

MINISTERSTVO FINANCÍ

Odbor Rozvoj ICT

Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

11/2016

Listopad

**Finanční a ekonomické
INFORMACE**
Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. Hana Nováková,
Mgr. M. Tichá, PhDr. L. Tvrda,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:
MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Rozvoj ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 1. 12. 2016
Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Bc. Hana Nováková, Mgr. M. Tichá,
PhDr. L. Tvrda, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám listopadové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům najdete dva přehledové články, první nese název „Potíže Deutsche Bank: pokusy o jejich diagnózu a zhodnocení rizik pro světovou ekonomiku“ a přibližuje komentáře ke stabilitě banky, jež se v odborném tisku objevily po té, co její akcie poklesly na třicetileté minimum. Článek se věnuje příčinám problémů, zasazuje událost do širšího kontextu bankovní regulace a přibližuje též názory na budoucí vývoj a možnost spuštění další finanční krize.

Druhý článek pod názvem „Vyhýbání se dani: rozhodnutí Evropské komise v případě společnosti Apple a další současné aktivity“ shrnuje četné komentáře k rozhodnutí Evropské komise, které je výsledkem šetření ve věci státní podpory poskytované společnosti Apple. Na základě tohoto rozhodnutí by mělo Irsko částku ve výši 13 miliard eur od společnosti Apple dodatečně vybrat. Článek se věnuje dopadům rozhodnutí jak na investory, tak na irskou ekonomiku a přibližuje též názory, které volají po reformě zdanění příjmů nadnárodních firem.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda

vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

V říjnovém čísle dokumentačního bulletinu byl v rubrice Podrobně k tématům publikován článek Globalizace, nerovnost a Transatlantické obchodní a investiční partnerství, text se věnoval též obchodní a hospodářské smlouvě CETA. Po uzávěrci říjnového čísla došlo k překvapivému vývoji v otázce jejího přijetí, přes počáteční nesouhlas Valonů a po několika dnech hledání kompromisu nakonec Kanada a Evropská unie dne 30. 10. 2016 po sedmiletém vyjednávání smlouvu podepsaly.

Pokud dohodu stvrdí Evropský parlament, smlouva by měla začít předběžně platit už začátkem příštího roku, k jejímu definitivnímu uskutečnění ale bude třeba ještě souhlas všech národních a regionálních parlamentů.

Publikováno na webu MF

Fiskální výhled - listopad 2016:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/fiskalni-vyhled/2016/fiskalni-vyhled-cr-listopad-2016-26623>

Makroekonomická predikce - listopad 2016:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/fiskalni-vyhled/2016/fiskalni-vyhled-cr-listopad-2016-26623/>

Vánoční provoz v Odborné knihovně MF

Rádi bychom Vás upozornili, že v pátek 23. 12. 2016 bude Odborná knihovna MF otevřena pouze do 12:00 a ve dnech 27. 12. 2016 - 30. 12. 2016 bude Odborná knihovna MF uzavřena. Děkujeme za pochopení.

Ostatní služby v oblasti informační podpory poskytované oddělením 3804 - Informační podpora a knihovna zůstávají zachované. V případě urgentní potřeby lze i v období Vánoc zaměstnance Odborné knihovny MF kontaktovat telefonicky: 257 042 588, nebo e-mailem: knihovna@mfcz.cz.

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 30. 10. 2016 – 30. 11. 2016 se tentokrát věnuje tématu:

Nový zákon o spotřebitelském úvěru

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématům..... 5

Potíže Deutsche Bank: pokusy o jejich diagnózu a zhodnocení rizik pro světovou ekonomiku.....	5
Vyhýbání se dani: rozhodnutí Evropské komise v případě společnosti Apple a další současné aktivity.....	9

Dokumentace českého a zahraničního tisku..... 12

Daně.....	12
Ekonomické vědy. Ekonomie	22
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	24
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	30
Informatika. Počítače	33
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	34
Obchod. Cíla. Mezinárodní finance	34
Podnik a podnikání.....	38
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	38
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	39
Právo.....	42
Statistika. Demografie. Sociologie.....	45
Účetnictví	46
Veřejná správa.....	47
Veřejné finance. Rozpočet	49
Zdravotnictví	51
Zemědělství	51
Životní prostředí	52
Životní úroveň	52
Ostatní	53

Přehled nových knih.....58

Potíže Deutsche Bank: pokusy o jejich diagnózu a zhodnocení rizik pro světovou ekonomiku

Mgr. Marek Benda

Oddělení 3004, Informační podpora a knihovna

Kondice Deutsche Bank se počátkem podzimu dostala na přetřes na předních stranách světového tisku. Příčinou pochybností o stabilitě a dokonce i o budoucnosti této banky byl prudký pokles jejích akcií na třicetileté minimum, přičemž jednu chvíli se cena za akcii pohybovala pod hranicí 10 dolarů. K těmto turbulencím došlo poté, co bankovnímu domu v polovině září 2016 pohrozilo federální ministerstvo spravedlnosti USA (Department of Justice) sankcí ve výši až 14 miliard dolarů za devět let staré obchody s derivátovými produkty, které byly kryty nedobytnými hypotečními úvěry.¹ Právě tento druh obchodů vedl k pádu banky Lehman Brothers a k vypuknutí globální finanční krize v roce 2008. Mezi analytiky a investory převládá zatím přesvědčení, že konečný postih pro Deutsche může být až několikanásobně nižší. Protože se ale banka již před touto kauzou potýkala se značným poklesem zisku a poškozenou reputací kvůli řadě jiných afér, nelze další pokles zájmu investorů o ni v příštích měsících úplně vyloučit. O brizanci celé problematiky ostatně vypovídá i rychlé rozšíření informace německého týdeníku Focus snad do všech světových médií, že kabinet kancléřky Angely Merkelové nyní nepřipravuje sanaci banky z veřejných prostředků.² Tento přehledový článek představí příspěvky ekonomických analytiků a publicistů ve světových médiích, které se věnují příčinám a rizikům současného vývoje v této největší evropské investiční bance.

Reflexe potíží banky

Podle britského ekonoma Davida Marshe leží důvody těžkostí Deutsche Bank již v trendech a rozhodnutích před bezmála dvěma dekádami. V článku *Deutsche Bank reflects shattered ambition and Schadenfreude*³ je Marsh toho názoru, že na současných klesajících ukazatelích má nemalý podíl dlouholetá interní rivalita mezi investičními bankéři operujícími z Londýna a New Yorku a jejich německými kolegy z retailového bankovníctví. Ta se měla pro banku osudově projevit v roce 2000, kdy londýnští investiční bankéři zabránili fúzi s obchodní bankou Dresdner Bank, čímž byla do budoucna oslabena expanze Deutsche Bank na německém trhu. Následná vlna regulací investičního bankovníctví v reakci na globální finanční krizi, relativní oslabení německého bankovního sektoru po zavedení eura a politika nízkých úroků pozici Deutsche Bank už jenom zhoršily.

Že kořeny potíží Deutsche tkví v dominanci investičního bankovníctví v jejím portfoliu, si myslí také Franz Nestler a Markus Frühauf z německého deníku Frankfurter Allgemeine Zeitung. V článku *Die verlorene Wette der Deutschen Bank*⁴ nicméně identifikují jako spouštěč krize teprve roky 2013 a 2014, kdy tehdejší předseda představenstva Anshu Jain rozhodl navýšit kapitál pro aktivity banky na akciových trzích, zatímco všechny ostatní globální banky v reakci na světovou finanční krizi svůj objem obchodu s cennými papíry postupně snižovaly. Sázka na tuto protichůdnou strategii v době silících regulací nevyšla a ke zhoršujícím se hospodářským výsledkům přispěly i sankce pro Deutsche Bank za machinace s úrokovými sazbami Libor a Euribor, manipulace s měnovými kurzy a

¹ VISWANATHA, Aruna; STRASBURG Jenny; HENNING, Eyk. Deutsche Bank Is Asked to Pay \$14 Billion to Resolve U.S. Probe Into Mortgage Securities. In: WSJ.com [online], Upd. Sept. 16, 2016 9:07 a.m. ET [cit. 2016-10-27]. Dostupné z: <http://www.wsj.com/articles/deutsche-bank-is-asked-to-pay-14-billion-to-resolve-u-s-probe-into-mortgage-securities-1473975404>

² FOCUS Magazin. Merkel will der Deutschen Bank nicht helfen. In: focus.de [online], Samstag, 24.09.2016, 00:00 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: http://www.focus.de/magazin/archiv/fakten-fakten-fakten-und-die-menschen-der-woche-rechtsstreit-mit-den-us-behoerden-merkel-will-der-deutschen-bank-nicht-helfen_id_5975124.html

³ MARSH, David. Deutsche Bank reflects shattered ambition and Schadenfreude. In: ft.com [online], October 2, 2016 [cit. 2016-10-20]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/dddd9648-8737-11e6-a75a-0c4dce033ade>

⁴ NESTLER, Franz; FRÜHAUF, Markus. Die verlorene Wette der Deutschen Bank. In: FAZ.net [online], 05.10.2016 [cit. 2016-10-27]. Dostupné z: http://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/hedgefonds-treiben-deutsche-bank-in-schwere-krise-14466255-p3.html?printPagedArticle=true#pageIndex_3

umožňování praní peněz svých ruských klientů (za všechny tyto přečiny si banka během předchozích čtyř let už vysloužila pokuty přesahující 12 miliard eur).

Právě soudní žaloby, nutnost vyčlenění finančních rezerv na finanční postihy, následné škrtnání dividend akcionářům a dosud nepřesvědčivý výkon nového předsedy představenstva Johna Cryana pak podle analytika Andrease Teufly z webu diekleinanleger.com⁵ poslaly kurz akcií Deutsche již v lednu 2016 pod „krizovou úroveň“ z března 2009. A Teuflova slova o „Deutsche Bank, která je už jen stínem sebe sama“ nepřímo potvrdil koncem září tohoto roku i Sid Verba z agentury Bloomberg v článku *Why People Have Been Worrying About Deutsche Bank, in 12 Charts*⁶, kde shrnul vývoj kurzu akcií, výnosnosti dluhopisů, míry vlastního kapitálu (Tier 1 capital ratio), úrovně zadlužení (leverage ratio) a dalších ukazatelů v rozmezí několika posledních let do 3. kvartálu roku 2016.

K výčtu problematických trendů doplňuje Laura Noonanová z Financial Times, že Deutsche Bank se – byť ne zcela svou vlastní vinou – potýká i s deficitem důvěryhodnosti své bilance. V článku *Balance sheet doubts widen German lender's credibility gap*⁷ považuje za největší kámen úrazu vysoký podíl tzv. level 3 assets, tj. aktiv v nelikvidních finančních nástrojích s neurčitou reálnou hodnotou (fair value). Udávaná výše těchto aktiv dosahuje s 28,8 miliardami eur více než poloviny hodnoty kapitálu, jež banka vykazuje v kategorii Tier 1 (tj. součet základního kapitálu, rezervních fondů a nezdaněného zisku po odpočtu dividend a dalších odečitatelných položek). Při posledním poklesu kurzu akcií vytvořily level 3 assets u Deutsche Bank více než 170 procent její tržní hodnoty, což je ve srovnání s jejími evropskými a americkými konkurenty bezkonkurenčně nejvíce. Znalost těchto čísel pak podle Noonanové většině investorů i analytiků stačí, aby přisuzovali bankovním cenným papírům vyšší riziko, třebaže faktická míra problematických aktiv může být výrazně nižší. K tomu navíc přistupuje i opomíjení rozdílné metodiky tvorby bilancí, kdy Deutsche stejně jako všechny evropské banky nemůže oproti americkým finančním institucím využívat při vyčíslování svých derivátových aktiv všechny rámcové dohody se svými obchodními partnery o vzájemném započtení pohledávek (tzv. netting).⁸ Jaké tedy plyne z výše uvedených potíží riziko pro světovou ekonomiku? A lze se oprávněně obávat vzniku podobně nekontrolovatelné paniky na finančních trzích jako právě před osmi lety?

Deutsche Bank jako druhá Lehman Brothers?

Zatím je analogie mezi Deutsche Bank a v roce 2008 zkrachovalou investiční bankou Lehman Brothers ekonomickými analytiky a komentátory spíše odmítána. Nikoliv však nástup sebenaplňujících se proroků, jenž může situaci výrazně zkomplikovat. O tomto riziku se v posledních týdnech nejzřetelněji zmínil komentátor agentury Bloomberg Mark Gilbert. V článku *Deutsche Bank, Lehman and the End-of-Days Debate*⁹ sice uznává, že Deutsche Bank v posledních letech oproti jiným světovým hráčům neomezila své aktivity a zůstává tak příliš velkou na to, než aby bylo v silách německého státu ji v případě nouze zachránit. Na druhou stranu ale právě banka s celkovou bilancí skoro 1,8 bilionu eur (což se rovná například HDP Itálie) by objektivně neměla být existenčně ohrožena ani miliardovými sankcemi amerického ministerstva spravedlnosti. Nebýt ovšem řady

⁵ TEUFL, Andreas. Deutsche Bank Kursrutsch: Ursachen und Folgen der aktuellen Talfahrt, In: diekleinanleger.com [online], 26. Januar 2016 at 13:27 [cit. 2016-11-09]. Dostupné z:

<https://www.diekleinanleger.com/deutsche-bank-kursrutsch-ursachen-und-folgen-der-aktuellen-talfahrt/>

⁶ VERBA, Sid. Why People Have Been Worrying About Deutsche Bank, in 12 Charts, In: bloomberg.com [online], September 28, 2016 — 4:28 PM CEST [cit. 2016-11-11]. Dostupné z:

<http://www.bloomberg.com/news/articles/2016-09-28/why-people-have-been-worrying-about-deutsche-bank-in-12-charts>

⁷ NOONAN, Laura. Balance sheet doubts widen German lender's credibility gap. In: ft.com [online], September 30, 2016 [cit. 2016-11-07]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/515aeb20-862f-11e6-8897-2359a58ac7a5>

⁸ Právě zohledněním vzájemných pohledávek by došlo v září 2016 ke snížení celkových derivátových aktiv Deutsche Bank z 615 na 41 miliard eur. Podrobnější informace viz také v každý měsíc aktualizované prezentaci Deutsche Bank pro věřitele: DEUTSCHE BANK. Credit Overview, s. 8. In: db.com [online]. Dostupné z: https://www.db.com/ir/en/download/Credit_Overview.pdf [cit. 2016-11-08]

⁹ GILBERT, Mark. Deutsche Bank, Lehman and the End-of-Days Debate. In: bloomberg.com [online], Oct 5, 2016 1:15 AM EDT [cit. 2016-11-02]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/view/articles/2016-10-05/2008-made-scaremongering-trendy-especially-about-deutsche-bank>

analytiků a novinářů, kteří podle Gilberta se chtějí vyvarovat svých fatálních omylů z roku 2008 a nyní vidí symptomy dalšího krachu při každé možné příležitosti. Nejčastěji se pak těmto spekulacím daří ve dnech výročí krachu Lehman Brothers, o čemž za loňský rok svědčí reakce na emisní skandál automobilky Volkswagen a na pád akcií těžařského gigantu Glencore.

Také Peter Thal Larsen z agentury Reuters si ve svém komentáři *Golden Tiers*¹⁰ nemyslí, že by Deutsche Bank měla nyní balancovat nad stejnou propastí krachu jako kdysi Lehman Brothers nebo Royal Bank of Scotland. Ve srovnání s obdobím před vypuknutím globální finanční krize v roce 2008 totiž Deutsche vykazuje podstatně vyšší míru likvidity. Robustnost jejích finančních rezerv je zjevná především při pohledu na výši kapitálu v již zmíněné kategorii Tier 1. Zatímco v roce 2007 dosáhla Deutsche při celkové bilanci 1,9 bilionu eur objemu 26 miliard eur v Tier 1, v roce 2016 je to dokonce při lehce nižší celkové bilanci téměř 48 miliard. Také bankovní likvidní aktiva (tj. disponibilní cenné papíry a hotovost) se mezi lety 2007 a 2016 zvýšila z 65 na 215 miliard eur. V kombinaci s přijatými regulacemi bankovního sektoru během finanční krize lze proto pád Deutsche Bank téměř zcela vyloučit, protože finanční ústav disponuje dostatkem kapacit na absorbování neočekávaných ztrát. Problémem nicméně podle Larsena zůstává nízká ziskovost způsobená ovšem těmi samými regulátory, kteří dotlačili Deutsche Bank k navýšení kapitálového zajištění. Nyní politikou nízkých úroků, dále stoupajícími kapitálovými požadavky a v neposlední řadě i sankcemi za dřívější aktivity bance naopak škodí. I když tedy Deutsche Bank nynější těžké období velmi pravděpodobně přežije, nízké výnosy a hrozba náhlých ztrát ji jen tak trápit nepřestanou.

Paralelu mezi Deutsche Bank a Lehman Brothers označuje za nepřipadnou rovněž hlavní makroekonomický stratég společnosti Allianz SE Mohamed A. El-Erian ve svém příspěvku *What Should and Shouldn't Worry Us About Deutsche Bank*¹¹ pro agenturu Bloomberg. Zásadním rozdílem mezi oběma bankami pro něj je zapojení Deutsche Bank do záchranných mechanismů Evropské centrální banky a diverzifikace jejího portfolia, což prý nemůže dát událostem podobný spád a vyvolat tak zásadní krizi důvěry na finančních trzích jako v případě Lehmanů. Kromě toho i většina klíčových bank (a především těch amerických) zaznamenala významný pokrok při očišťování svých bilancí a obezřetněji spravuje svou likviditu. Současné problémy u Deutsche ale přesto mohou mít podle El-Eriana systémové konsekvence. Ty se mohou projevat ztrátou důvěry veřejností v bankovní sektor, zvýšením politických tlaků na centrální banky nebo rozšiřováním počtu finančních institucí přitahujících krátkodobé obchodní transakce. Výsledkem by pak byl nárůst nestability zejména na evropském finančním trhu.

El-Erianův pohled na nízkou pravděpodobnost vyvolání další finanční krize prostřednictvím Deutsche Bank sdílí i hlavní ekonomický komentátor Financial Times Martin Wolf. V článku *Deutsche Bank offers a tough lesson in risk*¹² ovšem vyzývá k tomu, aby investoři, politici a veřejnost zcela neztratili potíže banky ze zřetele. Turbulence kolem Deutsche totiž podle něj ukazují na nedostatečnou míru regulace bank, jež by zcela zajistila jejich sanaci bez účasti veřejných prostředků. V této souvislosti by se přimlouval za realizaci návrhu amerického ekonoma Adama Lerricka na dočasné ručení a sanaci ze strany soukromých věřitelů (temporary bail-in).¹³ Současně také stávající sankční mechanismy považuje Wolf za polovičaté, neboť primárně postihují pouze akcionáře, nikoliv však odpovědný bankovní management. Pokud se tedy neefektivní tresty za pochybení bank a způsoby jejich sanace nezmění, zůstane bankovníctví nezávisle na kondici Deutsche Bank velmi riskantním odvětvím, v němž další „crash“ bude jen otázkou času.

¹⁰ LARSEN, Peter Thal. Golden Tiers. In: breakingviews.com [online], 4 October 2016 [cit. 2016-10-19]. Dostupné z: <http://www.breakingviews.com/features/deutsches-pain-a-sign-bank-regulation-is-working/>

¹¹ EL-ERIAN, Mohamed A. What Should and Shouldn't Worry Us About Deutsche Bank. In: bloomberg.com [online], Oct 3, 2016 2:00 AM EDT [cit. 2016-10-21]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/view/articles/2016-10-03/what-should-and-shouldn-t-worry-us-about-deutsche-bank>

¹² WOLF, Martin. Deutsche Bank offers a tough lesson in risk. In: ft.com [online], October 4, 2016 [cit. 2016-10-19]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/56be629e-896e-11e6-8aa5-f79f5696c731>

¹³ LERRICK, Adam. A Temporary Bail-In to Stabilize Weak Euro-Zone Banks. Plný text dostupný z: <https://ftalphaville-cdn.ft.com/wp-content/uploads/2016/10/05144334/Temporary-Bail-In-to-Stabilize-Weak-Euro-Zone-Banks-Note-R6.pdf> [cit. 2016-11-11]

Z křehkosti finančního sektoru má obavy i ekonomický redaktor deníku Wall Street Journal Holman Jenkins Jr. v komentáři *Deutsche Bank and the Unintended Consequence*.¹⁴ Dosavadní regulace ale považuje za potenciálně neúčinné z jiného důvodu, než je chybně nastavený princip odpovědnosti. Jenkins spíše souhlasí s letošními závěry ekonoma z Harvardské univerzity Hala Scotta,¹⁵ že přijatá opatření včetně amerického Dodd-Frankova zákona se chybně zaměřila na otázku propojenosti jednotlivých finančních institucí a ekonomik. Daleko nebezpečnějším se však jeví – jak ukazuje i samotný příběh Lehman Brothers – spíše vznik panických reakcí nezávislých na sdílených pohledávkách jednotlivými aktéry. Ztížení vládních zásahů od roku 2008 tak Jenkins má za velmi kontraproduktivní, jakkoliv je pravděpodobné, že politické reprezentace nebudou v krajním případě brát ohled na ujednaná pravidla. I Deutsche Bank tak nakonec asi „nebude dovoleno, aby padla“, možnost jedné „politické nehody“ a panických reakcí na finančním trhu tu ale zůstane – ať už v souvislosti s Deutsche či nikoliv. Tato hrozba pak vzrůstá zvláště v prostředí slabého hospodářského růstu a kumulujících se dluhů, jež je charakteristické pro současný svět.

Místo závěru: Deutsche Bank a Donald Trump

V tomto článku uvedené reflexe nepopírají, že si Deutsche Bank za své potíže z velké části může sama sérií chybných rozhodnutí a regulátory potrestatelnou činností. Současně však někteří výše představení autoři považují frankfurtský peněžní dům i za oběť nedomyšlených regulací a za potenciální model pro ukázkou panických a ne nutně podložených reakcí na finančních trzích. Skutečný krach ale bance podle většiny uvedených názorů momentálně nehrozí, což koncem října 2016 podpořily i informace o zastavení poklesu ceny akcií a mírném zisku za třetí čtvrtletí.¹⁶ Riziko turbulencí navázaných na další vývoj v Deutsche Bank a na její případnou záchranu nicméně lze považovat za relevantní. Především je otázkou, jaký postoj k potrestání předchozích aktivit banky v USA zaujme administrativa nastupujícího amerického prezidenta Donalda Trumpa, byť podle některých pozorovatelů ani zde nemusí bance vzniknout vyšší nebezpečí než dosud, neboť Trumpovy firmy ještě Deutsche Bank nesplatily úvěry za více než 360 milionů dolarů.¹⁷

¹⁴ JENKINS, Holman W, Jr. Deutsche Bank and the Unintended Consequence. In: Wall Street Journal, Eastern edition, 01 Oct 2016, p. A.11. Dostupné komerčně z databáze Proquest.

¹⁵ SCOTT, Hal S. Connectedness and Contagion. Protecting the Financial System from Panics. Cambridge: MIT Press Books, 2016. ISBN: 9780262034371

¹⁶ SHOTTER, James. Deutsche Bank swings into profit for third quarter. In: ft.com [online], October 27, 2016 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/b5e9a6fa-9c03-11e6-8324-be63473ce146>

¹⁷ DAVIES, Paul J. Why a Trump Victory Could Please Deutsche Bank. In: wsj.com [online], Nov. 9, 2016 9:14 a.m. ET [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <http://www.wsj.com/articles/why-a-trump-victory-could-please-deutsche-bank-1478700851>; HARWELL, Drew. Trump's unusual conflict: Millions in debts to German bank now facing federal fines. In: washingtonpost.com [online], 30 September 2016 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <https://www.washingtonpost.com/news/wonk/wp/2016/09/30/trumps-unthinkable-conflict-millions-in-debts-to-german-bank-now-facing-federal-fines/>

Vyhýbání se dani: rozhodnutí Evropské komise v případě společnosti Apple a další současné aktivity

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 3804, Informační podpora a knihovna

Na konci letošního srpna ukončila Evropská komise šetření ve věci státní podpory poskytované společnosti Apple¹. Závěrem vyšetřování, které bylo zahájeno v červnu 2014, je rozhodnutí, že Irsko poskytovalo společnosti Apple neoprávněné daňové úlevy. Irsko by nyní mělo částku, která odpovídá až 13 miliardám eur, od společnosti Apple vybrat dodatečně. Rozhodnutí přitom není příliš překvapivé – Evropská komise se věnuje problematice vyhýbání se dani dlouhodobě (v loňském i letošním roce vyšlo několik akčních plánů a balíčků opatření proti vyhýbání se dani, probíhají i jiná hloubková šetření s dalšími společnostmi v daňových záležitostech). Částka, jejíž výběr Evropská komise požaduje, je ale vyšší, než s čím počítaly předchozí odhady².

Podstata problému

Podle Evropské komise poskytovalo Irsko na základě daňových rozhodnutí z roku 1991 a 2007 společnosti Apple neoprávněné daňové výhody. Skupina Apple působila v Evropě prostřednictvím dvou společností – Apple Sales International a Apple Operations Europe, zisk vygenerovaný těmito společnostmi byl však uměle přisuzován ústředím obou společností, která neměla sídla v žádné zemi a reálně nevyvíjela téměř žádnou ekonomickou aktivitu a neměla ani své zaměstnance. Většina tohoto zisku nebyla nikde zdaněna. Irsko oběma zmíněnými daňovými rozhodnutími Applu potvrdilo, že jsou popsána schémata zdanění legální. Podle Evropské komise by však rozvržení zisků mělo odrážet hospodářskou realitu, což se v případě společnosti Apple nedělo (rozvržení zisků bylo podle Komise umělé bez jakéhokoli faktického či hospodářského odůvodnění). Komise dále ve své tiskové zprávě zdůrazňuje, že svým rozhodnutím nezpochybňuje irskou sazbu daně z příjmu ani irský daňový systém.³ Firma Apple i Irsko však oznámily, že se proti rozhodnutí odvolají, a proti rozhodnutí protestují i některé americké firmy⁴.

Dopady rozhodnutí na investory a irskou ekonomiku

V souvislosti s rozhodnutím Evropské komise se v tisku objevila řada článků a komentářů. Možnými dopady vyhýbání se dani na investory obecně se zabývá Aliya Ram v článku *Aggressive tax avoidance raises risks for investors*⁵. Autorka připomíná, že až dosud se firmy bránily tím, že postupují v souladu s legislativou a že se pouze snaží snížit daňové závazky z důvodu odpovědnosti vůči akcionářům. Nyní se ale někteří investoři začali zajímat o to, zda pro ně agresivní daňové praktiky mohou v budoucnu představovat riziko. Investiční společnost Nordea Asset Management rozeslala některým společnostem dopisy, ve kterých na tato rizika upozorňuje a vyzývá k jejich projednání správnými radami. Podobně postupují i jiné instituce. Nejde přitom jen o to, že společnosti neplatí daně, ale také o možné dlouhodobé dopady na pověst a hodnotu firem.

Na to, že „obchodní model“ Irska spočívající v nízkých sazbách daně se snahou přitáhnout investory je do budoucna neudržitelný, upozorňuje v článku *The shock that will shift a nation's business model*⁶

¹ EVROPSKÁ KOMISE. Státní podpora: Irsko poskytlo společnosti Apple nezákonné daňové úlevy v hodnotě až 13 miliard eur. In: *Evropská komise* [online]. 30. srpna 2016 [cit. 2016-11-02]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-2923_cs.pdf

² The 13 billion bite; corporate taxation. In: *Economist*. 2016, 420(9005), 63. ISSN 0013-0613. Dostupné komerčně ze systému Proquest,

³ EVROPSKÁ KOMISE, ref. č. 1

⁴ Ref. č. 2

⁵ RAM, Aliya. Aggressive tax avoidance raises risks for investors. In: *FT.com* [online]. October 28, 2016 11:59 am [cit. 2016-11-02]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2fqwZyj>

⁶ MÜNCHAU, Wolfgang. The shock that will shift a nation's business model. In: *FT.com* [online]. October 9, 2016 6:58 [cit. 2016-11-02]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2fbYcBm>

Wolfgang Münchau. Podle autora se v Evropské unii vyskytuje více zemí s neudržitelnými obchodními modely – mj. např. Německo, které příliš spoléhá na výrobní průmysl nebo Velká Británie závislá na finančním sektoru. Rozhodnutí Evropské komise, že by měla společnost Apple doplatit Irsku daně, je známkou toho, že by si Irsko mělo zvolit jiný model fungování, je ale otázkou, zda k něčemu takovému dojde. Autor v této souvislosti dokonce naznačuje možnost, že by se Irsko po vzoru Velké Británie mohlo rozhodnout opustit Evropskou unii.

Dle ratingové agentury Fitch nemusí být důsledky rozhodnutí Evropské komise pro Irsko až tak negativní, jak se uvádí. V krátké zprávě *Apple rulling offers 'fiscal windfall' for Ireland – Fitch*⁷ je zmíněno, že rozhodnutí sice může do budoucna zvýšit nejistotu, Irsko ale přesto zůstane pro nadnárodní firmy atraktivní díky nízkým sazbám daně z příjmu i dalším faktorům. Částka, kterou má Irsko od společnosti vybrat, by mohla výrazně pomoci irské ekonomice (13 miliard eur odpovídá přibližně 5 % irského hrubého domácího produktu).

Komentáře k podobě systému zdanění příjmů nadnárodních firem a návrhy reforem

Na konci října dále Evropská komise znovu navrhla zavedení tzv. společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob. Informace o tomto návrhu přináší tisková zpráva *Komise navrhuje pro EU zásadní reformu daně z příjmů právnických osob*⁸. Návrh Evropské komise („Balíček pro společný konsolidovaný základ daně“) zahrnuje tři hlavní body – jednak již zmíněné zavedení společného konsolidovaného základu daně, který by byl povinný pro velké nadnárodní podniky od určité výše příjmů, dále je ale součástí balíčku také návrh na zdokonalení systému řešení sporů týkajících se dvojího zdanění a návrh opatření, která by měla odstranit tzv. hybridní nesoulady. Hybridní nesoulady jsou rozdíly mezi daňovou legislativou různých států, které umožňují firmám vyhýbat se dani zneužíváním těchto rozdílů. Společný konsolidovaný základ daně spočívá ve zjištění celkových příjmů určité společnosti a v jejich následném přisouzení členským zemím podle předem stanoveného vzorce, který by zohledňoval majetek firmy, počet zaměstnanců a výši obrátu v daných zemích. Každá členská země pak tento příjem zdaní svou daňovou sazbou.

V článku *European Commission to resurrect overarching corporate tax proposals*⁹ je zmíněno pozadí návrhu. Zavést společný konsolidovaný základ daně z příjmů navrhla Komise již v roce 2011, tehdy ale nebyla reforma přijata kvůli nesouhlasu ze strany Irska a Velké Británie. Velká Británie se nyní stále účastní jednání, ačkoli zatím není jistý její vztah k Evropské unii do budoucna (pokud by se Británie i nadále účastnila jednotného vnitřního trhu, vztahovala by se nová pravidla i na ni). Je pravděpodobné, že Irsko návrh opět nepodpoří.

K tématu společného konsolidovaného základu daně se na počátku září vyjádřil komentátor Martin Sandbu v článku *Free lunch: Whose taxes are they anyway?*¹⁰. Autor mj. reaguje na názor, že skutečná hodnota, kterou společnost Apple vytváří, vzniká ve Spojených státech a proto by i zdanění zisků této společnosti mělo být na Spojených státech. Podle tohoto názoru by pak při zavedení celosvětového základu daně z příjmu většina zisku evropským zemím stejně nepřipadla. Sandbu namítá, že rozdělování základu daně podle určitého vzorce předpokládá výběr kritérií, podle kterých se bude posuzovat, jaká část základu daně připadne jednotlivým zemím. Tato kritéria¹¹, tj. faktory, které budou brány v úvahu při určování území, kde probíhá ekonomická aktivita, jsou politickým rozhodnutím, nelze proto automaticky očekávat, že vzorec bude odrážet chování na trhu.

⁷ Apple rulling offers 'fiscal windfall' for Ireland - Fitch. In: *FT.com* [online]. September 5, 2016 [cit. 2016-11-02]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2ctj0G3>

⁸ EVROPSKÁ KOMISE. Komise navrhuje pro EU zásadní reformu daně z příjmů právnických osob. In: *European Commission Press Release Database* [online]. 25. října 2016 [cit. 2016-11-04]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-3471_cs.htm

⁹ GARSIDE, Juliette. European Commission to resurrect overarching corporate tax proposals. In: *The Guardian* [online]. 19 October 2016 20.25 BST [cit. 2016-11-04]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2016/oct/19/european-commission-overarching-corporate-tax-proposals-profit-shifting>

¹⁰ SANDBU, Martin. Free lunch: Whose taxes are they anyway? In: *FT.com* [online]. September 5, 2016 11:42 am [cit. 2016-11-04]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2fC7F8J>

¹¹ V novém návrhu Evropské komise jde o majetek firmy, počet zaměstnanců a výši obrátu

V tisku se dále objevují komentáře vyzývající k reformě daňového systému v USA. Ve Spojených státech je nejvyšší sazba daně z příjmu právnických osob stanovena na (poměrně vysoké) úrovni 35 %, zisky dceřiných společností amerických nadnárodních firem v zahraničí podléhají dani ale až při repatriaci (zpětném převodu zisků do USA), čehož mnohé nadnárodní firmy zneužívají. Dle článku *Apple ruling could drive US corporate tax reform*¹² připomíná rozhodnutí Evropské komise Spojeným státům, že americké úřady nemusí být při výběru daně z příjmu amerických offshorových společností první na řadě. Oba hlavní prezidentské kandidáti však do poloviny září, kdy byl článek napsán, podle autora neposkytli jasnou vizi, jak americký systém zdanění změnit.

Jeremy Scott se v článku *Repatriation Would Hurt, Not Help, Tax Reform*¹³ vyjadřuje k možnosti, že by americká vláda v budoucnu mohla jednorázově zdanit zahraniční zisky amerických firem a získané prostředky posléze investovat do infrastruktury. Náznaky, že by k něčemu takovému mohlo dojít, se podle autora objevují již od roku 2013. Podobný plán přiznává také současný americký ministr financí Jacob J. Lewis v článku *Europe's Bite Out of Apple Shows the Need for U. S. Tax Reform*¹⁴. Scott tento nápad nicméně považuje za špatný – jednak repatriace zisků s infrastrukturou nesouvisí a proto by obě záležitosti neměly být spojovány, dále ale může podobné jednorázové opatření také zmařit veškeré snahy o reformu systému zdanění. Zajištění zdanění zahraničních zisků by mělo být součástí celkové reformy, ne pouze jednorázovým nástrojem na získání prostředků na nesouvisející výdaje.

Srpnové rozhodnutí Evropské komise je pouze jedním z dílčích kroků celosvětového boje proti vyhýbání se dani. Zda Apple nedoplatek na daních bude skutečně muset uhradit, zatím v současné době není vzhledem k odvolání Applu a Irska jisté. Je ale zřejmé, že nadnárodní společnosti se nevzdají bez boje. Evropská komise vede několik hloubkových jednání s dalšími podniky, mj. s firmami Google, Amazon či McDonald's¹⁵. Společnost Google se na počátku listopadu již ohradila proti některým výtkám Evropské komise¹⁶ a dokonce uvedla, že je případ založený na chybných faktech a chybném chápání práva i ekonomických zákonů. Dále je také otázkou, zda šetření Evropské komise nemohou poškodit snahy OECD v projektu BEPS – podle některých názorů má rozhodnutí Komise v případě se společností Apple tendenci spíše vytvářet konflikty, než podporovat spolupráci v boji proti vyhýbání se dani a může být navíc chápáno jako známka nedostatečné důvěry EU vůči tomuto projektu¹⁷.

¹² Apple ruling could drive US corporate tax reform. In: *FT.com* [online]. September 11, 2016 5:57 pm [cit. 2016-11-04]. Dostupné z: <http://on.ft.com/2fjtTsf>

¹³ SCOTT, Jeremy. Repatriation Would Hurt, Not Help, Tax Reform. In: *Forbes.com* [online]. Nov 3, 2016 12:15 PM [cit. 2016-11-04]. Dostupné z: <http://www.forbes.com/sites/taxanalysts/2016/11/03/repatriation-would-hurt-not-help-tax-reform/#339d1ae6da7b>

¹⁴ LEWIS, Jacob L. Europe's Bite Out of Apple Shows the Need for U. S. Tax Reform. In: *Wall Street Journal, Eastern Edition*. 13 Sep 2016, A11. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

¹⁵ TOPLENSKY, Rochelle. McDonald's faces prospect of EU order to pay \$500 m in back taxes. In: *FT.com* [online]. September 18, 2016 4:11 pm [cit. 2016-11-07]. Dostupné z: <http://www.ft.com/cms/s/0/6346575e-7d90-11e6-8e50-8ec15fb462f4.html?siteedition=intl#>

¹⁶ K výtkám Komise vůči společnosti Google více viz BARKER, Alex. Brussels piles new charges on Google as Vestager digs in. In: *FT.com* [online]. July 14, 2016 11:08 pm [cit. 2016-11-07]. Dostupné z: <http://www.ft.com/cms/s/0/c9880660-49d9-11e6-8d68-72e9211e86ab.html?siteedition=intl#>

¹⁷ Ref. č. 2

Daně

Thomas Wachter

"Durchbruch" bei der Reform der ErbStG

"Průlom" u reformy zákona o dani dědické a darovací

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 39, S. M5

Komentář k dosažení kompromisu v německém parlamentu ohledně novely zákona o dani dědické a darovací, která reaguje na nález Spolkového ústavního soudu z roku 2014. Její první verze ale nebyla v červenci 2016 schválena zástupci zemských vlád ve Spolkové radě. Podle autora přináší nové znění zákona zpřesnění určování hodnoty majetku, podmínek pro uplatnění srážky na dani u rodinných podniků a možností rozložení úhrady daně v čase. Některé již dříve sporné body - jako kritéria pro odpočet dluhů od zdaňovaného jmění - ale zůstaly nezměněny. Autor také kritizuje celkovou komplikovanost předpisu, eklektické stanovování druhů majetku nepodléhajících daňovému zvýhodnění a částečnou retroaktivní účinnost normy. -- Podrobněji k reformě dědické a darovací daně viz Der Betrieb roč. 69, (2016) č. 40, s. 2312-2322 a Der Betrieb roč. 69, (2016) č. 42, s. 2433-2437.

Ernesto Crivelli, Ruud De Mooij, and Michael Keen

Base erosion, profit shifting and developing countries

Eroze daňového základu, přesouvání zisků a rozvojové země

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 3, p. 268-301

Snahy bojovat proti škodlivým daňovým praktikám se v posledních letech objevují především v rozvinutých zemích, ačkoli do návrhu projektu OECD/G20 proti erozi daňového základu a přesouvání zisků se zapojily i rozvojové země. Podle autorů dosud existovalo pouze málo empirických důkazů o existenci daňových externalit v rozvojových zemích. V článku je zkoumán soubor údajů ze 173 zemí z časového rozmezí 33 let s cílem identifikovat rozsah a povahu těchto externalit. Autoři pracují s pojmem "base spillover", což je jev, který nastává, když daňová politika jedné země ovlivňuje výši daňového základu v jiných zemích. Tento jev může nastat vlivem reálných aktivit, ale také vlivem záměrného přesouvání zisků na papíře (vyhýbání se dani). Výsledky naznačují, že vyhýbání se dani může mít u rozvojových zemí dokonce vážnější důsledky než u rozvinutých zemí. - Pozn.

By Florian Scheuer and Alexander Wolitzky

Capital taxation under political constraints

Zdanění kapitálu za předpokladu politických omezení

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 8, p. 2304-2328

Autoři v článku zkoumají optimální daňovou politiku za předpokladu, že k reformě dojde pouze v případě, kdy ji podpoří dostatečně velká skupina občanů. Optimální mezní kapitálové daně jsou dle autorů progresivní, popř. ve tvaru U, což znamená, že úspory bohatých osob jsou daněny a chudým osobám a střední třídě jsou poskytovány subvence. - Pozn.

Zdeňka Tesařová

Co nového přináší novela zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí?

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 10, s. 2-8

Daň z nabytí nemovitých věcí se v ČR uplatňuje od počátku r. 2014, kdy tato daň nahradila tehdejší daň z převodu nemovitostí. Touto majetkovou daní je zdaňováno úplatné nabytí nemovitých věcí vymezených zákonným opatřením Senátu č. 340/2013 Sb. Dne 1.11.2016 nabývá účinnosti zákon č. 254/2016 Sb., který je první novelou právní úpravy daně z nabytí nemovitých věcí. Příspěvek se věnuje nejvýznamnějším změnám, které novela přináší (vymezení poplatníka daně - nově je jím nabyvatel, nová koncepce zdanění úplatného nabytí inženýrských sítí, prodloužení práva stavby, vymezení úplaty i změny týkající se určení základu daně, ustanovení upravující osvobození od této daně či ustanovení procesního charakteru). -- Viz také příspěvek v čas. DHK č. 21/2016, s. 39-40.

Christine Peacock

Cross-border supplies and Australia's GST

Přeshraniční poskytování služeb a australská daň ze zboží a služeb

International VAT monitor, Vol. 27 (2016), No. 4, p. 243-248

V květnu 2016 byl v Austrálii přijat zákon, který mění pravidla zdanění u přeshraničního poskytování služeb. Autorka v článku popisuje hlavní změny dopadající na poskytovatele služeb, kteří nejsou australskými rezidenty a kteří poskytují služby australským spotřebitelům. Změny australské daně ze zboží a služeb (ekvivalent DPH) vstoupí v účinnost od července 2017. - Pozn.

Václav Benda

Daňové doklady a elektronická evidence tržeb

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 19, s. 2-7

Autor nejprve shrnuje základní pravidla elektronické evidence tržeb (EET) vyplývající ze zákona č. 112/2016 Sb. Povinností subjektů, na něž se bude elektronická evidence tržeb vztahovat, je vystavit účtenku s předepsanými náležitostmi, které jsou částečně odlišné od náležitostí daňového dokladu podle zákona o DPH. V té souvislosti autor připomíná aktuálně platná základní pravidla pro vystavování daňových dokladů a poté naznačuje některé souvislosti EET se zákonem o DPH, a to zejména v oblasti daňových dokladů.

Martin Černý, Hana Erbošová, Josef Žaloudek

Daňové plánování? Ano, ale opatrně

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 52-53

Problematika agresivního daňového plánování a seznámení se směrnicí Rady 2016/1164/EU z července 2016, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu. Autoři charakterizují pět základních pravidel - všeobecný zákaz zneužití práva (daňového režimu) GAAR; daňová uznatelnost nákladů na úvěrové finanční nástroje; zdanění při odchodu (exit tax); zdanění příjmů dceřiných společností a ovládaných zahraničních společností; hybridní nesoulady a využití nesouladu v daňových předpisech různých států - a shrnují zakotvení těchto pravidel v současné české legislativě.

Takeshi Miyazaki and Yukinobu Kitamura

Decomposition of redistributive effects of Japanese personal income tax, 1984-2009

Dekompozice redistribučních účinků japonské daně z příjmu fyzických osob v letech 1984-2009

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 3, p. 334-368

Japonsko prodělalo ve 2. polovině 80. let sérii daňových reforem, které spočívaly ve snížení mezních daňových sazeb u daně z příjmu fyzických osob a ve zvýšení počtu odečitatelných položek (další reformy pak proběhly i v 90. letech), po roce 2000 byly naopak mezní daňové sazby zvýšeny a odečitatelné položky omezeny. Autoři v článku zkoumali, jak a do jaké míry ovlivnily změny daňových sazeb a daňového základu přerozdělování příjmů. K měření účinků byl použit tzv. Reynoldsův-Smolenskyho index. Celkový redistribuční účinek japonského systému daně z příjmu se ve zkoumaném období snížil, přičemž efekt změny daňového základu (base effect) převážil efekt změny sazeb (rate effect). Redistribuční účinek byl dále do značné míry snížen tzv. efektem daňového bonusu (credit effect). - Pozn.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Der Panama-Plan : neues Steuergesetz

Plán Panama : nový daňový zákon

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 213 (3.11.2016), S. 1, 6-7

V reakci na skandál s tzv. Panama Papers připravuje německá vláda nový zákon o boji s daňovými úniky, podle něž by všichni daňoví poplatníci museli přiznat svá jakákoli napojení na schránkové firmy v zahraničí. Za porušení této povinnosti by dotčenému poplatníkovi hrozila sankce ve výši až 50 tisíc eur. Navrhovaná norma rovněž počítá se zavedením spoluodpovědnosti bank za prokázané daňové úniky jejich klientů, pokud banky neinformují finanční úřady o zprostředkování obchodů s inkriminovanými schránkovými firmami. -- K nové úloze německého bankovního dozoru - úřadu Bafin - při zjišťování napojení bank na offshorové obchody viz článek na s. 7; k tématu viz také komentář v Handelsblatt č. 214/2016 (4.11.2016), s. 14.

Julian Böhmer

Die Neuregelung des Verhältnisses der nationalen Einkünftekorrektur zu Art. 9 OECD-MA entsprechenden Abkommensbestimmungen durch § 1 Abs. 1 Satz 5 AStG-Entwurf

Nová úprava vztahu národní úpravy příjmů a relevantních ustanovení smluv o zamezení dvojího zdanění vycházejících z odst. 9 vzorové smlouvy OECD, jak ji předpokládá § 1 odst. 1 věta 5 návrhu zákona o zdanění zahraničních obchodních vztahů

Finanz-Rundschau, Jg. 2016, Nr. 19, S. 877-882

V reakci na judikaturu Spolkového finančního soudu chce německý zákonodárce zpřesnit možnost úpravy zdanitelných příjmů u nadnárodních koncernů. Návrh zákona má sjednotit výklad vyplývající z národního zákona s výkladem dané bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Článek shrnuje stávající právní stav a analyzuje návrh nové právní úpravy ve vztahu k jednotlivým částem koncernu, provozovám a aktuálním směrnicím OECD o převodních cenách, které vznikly v rámci projektu BEPS proti daňovým únikům. - Pozn.

María Teresa Soler Roch and Elizabeth Gil García

Encouraging research and development (and innovation) in the Spanish tax system

Podpora výzkumu a vývoje (a inovací) ve španělském daňovém systému

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 8, p. 492-497

Stejně jako další evropské země by Španělsko mělo dle Strategie Evropa 2020 zajistit, aby výdaje na výzkum a vývoj dosahovaly úrovně 3 % HDP. V článku je popsáno, jakým způsobem tato země podporuje výzkum, vývoj a inovace v daňové oblasti. Konkrétně ve Španělsku existuje speciální daňový režim pro příjmy z patentů (tzv. "patent box regime") a možnost odpočtu části výdajů na výzkum, vývoj a inovace u daně z příjmu právnických osob. - Pozn.

Thor O. Thoresen, Zhiyang Jia, and Peter J. Lambert

Is there more redistribution now? : a review of methods for evaluating tax redistributive effects

Je přerozdělování nyní vyšší? : přehled metod pro hodnocení redistribučních účinků daní

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 3, p. 302-333

Autoři zkoumají v článku různé metody pro posuzování redistribučních účinků daní z hlediska náročnosti jejich použití a informační hodnoty. Konkrétně jde o opakovanou roční průřezovou metodu (repeated yearly cross-sections), metodu "transplant and compare" a mikrosimulační metody (behaviorální a nebehaviorální). Behaviorální mikrosimulační metoda byla vyhodnocena jako nejnáročnější na provedení, zároveň má ale nejvyšší vypovídací hodnotu. Nejjednodušší je opakovaná roční průřezová metoda, vypovídací hodnota této metody je však nízká. Výsledky jsou dále ilustrovány na skutečných datech (údaje z Norska za období 2005-2013). - Pozn.

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (9.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 19, s. 22-26

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tento díl je věnován nároku na odpočet daně, a to postupně od roviny obecné až ke způsobu výpočtu odpočtu daně v částečné výši (tj. v poměrné výši a v krácené výši). Autor podrobněji rozebírá podmínky a výpočet nároku na odpočet DPH v poměrné výši (dle § 75 zákona o DPH) a výpočet nároku na odpočet DPH v krácené výši (dle § 76 zákona o DPH).

Pavel Matějka

Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH. (10.)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 20, s. 23-25

Další díl série článků o problémech při vyplňování přiznání k dani z přidané hodnoty v ČR. Tento díl je věnován informacím o právní úpravě uplatnění nároku na odpočet daně při registraci k DPH a při zrušení registrace k DPH (dle § 79 resp. § 79a zákona o DPH), včetně praktických příkladů ilustrujících postup při uplatňování nároku na odpočet daně.

Jiří Teichmann

Je neúčinnost elektronického podání hrozba nebo jen strašák?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2016, č. 3, s. 53-61

Autor upozorňuje na principiální rozdíly mezi elektronickými podáními a podáními v listinné podobě a poukazuje na dopady těchto faktických odlišností do právní roviny. V té souvislosti se zabývá pokynem GŘ-D-24 z prosince 2015, kterým se stanovuje formát a struktura datové zprávy, a polemizuje nad hrozbami, jež plynou z možnosti prohlásit elektronické podání za neúčinné pro nedodržení definic formátu a struktury. Zdůrazňuje právní vady zveřejnění definic formátu a struktury pokynem GŘ a kolizi § 71 odst. 1 a § 72 odst. 3 daňového řádu s ohledem na oprávnění omezit obsah podání v důsledku nutnosti technicky určit definice formátu a struktury. Dále rozebírá, co je předpokladem neúčinnosti podání, a možnosti řešení zmiňované kolize. Upozorňuje, že manipulace s daty přes webovou aplikaci EPO není podáním. - Pozn.

Tomáš Jaroš

Judikatura NSS a její dopady do daňových kauz k problematice pohledávek

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2016, č. 3, s. 9-15

Autor se nejprve věnuje daňovým aspektům vzniku a právní existence pohledávek a aspektům nutného trvalého sledování veškerých podmínek pro tvorbu a existenci zákonných opravných položek k pohledávkám. Dále seznamuje se s těžejší judikaturou k dané problematice a ukazuje možná úskalí konkrétního uplatňování daňového režimu pohledávek. -- Viz i další příspěvky čísla tematicky věnovaného pohledávkám.

Étienne Perrot

Les paradis fiscaux à l'ombre de la morale

Daňové ráje ve stínu morálky

Problèmes économiques, No. 3139 (2016), p. 52-57

Autor vysvětluje v souvislosti s letošní aférou "Panama Papers" problematiku daňových rájů z pohledu morálky - uvádí znaky a podstatu daňových rájů a morální problémy, které s jejich vznikem souvisejí. - Pozn.

Arkadiusz Myszkowski

Mind the gap : the role of politics and the impact of cultural differences on the OECD BEPS project
Pozor na rozdíly : role politiky a vliv kulturních rozdílů na projekt OECD proti BEPS

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 5, p. 279-287

Autor se v článku věnuje vzniku projektu OECD a G20 proti BEPS ze sociologického, politického a ekonomického pohledu. To, že vznik projektu iniciovaly země G20 a ne OECD, značí podle autora přesun sil mezi státy směrem k rozvojovým zemím (ze zemí G20 jich 8 nepatří do OECD). Ke vzniku projektu přispěla rostoucí úloha nadnárodních podniků i další faktory, mj. mezinárodní politická nestabilita a s tím související potřeba zvýšit daňové příjmy, aby bylo možné financovat případné vojenské operace. Z hlediska právních předpisů použitých v projektu proti BEPS je poměr mezi pravidly a standardy vyvážený. Analýzy naznačují, že obsah pravidel i standardů bývá stejný, oba typy právních předpisů se nicméně liší náklady na zveřejnění i vymáhání jejich dodržování a také tím, do jaké míry umožňují vyhýbat se dani. Jedním z faktorů, který ovlivňuje interpretaci předpisů, je kultura dané země (mj. právní kultura). Projekt BEPS nezohledňuje kulturní rozdíly mezi zeměmi v dostatečné míře. Autor proto navrhuje vytvoření panelu poradců, který by pomáhal interpretovat mezinárodní standardy a který by usnadňoval vzájemné sbližování různých kultur. - Pozn.

Lenka Křišťáková

Následky porušení povinností při správě daní a správní delikty. (1.), Ukotvení ustanovení týkajících se porušení povinností v procesních předpisech

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 19, s. 34-38

Jeden ze zásadních rozdílů mezi správním a daňovým řádem je vymezení správních deliktů a jiných pochybení fyzických a právnických osob. Správní delikty se vyznačují roztržitostí právní úpravy, zatímco následky porušení povinností při správě daní jsou zakotveny uceleně v ustanoveních daňového řádu. Daňový řád se zabývá v jedenácti paragrafech různými druhy deliktního jednání a

ukládá sankce za porušení nepeněžních i peněžních povinností. V této části příspěvku autorka rozebírá následky porušení některých povinností při správě daní dle daňového řádu (povinnost mlčenlivosti; pořádková pokuta a pokuta za neplnění povinnosti nepeněžní povahy; pokuta za opožděné tvrzení daně) a ilustruje je na příkladech. - Pozn.

Lenka Křištofiková

Následky porušení povinností při správě daní a správní delikty. (2.), Úrok z prodlení (§ 252 - § 253), úrok z posečkané částky (§ 156 - § 157)

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 20, s. 31-34

Daňový řád se zabývá v jedenácti paragrafech různými druhy deliktního jednání a ukládá sankce za porušení nepeněžních i peněžních povinností. V této části příspěvku autorka rozebírá problematiku sankcí v případě pozdní platby daně ve formě úroku z prodlení s časovým průběhem, který upravuje § 252-253 daňového řádu, a problematiku penále z dodatečně vyměřené daně v důsledku daňové kontroly (§ 251 daňového řádu). Dále se věnuje možnosti posečkání úhrady daně nebo rozložení její úhrady na splátky a úrokům z posečkané částky upraveným v § 156-157 daňového řádu. - Pozn.

José Manuel Macarro Osuna

Non-reduced rates for e-books : has the ECJ allowed a violation of fiscal neutrality?

Nesnížené sazby u e-knih : umožnil Soudní dvůr Evropské unie porušení daňové neutrality?

International VAT monitor, Vol. 27 (2016), No. 4, p. 249-253

Dle rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie nelze na e-knihy uvalit sníženou sazbu DPH (na rozdíl od klasických knih v papírové podobě). Snížené sazby DPH na elektronické knihy v minulosti aplikovala Francie a Lucembursko. Dle směrnice o DPH jsou e-knihy považovány za elektronickou službu, nikoli za zboží (vzhledem k tomu, že jsou nehmotné, jsou poskytované přes internet a nemohou existovat bez informačních technologií). Článek 98(2) směrnice o DPH výslovně znemožňuje aplikovat snížené sazby DPH na elektronické služby. Nemožnost snížených sazeb DPH však může vést k porušení principu daňové neutrality (dva podobné výrobky z pohledu spotřebitele, které uspokojují stejné potřeby, jsou zdaněny různě). Autor v článku rozebírá tuto problematiku, vyjadřuje se k rozhodnutí SDEU a dochází k závěru, že SDEU nezohlednil porušení daňové neutrality dostatečně a že by v budoucnu mělo dojít k úpravě směrnice tak, aby k porušování tohoto principu nedocházelo. - Pozn. -- K tématu daňové neutrality také viz článek "EU VAT neutrality in question" na str. 236-237.

Jan Němec

Obejit EET? Téměř nemožné : systém elektronické evidence tržeb se mohou podnikatelé snažit obejít legální i nelegální cestou. Obě jsou však snadno odhalitelné

Ekonom, Sv. 60, (2016) č. 41, s. 20-21

Pohled na potenciální pokusy o vyhnutí se elektronické evidenci tržeb ze strany podnikatelů se zaměřením na podnikání v pohostinství. Mezi legálními způsoby autor zmiňuje změnu formy podnikání na určitou formu klubu či spolku a eliminování hotovostních plateb. U obcházení povinnosti evidování tržeb porušováním zákona se zastavuje u krácení tržeb nevystavením účtenky, předstírání výpadků internetu a softwarových manipulací s údaji přímo v pokladně. -- Viz také další příspěvky tématu čísla EET od A do Z na s. 10-23, které rozebírají, na koho se evidence tržeb vztahuje a jaké tržby je potřeba evidovat, co obnáší, jak je kontrolována, jaké hrozí tresty, kolik stojí vybavení pro EET i její různé praktické dopady.

Porus F. Kaka

President's welcome

Úvodní slovo předsedy

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 8, p. 426-429

V úvodním příspěvku monotematického čísla zaměřeného na zdanění ve Španělsku jsou představena témata, která byla řešena na 70. kongresu Mezinárodní fiskální asociace (IFA) v Madridu v září 2016. Odborníci se zabývali dvěma hlavními tématy: řešením sporů v mezinárodních daňových záležitostech a eliminací dvojího zdanění a dvojího nezdanění v mezinárodním měřítku. Příspěvek je zahajovacím projevem předsedy IFA Poruse F. Kaky ke kongresu.

Helena Machová

Příjmy z kapitálového majetku a daň z příjmů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 20, s. 18-22

Autorka se zaměřuje na problematiku zdanění příjmů z kapitálového majetku fyzickými osobami, kterou upravuje § 8 zákona o daních z příjmů. Připomíná, že tyto příjmy zdaňuje zpravidla plátcе při výplatě srážkovou daní ve výši 15 %, přičemž obdrží čistý příjem, který již dále nezdaňuje a neuvádí v daňovém přiznání. Existují ale i takové příjmy z kapitálového majetku, které poplatník musí uvést ve svém daňovém přiznání a zdanit. V článku je rozebrán režim zdanění jednotlivých typů kapitálových příjmů (podíly na zisku; podíly na zisku tichého společníka; úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách; výnosy z jednorázového vkladu; dávky penzijního připojištění se státním příspěvkem; plnění ze soukromého životního pojištění; úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a zápůjček; úroky z držby směn; plnění ze zisku svěřenského fondu; dluhopisy; zahraniční příjmy z kapitálového majetku; společné jmění manželů).

Jan Kocina

Příprava zkrácení daně

Bulletin advokacie, Sv. 2016, č. 9, s. 24-27

Dne 1.7.2016 nabyl účinnosti zákon č. 163/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Jedním z cílů přijaté novely bylo zavedení trestnosti přípravy u trestného činu dle § 240 tr. zákoníku zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby. Článek se v návaznosti na přijatou novelu zabývá problematikou vztahující se k přípravě zkrácení daně. - Pozn.

Stephan Kudert and Christian Kahlenberg

Recent developments regarding holding companies in Germany

Nedávný vývoj týkající se holdingových společností v Německu

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 5, p. 266-272

V Německu existují poměrně přísná pravidla pro zdanění holdingových společností s cílem zabránit nadměrné daňové optimalizaci. Nedávný rozsudek Spolkového finančního dvora však pravidla do určité míry zmírnil. V článku je tento rozsudek komentován, včetně legislativního vývoje v této oblasti. - Pozn.

Monika Wünnemann

Steuerliche Förderung der Elektromobilität: Neue Sonderregeln für Privat- und Firmenwagen

Daňová podpora elektromobility: nová pravidla pro osobní a firemní vozy

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 42, S. 2438-2441

Článek shrnuje a hodnotí německý zákon o daňové podpoře elektromobility v silniční dopravě, který Spolková rada schválila 14.10.2016. Zákon mimo jiné prodlužuje osvobození elektroautomobilů od daně z motorových vozidel z pěti na deset let a zavádí řadu daňových úlev pro provoz firemních vozidel s elektrickým a hybridním pohonem. Zvýhodnění se přitom bude týkat i těch služebních vozů, jež mohou zaměstnanci využívat pro své soukromé účely. - Pozn.

Danuše Nerudová, Kateřina Krchnivá

Tax sharing under the Common Consolidated Corporate Tax Base : measurement of the profit generating factors in the agriculture sector

Sdílení daní v projektu společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob : měření faktorů vytvářejících zisk v zemědělství

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 62, (2016) No. 8, p. 363-377

Bližší k problematice harmonizace daně z příjmů právnických osob na základě CCCTB v EU. Autorky se nejprve věnují přehledu teoretické literatury o návrhu směrnice CCCTB, poměrném rozdělování příjmů podle vzorce (formula apportionment) a složení alokačního vzorce dle tří faktorů. Dále představují model sloužící k odhadu míry, v jaké jsou faktory poměrného rozdělování příjmů podle vzorce schopny objasnit ziskovost či ztrátovost podniku. Zaměřují se zvláště na analýzu uvedené míry ve vztahu k odvětvím ekonomické činnosti (dle klasifikace NACE) a to zejména pro zemědělský sektor v ČR. Objasňují, zda je alokační vzorec definovaný v článku č. 86 návrhu směrnice CCCTB

schopen závazně vysvětlit variabilitu ziskovosti u podniků v jednotlivých průmyslových odvětvích. Zjištění ukazují oprávněnost zvláštního definování faktorů alokačního vzorce pro různé typy průmyslových odvětví.

Christian Amand

The 2016 European Commission VAT action plan : weaknesses of a clearing system and possible alternatives

Akční plán Evropské komise v oblasti DPH z roku 2016 : slabé stránky clearingového systému a možné alternativy

International VAT monitor, Vol. 27 (2016), No. 4, p. 238-242

Akční plán Evropské komise pro oblast DPH, který byl představen na počátku dubna 2016, navrhuje změnu systému výběru DPH u přeshraničních transakcí. Nově by daň z přidané hodnoty byla vybírána podle zásady zdanění v zemi určení. Podobné návrhy se objevovaly již v minulosti (např. již v roce 1987), nakonec však nebyly přijaty. I přes zjevný pokrok v daňové oblasti jsou dřívější námitky pro výběr daně v zemi určení stále relevantní. Konkrétně jde o nedostatek důvěry mezi daňovými úřady, kurzové riziko a zvýhodňování vyvážejících zemí v oblasti cash flow. Autor v článku komentuje jednotlivé problémy a navrhuje možnosti, jak je vyřešit. - Pozn.

Jose Manuel Calderón

The Spanish transfer pricing regime and the OECD/G20 Base erosion and profit shifting project

Režim převodních cen ve Španělsku a projekt OECD/G20 proti erozi daňového základu a přesouvání zisků

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 8, p. 430-441

Španělsko přijalo v roce 2014 nový zákon o dani z příjmu právnických osob (Ley del Impuesto sobre Sociedades). Zákonem byla výrazně upravena regulace převodních cen. Nová legislativní úprava zohledňuje také Směrnici OECD o převodních cenách z roku 2010 a některá opatření iniciativy OECD/G20 proti erozi daňového základu a přesouvání zisků. - Pozn. -- Další články k dani z příjmů právnických osob ve Španělsku (mj. také v souvislosti s projektem OECD/G20 proti BEPS) viz str. 442, 450, 458, 474 a 481.

Ramon Tomazela Santos

The United Kingdom's diverted profit tax and tax treaties : an evaluation

Daň z odkloněných zisků ve Velké Británii a daňové smlouvy : hodnocení

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 7, p. 399-405

Tzv. daň z odkloněných zisků (diverted profit tax, DPT) byla ve Velké Británii představena v dubnu 2015. Daň byla zavedena s úmyslem postihnout zahraniční podniky vyhýbající se platbě daně z příjmů právnických osob ve Velké Británii. Z autorovy analýzy předložené v článku nicméně vyplývá, že i přes opodstatněnost tohoto opatření a i přes zohlednění návrhů iniciativy OECD proti BEPS při jeho přípravě je sporné, zda je daň z odkloněných zisků kompatibilní s daňovými smlouvami uzavřenými mezi Británií a dalšími zeměmi. - Pozn. -- Další články k legislativě proti vyhýbání se dani viz str. 406 (pravidla proti erozi daňového základu v Nizozemí) a 414 (srovnání pravidel proti vyhýbání se dani v Číně a v Hongkongu).

Jan Sanders

The VAT impact of discount to parties outside the traditional distribution chain

Dopad slev poskytovaných subjektům mimo tradiční distribuční řetězec na DPH

International VAT monitor, Vol. 27 (2016), No. 4, p. 254-257

Základ daně z přidané hodnoty je v případě prodeje zboží spotřebitelům se slevou snížen o výši slevy. V některých případech však může mít schéma poskytnutí slevy poměrně komplikovanou podobu (sleva je poskytnuta subjektům mimo tradiční distribuční řetězec). Slevy tohoto typu jsou často poskytovány např. ve farmaceutickém sektoru. Autor v článku analyzuje daňové řešení v této situaci, přičemž v rámci výkladu uvádí řadu příkladů a odkazuje také na související rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (případ Elida Gibbs, případ Ibero Tours, aj.). - Pozn.

Radan Tesař

Úroky z úroků v daňovém procesu aneb Anatocismus opravdu zapovězen?

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2016, č. 3, s. 61-67

V důsledku nezákonných postupů správce daně vzniká daňovému subjektu nárok na přiznání úroků, zejména úroku z neoprávněného jednání správce daně, a to za dobu od uhrazení daně až do dne jejího vrácení. V té souvislosti autor rozebírá problematiku možného úročení samotného neuhrazeného úroku v případě, kdy správce daně zadrženou daň vrátí, avšak odmítá uhradit samotný úrok. Prostřednictvím rozboru dosavadní praxe a rozhodování některých správních soudů dokumentuje zkoumanou problematiku. Autor dále analyzuje, zda v důsledku vzniku úroku může vzniknout přeplatek dle daňového řádu a rozebírá úročení úroků v kontextu právní úpravy úroků z prodlení. Zastává domněnku, že snaha o eliminaci úročení z úroků s odkazem na římskoprávní princip zákazu anatocismu je přežitkem, který neodpovídá nejen platným právním normám, ale ani ekonomickému pojetí a účelu úroků. - Pozn.

Rebecca Millar ... [et al.]

VAT implications of outsourcing

Outsourcing z pohledu DPH

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 7, p. 387-398

Existence DPH by teoreticky neměla ovlivňovat rozhodnutí podniku o pořizování určité činnosti u jiné firmy (u B2B transakcí je mezi 2 plátců DPH možnost odpočtu daně na vstupu; daň z nově vytvořené hodnoty se promítne do konečné ceny, kterou platí spotřebitel). Ve skutečnosti toto ale neplatí, když je jeden ze subjektů v řetězci transakcí mezi podniky osvobozen od DPH bez nároku na odpočet daně na vstupu. Další článek v řetězci pak odvádí vyšší daň než v případě, kdy by předchozí článek nebyl osvobozen. Tato situace může podniky odrazovat od outsourcingu. Autoři v článku po představení problému krátce shrnují různé mechanismy pro obnovení daňové neutrality a dále uvádějí, jak jsou tyto mechanismy zohledněny v legislativě Evropské unie, Kanady, Austrálie, Nového Zélandu a Indie při domácím a přeshraničním outsourcingu. - Pozn.

Milena Otavová

Vliv volby způsobu uplatňování výdajů OSVČ na jejich odvody do státního rozpočtu

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 10, s. 28-31

Autorka se věnuje problematice základu daně z příjmů ze samostatné činnosti a výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů a související úpravy odvodů na sociální a zdravotní pojištění osob s příjmy ze samostatné činnosti. Zdůrazňuje, že na výši dílčího základu daně má vliv forma evidence, kterou poplatník uplatňuje, přičemž může výdaje evidovat v prokazatelné výši nebo může uplatňovat výdaje paušální, tj. výdaje procentem z hodnoty dosažených příjmů. Hlavním významem zavedení paušálních výdajů bylo snížení administrativní zátěže podnikatelů, nicméně paušální výdaje s ohledem na jejich výši jsou dnes ve společnosti často vnímány jako zvýhodnění skupiny OSVČ na úkor zaměstnanců. Autorka provádí komparaci paušálních výdajů a vyměřovacích základů pro výpočet pojistného na sociální a zdravotní pojištění v ČR s jejich nastavením v ostatních zemích Visegrádské skupiny. Zjišťuje, že i přes jistá omezení jsou paušální výdaje v ČR ve srovnání s ostatními zeměmi vysoké. - Pozn.

Jiří Vychopeň

Vybrané slevy na daních z příjmů ve zdaňovacím období roku 2016

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 10, s. 18-24

Příspěvek informuje, které slevy podle zákona o daních z příjmů mohou poplatníci daně z příjmů uplatňovat ve zdaňovacím období r. 2016. Podrobněji rozebírá slevu na dani z titulu zaměstnání osob se zdravotním postižením (dle § 35 odst. 1), slevu na manžela (dle § 35ba odst. 1), slevu na studenta (dle § 35ba odst. 1 písm. f) a slevu na evidenci tržeb (dle § 35ba písmeno h a § 35bc). Uplatnění slev je dokumentováno na praktických příkladech. -- Ke slevě na dani na evidenci tržeb více viz DHK č. 22/2016, s. 2-5 a čas. Daně a účetnictví bez chyb... č. 12/2016, s. 15-16.

Václav Benda

Vznik povinnosti přiznat daň a navrhované změny

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 24, (2016) č. 20, s. 6-13

Autor informuje o změnách obsažených v novele zákona o dani z přidané hodnoty s navrhovanou účinností od 1.1.2017, které se týkají pravidel pro stanovení vzniku povinnosti přiznat daň a data uskutečnění zdanitelného plnění při dodání zboží a poskytnutí služby. Rozebírá otázky vzniku povinnosti přiznat DPH při dodání zboží a poskytnutí služby v tuzemsku, při pořízení zboží z jiného členského státu EU a při dovozu zboží. Věnuje se také zdanitelným plněním v režimu přenesení daňové povinnosti a přijetí služby od osoby neusazené v tuzemsku. Problematika je ilustrována na několika praktických příkladech.

Juan Carlos Suárez Serrato and Owen Zidar

Who benefits from state corporate tax cuts? : a local labor markets approach with heterogenous firms

Kdo má prospěch ze snížení daně z příjmu právnických osob? : model lokálních trhů práce s heterogenními firmami

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 9, p. 2582-2624

Autoři se v článku zabývají daňovou incidencí v prostředí lokálních trhů práce, monopolistické konkurence mezi firmami a heterogenní produktivity firem. Na rozdíl od běžně převažujícího názoru, že snížení daně z příjmu právnických osob dopadá v otevřené ekonomice výhradně na spotřebitele, autoři zjišťují, že snížení daně dopadá převážně na vlastníky firem. Příčinou je heterogenní produktivita (nedaňový faktor), která omezuje mobilitu podniků. Pokud je produktivita firem výrazně vyšší v určité lokalitě, malé změny daňové sazby nepovedou k vyšší ziskovosti a nebudou podněcovat firmy ke změně sídla. Autoři uvádějí v této souvislosti příklad technologických firem v americkém Silicon Valley, které i při mírném zvýšení sazeb pravděpodobně budou i nadále považovat Silicon Valley za své optimální sídlo. - Pozn.

Miriam Galandová, Matej Kačaljak

Zdaňovanie príjmov z trestnej činnosti

Trestněprávní revue, Sv. 15, (2016) č. 10, s. 231-237

Na první pohled se odpověď na otázku, zda příjmy pocházející z trestné činnosti mají podléhat dani, jeví jako jednoznačná - ano, tyto příjmy mají být zdaněny. Známé jsou případy zločinců (např. Al Capone, Aldrich Ames), kteří byli nakonec usvědčeni z daňových úniků, i když jinou trestnou činnost se jim nepodařilo dokázat. Navazující otázkou, zda nepřiznáním takových příjmů může být spáchán trestný čin krácení daně, se věnovala judikatura i česká a slovenská právní doktrína, ale z několika důvodů určila, že to možné není. Tímto závěrem se náš právní řád připravuje o možnost postihnout lidi, jejichž příjmy plynou z trestné činnosti, v oblasti, kde je důkazní pozice státních orgánů lepší. Předmětem článku je porovnání východisek a argumentačních postupů, které na Slovensku a v Čechách vedly k tomuto závěru, s argumenty uplatněnými v rozhodovací praxi Soudního dvora Evropské unie, Evropského soudu pro lidská práva a také některých nejvyšších soudních instancí jiných rozvinutých států. Autoři se domnívají, že závěry v české a slovenské právní doktríně a soudní praxi se v současnosti jeví jako nedomyšlené a je vhodné je přehodnotit. - Pozn.

Ulrich Prinz, Janine von Wolfersdorff

Zur "Steuergesetzgebungskunst" unserer Zeit - Handlungsoptionen eines "klugen Gesetzgebers"

K "umění daňového zákonodárství" naší doby - možnosti jednání pro "chytrého zákonodárce"

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 42, S. S9-S16

Kritické zhodnocení vývoje německé daňové legislativy, u níž autoři článku identifikují rostoucí nepřehlednost a příliš časté změny. Zákonodárce je nucen věnovat většinu energie implementaci mezinárodních norem a reakcím na nálezy finančních a ústavních soudců. Na hlubší koncepční tvorbu tak nezbyvá příliš prostoru. Ke zkvalitnění zákonodárné práce ovšem nestačí mít jen politickou vizi daňového systému, nutná je také změna pracovních metod. Zde se autoři především přimlouvají za eliminování rozporných pojmových kategorií, vyšší zohledňování hodnocení stávajícího právního stavu (prostřednictvím auditních zpráv a hodnocení finanční správy), důkladnější zjišťování potenciálních účinků normy a lepší diferencování mezi vnitrostátními a mezinárodními cíli v daňové oblasti. Za tímto účelem by byl prospěšný institut "zákonů s omezenou lhůtou", jenž by umožňoval snadnější evaluaci a případnou opravu nových předpisů. - Pozn.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Zwei Cappuccino im Monat

Dvě cappuccina za měsíc

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 193 (6.10.2016), S. 8-9

Německá spolková vláda plánuje od 1.1.2017 mírně zvýšit nedaněný, resp. nižší sazbou daněný základ pro vyměrování daně z příjmů fyzických osob. Ve formě snížení daňové zátěže by toto opatření měly pocítit hlavně osoby se středními příjmy a rodiny s dětmi. Celkově by občané v letech 2017 a 2018 ušetřili na daních 6,3 miliard eur. Důvodem tohoto kroku je nejen příznivá ekonomická situace a blížící se parlamentní volby, ale také požadavky Mezinárodního měnového fondu, aby Německo vzhledem k přebytkům své výkonové bilance podpořilo spotřebu obyvatelstva a přispělo k oživení evropské ekonomiky. Spolkové ministerstvo financí rovněž předpokládá v roce 2017 vyšší míru inflace, jež zvýší riziko nárůstu tzv. studené progrose. Podle kritiků záměru bude ale faktické snížení daňové zátěže pro jednotlivého poplatníka spíše symbolické. -- K tématu viz také komentář na s. 14.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí

Sv. 21, (2016) č. 10

Co nového přináší novela zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí? (s. 2-8); Definice stavebního pozemku dle zákona o DPH - kdo k ní drží klíč? (s. 9-13); Osvobozené příjmy a oznamovací povinnost (s. 14-17); Vybrané slevy na daních z příjmů ve zdaňovacím období roku 2016 (s. 18-24); Kriticky k navrhovanému poslaneckému zásahu do stávajícího znění zákona o daních z příjmů - revize ustanovení § 15 odst. 1 ZDP upravující nezdanitelnou část základu daně (s. 25-27); Vliv volby způsobu uplatňování výdajů OSVČ na jejich odvody do státního rozpočtu (s. 28-31); Uchovávání dokladů daňovými subjekty (s. 32-39); Manažerské účetnictví a jeho funkce v systému řízení obchodní firmy nebo instituce (2. část) (s. 40-43); Odlišnosti dohod v sociálním a zdravotním pojištění v r. 2016 (s. 44-46); Přepjatky na dani v judikatuře správních soudů (s. 47-56).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

Sv. 17, (2016) č. 11

Daň z nabytí nemovitých věcí - nově (s. 6-9); Daňové zvýhodnění na dítě v různých situacích (2. část) (s. 10-12); Zvláštní režim pro cestovní službu - uplatnění DPH (2. část) (s. 17-19); DPH u nájmu prostor a míst k parkování vozidel (s. 35-38); Paušální výdaj na dopravu - kdy ano a kdy ne (s. 39-42); Zákon o elektronické evidenci tržeb (1.) (s. 45-48); Právní úprava ochranných známek (2.) (s. 61-64); Zákoník práce - připravované změny 2017 (s. 65-69).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 20

Odepření nároku na odpočet DPH (s. 2-5); Vznik povinnosti přiznat daň a navrhované změny - k novele zákona o DPH (s. 6-13); Školní stravování a ubytování z pohledu DPH (s. 14-18); Příjmy z kapitálového majetku a daň z příjmů (s. 18-22); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (10.) - nárok na odpočet při registraci a při zrušení registrace (s. 23-25); Zdanění důchodů v příkladech (s. 26-30); Následky porušení povinností při správě daní a správní delikty (2.) - úrok z prodlení, úrok z posečkané částky (s. 31-34); Informace k možnosti požádat o posečkaní úhrady daně, popř. o rozložení její úhrady na splátky - včetně vzoru žádosti (s. 39-40).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK

Sv. 24, (2016) č. 21

Solidární zvýšení daně: kdy se vrací, kdy se neuplatní a kdy nesmí podnikatel zapomenout (s. 2-8); Zvířata a daň z příjmů (s. 9-12); Nespolehlivý plátec a nespolehlivá osoba - dle zákona č. 502/2012 Sb. a navrhované úpravy zákona o DPH (s. 12-17); Jak vyplnit v roce 2016 přiznání k DPH (11.) (s. 17-20); K rozhodovací činnosti soudů z oblasti insolvenčního práva (s. 21-25); Následky porušení povinností při správě daní a správní delikty (3.): úrok z neoprávněného jednání správce daně (§ 254) (s. 25-29); Vypovídací schopnost finančních výkazů v podmínkách českých účetních a daňových předpisů (1.): dlouhodobá hmotná aktiva (s. 33-39); Změny v dani z nabytí nemovitých věcí od 1.11.2016 - dle zákona č. 254/2016 Sb. (s. 39-40).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi
Sv. 2016, č. 22

Ostrý start elektronické evidence tržeb se blíží - co podléhá EET, postupný náběh, jak postupovat v případě kombinace činností, dobírky a prodej v elektronických obchodech, evidence oprav a storna tržeb, postup v případě kaucí, spropitné a EET, specifikace evidování tržeb podle práva jiného státu, technické kroky a technické vybavení pro EET, sankce (s. 1-5); Darování pro případ smrti: o co jde a jak je to s daní (s. 7).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Emi Nakamura, Jón Steinsson, Miao Liu

Are Chinese growth and inflation too smooth? : evidence from Engel curves**Jsou čínský růst a inflace příliš klidné? : důkazy z Engelových křivek**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 3, p. 113-144

Autoři využívají systematické diskrepance mezi Engelovými křivkami konstruovanými na základě mezisektorového srovnání a na základě časových řad k vytvoření alternativních (neoficiálních) odhadů čínského růstu a inflace v letech 1995-2011. Docházejí k závěru, že oficiální statistiky představují zmírněnou verzi reality. V období oficiálně deklarované vyšší inflace od roku 2000 tak byla podle jejich odhadů inflace ještě vyšší (a růst spotřeby nadhodnocený), zatímco v období oficiálně deklarované mírné inflace v druhé polovině 90. let byla inflace ještě mírnější (a růst spotřeby podhodnocený). - Pozn.

By V.V. Chari and Patrick J. Kehoe

Bailouts, time inconsistency, and optimal regulation : a macroeconomic view**Záchranná opatření, časový nesoulad a optimální regulace : makroekonomický pohled**

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 9, p. 2458-2493

Během hospodářských krizí se státy obvykle snaží zasáhnout a zachránit některé firmy, aby zabránily jejich bankrotu. Objevuje se názor, že je zásah státu nutný k vyřešení neefektivní situace na soukromých trzích. Autoři poskytují alternativní náhled na tuto problematiku: vlády zasahují i v případech, kdy je situace na soukromých trzích efektivní a kdy hrozí nákladné bankroty, čímž ale vzniká nový zdroj neefektivity. Situace je zkoumána na speciálním modelu. - Pozn.

Tomáš Konečný, Oxana Babecká-Kucharčuková

Credit spreads and the links between the financial and real sectors in a small open economy : the case of the Czech Republic**Úvěrová rozpětí a vazby mezi finančním a reálným sektorem v malé otevřené ekonomice : případ České republiky**

Finance a úvěr, Vol. 66, (2016) No. 4, p. 302-321

Autoři se soustředí na vliv šoků v reálné ekonomice na vybrané indikátory finančního sektoru a na reakce reálné ekonomiky na impulsy přicházející z finančního sektoru. S využitím bayesovského VAR modelu přitom blíže zkoumají nelineární zpětnou vazbu mezi reálným a finančním sektorem ekonomiky ČR (tedy malé otevřené ekonomiky). Docházejí k závěru, že zatímco nelze prokázat žádnou asymetrii při reakci reálné ekonomiky (v podobě zvýšení průmyslové produkce) na šoky z finančního sektoru (pozitivní úvěrový šok a negativní šok u nesplacených půjček - NPL), existuje rozdílná (asymetrická) reakce finančního sektoru na šoky z reálné ekonomiky podle toho, zda se ekonomika nachází v režimu pod, či nad jistou hranicí úvěrového rozpětí (credit spread). - Pozn.

Hard bargains**Těžké vyjednávání**

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9011, p. 68

Letošní Nobelova cena za ekonomii byla udělena britskému ekonomovi pracujícímu na Harvardské univerzitě Oliveru Hartovi a finskému ekonomovi Bengtu Holmströmovi, který působí na Massachusettském technologickém institutu. Za názvem "teorie smluv", za kterou se jim dostalo uznání, se skrývá důležitá pravda: že když spolu lidé chtějí pracovat, musí krotit své vlastní zájmy. Jejich práce tak přispívá k lepšímu pochopení úlohy, kterou mocenské vztahy hrají ve vzájemných lidských jednáních.

Ronald Bénabou and Jean Tirole

Mindful economics : the production, consumption, and value of beliefs

Ekonomie rozhodování : produkce, spotřeba a hodnota přesvědčení

The Journal of economic perspectives, Vol. 30 (2016), No. 3, p. 141-164

Názory na to, jakým způsobem probíhá rozhodování ekonomických agentů, se v různých ekonomických modelech a teoriích liší. V článku je zkoumána teorie "motivovaného přesvědčení a usuzování" (motivated beliefs and reasoning), která předpokládá, že lidské jednání je ovlivněno přesvědčením jednotlivce. Přesvědčení naplňuje psychologické i funkční potřeby jedince a lidé mohou zastávat určité přesvědčení, i když existují reálné důkazy, že je přesvědčení chybné. Mezi příklady "motivovaných přesvědčení" patří např. nadměrná sebedůvěra. V ekonomické oblasti lze pomocí teorie motivovaných přesvědčení vysvětlit např. vznik finančních bublin a krizí. Autoři nejprve vysvětlují obecné principy teorie a poté ukazují různé možnosti její aplikace. - Pozn. -- Další články k této teorii viz str. 133, 165 a 189.

By Gustavo J. Bobonis, Luis R. Cámara Fuertes, and Rainer Schwabe

Monitoring corruptible politicians

Monitorování úplatných politiků

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 8, p. 2371-2405

Autoři s využitím dat z auditů místních samospráv v Portoriku zjišťují vliv správného načasování auditů na korupci politiků v krátkém a dlouhém období. Audity před volbami vedou ke krátkodobému výraznému snížení korupce, v následných auditech však ke snížení korupce nedochází. Periodické a předvídatelné audity jsou dle autorů nedostačující k trvalému snížení korupce. - Pozn.

A. Šastitko

O metodologii institucional'nych issledovanij : k 80-letiju stat'ji Ronal'da Kouza "Priroda firmy"

O metodologii institucionálních výzkumů : k 80. výročí článku Ronalda Coase "Povaha firmy"

Voprosy ekonomiki, Sv. 2016, no. 8, s. 96-119

Příspěvek je věnován srovnávací analýze diskretních institucionálních alternativ a přináší návrh rámce zkoumání institucionálních uspořádání. Po teoretickém úvodu následují tři příklady smluvních vztahů mezi ekonomickými agenty. Za zakladatele institucionální ekonomie je považován Ronald Coase, výročí jehož článku Nature of the Firm se připomíná v podtitulu článku. - Pozn.

Pavel Sirůček

Polozapomenuté postavy ekonomického myšlení : F. Valenta

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 71-79

Článek se věnuje osobnosti a dílu českého ekonoma a akademika Františka Valenty, který vytvořil ucelenou teorii inovací (r. 1969) a je označován za již "klasického" autora teorie a metodologie inovací. V rámci svojí vědecké činnosti se zaměřil zejména na zkoumání vědeckotechnického rozvoje, efektivnosti průmyslové výroby a inovačních procesů. Autor shrnuje jeho životní dráhu a profesní kariéru a dále se podrobněji věnuje jeho teoretickému i praktickému zkoumání inovačního procesu, pojetí inovací a inovačních řádů. Text je doplněn výběrem z Valentových prací. - Pozn.

Demian Pouzo, Ignacio Presno

Sovereign default risk and uncertainty premia

Riziko nedodržení závazků státu a riziková prémie

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 8, (2016) No. 3, p. 230-266

Odborný článek se věnuje otázce, jak obavy mezinárodních investorů ohledně zkrácení pravděpodobnostních modelů stavu půjčující si ekonomiky ovlivňují rozpětí (spreads) státních dluhopisů. V situaci nejistoty požadují investoři větší výnosy ze státních dluhopisů ke kompenzaci rizika nedodržení závazků ze strany státu. Autoři ve své analýze vycházejí z dat pro Argentinu, zkrácením modelů vysvětlují, proč jsou úvěrová rozpětí státních dluhopisů rozvíjejících se zemí tak vysoká, ačkoliv nedodržení závazků těchto států není časté, a docházejí k závěru, že kredibilita těchto zemí a transparentnost jejich statistických úřadů je zásadní pro úspěch příslušných trhů. - Pozn.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 197 (11.10.2016)

Co ví principál a co agent: Královská švédská akademie věd ocenila ekonomy za příspěvek k teorii kontraktu, tedy jak aktéři uzavírají vzájemné smlouvy - laureáty Nobelovy ceny za ekonomii za r. 2016 se stali profesori ekonomie Oliver Hart a Bengt Holmström (s. 9).

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Elizabeth Bachmann ... [et al.]

30 Jahre Zentrales Kreditregister in Österreich [elektronický zdroj]

30 let Centrálního úvěrového registru v Rakousku

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2016, Nr. 3, S. 50-68

Zpráva o vývoji a fungování Centrálního úvěrového registru (ZKR) Rakouské národní banky. Tato evidence existuje již od roku 1986 a slouží jako informační databáze o velkoobjemových úvěrech pro všechny podřízené finanční instituce a bankovní dozor. Příspěvek chronologicky popisuje všechny následné změny v ohlašovacích povinnostech bank, propojování se zahraničními registry a proces přizpůsobování se mezinárodním standardům. Součástí článku jsou také statistiky ZKR o domácím a zahraničním úvěrování ke konci roku 2015 a k březnu 2016. - Pozn. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:6c9fad0e-1cf6-4f1d-9f65-d863bb441dd8/stat_2016_q3.pdf

Autumn blues : banking in Europe

Podzimní blues : bankovníctví v Evropě

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9010, p. 63-64

V článku se rozebírá situace v evropském bankovním sektoru, protože Deutsche Bank není jediná, která má problémy. Hlavním důvodem je pomalý růst především v zemích eurozóny, velmi nízké úrokové sazby a plochá výnosová křivka. Na druhé straně banky ve Švédsku a Švýcarsku, které tolik nezávisí na čistém úrokovém příjmu nebo depozitním financování jako německé nebo japonské banky, měly v loňském roce výnos 11 % a 9,9 % (v některých zemích eurozóny vykázaly banky méně než 2 %). Článek se dále podrobněji zaměřuje na situaci ve španělském a italském bankovníctví. -- K problematice viz i článek na s. 15-16.

By Lindsay Fortado and Miles Johnson

Coming up short

Nesplněná očekávání

Financial Times, Vol. 2016, No. 39287 (6.10.2016), p. 11

V článku se analyzuje situace britského hedgeového fondu Brevan Howard. Fond založený v r. 2002 Londýňanem Alanem Howardem a čtyřmi kolegy z Credit Suisse brzy dosahoval dvouciferných výnosů a stal se jednou z největších evropských obchodních společností. Od počátku tohoto roku však z něj bylo vyvedeno více než 5 mld. USD, což odráží situaci, ve které se nyní nacházejí i jiná zavedená jména v odvětví hedgeových fondů. Potíže jim způsobuje odchod penzijních fondů, zaviněný roky slabých výnosů a vysokých poplatků.

Adrian Peter Pressburg

Čínska mena do koša - menového : Medzinárodný menový fond zaraďuje od októbra čínsky jüan medzi svetové rezervné meny

Trend, Sv. 26, (2016) č. 39, s. 40-41

Informace o změně v procentním složení koše světových rezervních měn v důsledku připojení čínského jüanu k americkému dolaru, britské libře, euru a japonskému jenu do menového koše MMF. Čínská mena v něm dostává podíl 10,92 %, především na úkor eura. Autor rozebírá hlavní důvody, proč se stal jüan rezervní měnou, a zvažuje možné budoucí souvislosti jeho volného používání ve světovém obchodě a ve sféře SDR bez toho, aby byl volně konvertibilní. Krátce zmiňuje také pokles

významu eura v globálním devizovém obchodování. Grafy znázorňují změny podílu měn v měnovém koši SDR po zařazení jüanu a podíl měn v mezinárodním obchodu.

Jan Hildebrand, Jens Münchrath, Christian Rickens

Das große Geldbeben : die nächste Finanzkrise

Velké penězotřesení : příští finanční krize

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 194 (7.10.2016), S. 42-46

Osm let od vypuknutí globální finanční krize dosahuje zadlužení všech států světa rekordní úrovně 136 bilionů eur, z čehož 36,7 bilionů eur připadá na státy skupiny G7. Zároveň se mezi lety 2000 a 2015 zvýšil objem majetku v úvěrech, akciích a dluhopisech o bezmála 150 procent na 267 bilionů dolarů (což je skoro čtyřikrát více než objem ročního světového HDP). Výrazné hospodářské oživení ale od roku 2008 zatím nenastalo, a to i přes intenzivní monetární intervence centrálních bank vyspělých států. Podle autorů článku může pokračující uvolněná měnová politika a politika nízkých úroků představovat riziko pro stabilitu na světových finančních trzích, neboť již pouze nevede k snadnějšímu refinancování komerčních bank, ale také k destrukci jejich obchodních modelů. Nejen z toho důvodu, ale i při pohledu do historie transformace globálního měnového systému je proto možné v budoucnosti očekávat proměnu postavení centrálních bank v ekonomice. V úvahu také přichází jiný způsob tvorby měn, reforma eurozóny, případně změna počtu jejích členů. -- Rizikům pro stávající světový finanční systém se věnuje také rozhovor s J. Stiglitzem na s. 47-49.

Simon Book ... [et al.]

Der einsame Europäer

Osamělý Evropan

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 39, S. 18-24

Pohled zblízka na Maria Draghiho, který je pět let šéfem Evropské centrální banky a nejmocnějším mužem Evropy. Je zodpovědný za naše peníze, i když jsme ho nikdy nezvolili. Jeho rozhodnutí ovlivňují Evropu, i když nemusí skládat účty žádnému ministerskému předsedovi. Jeho peněžní politika je riskantní, polarizuje společnost, pro něj ale neexistuje alternativa. Nyní se od něj odvracejí i jeho zastánci.

Michael Maisch

Deutsche Bank muss schrumpfen

Deutsche Bank se musí zmenšit

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 200 (17.10.2016), S. 32-33

Předseda představenstva Deutsche Bank John Cryan chce v reakci na špatné hospodářské výsledky a poškozenou pověst banky zefektivnit její chod a uvažuje také o zmenšení portfolia. Deutsche Bank by tak mohla omezit některé své obchodní aktivity v USA a stáhnout se z pozice poskytovatele bankovních služeb v Itálii či Španělsku. Zejména částečný odchod z USA by ale znamenal radikální změnu ve směřování banky, která od roku 1999 měla ambici stát se jedním z nejdůležitějších hráčů na poli globálního investičního bankovníctví. -- K tématu viz také komentář na s. 30; k situaci v evropském a americkém bankovním sektoru viz článek na s. 33.

Paulo Pereira da Silva

Did investors seeking short exposure move to the CDS market after the 2011 short-sale bans in European financial stocks?

Přesouvají investoři své krátkodobé expozice na trh pojištění proti nesplacení dluhopisů po zákazu krátkého obchodování evropských finančních akcií v roce 2011?

Finance a úvěr, Vol. 66, (2016) No. 4, p. 322-353

Autor se zabývá efekty zákazu prodeje na krátko (v srpnu 2011 na některých evropských akciových burzách) na obchodní chování investorů na trzích swapů úvěrového selhání (credit default swaps - CDS). Dochází k závěru, že investoři nevidí trh CDS jako životaschopnou alternativu krátkého obchodování akcií evropských finančních korporací. Tento závěr opírá mj. o skutečnost, že volatilita CDS evropských finančních korporací (obzvláště těch, které byly na seznamu akcií zakázaných pro prodej na krátko) po zavedení zákazu klesla. Autor přichází s celou řadou dalších empiricky ověřených argumentů, kterými se snaží podpořit svůj závěr. - Pozn.

Yasmin Osman, Andrea Cünnen

Die Geister, die sie riefen

Démoni, které vyvolali

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 194 (7.10.2016), S. 24-25

Po vypuknutí finanční a dluhové krize chtělo mnoho politiků a centrálních bankéřů omezit vliv ratingových agentur, zejména v Evropě se ale mnoho nezměnilo. Výstupy agentur Standard & Poor's, Moody's, Fitch a jiných sice nesmí představovat výlučné kritérium pro hodnocení důvěryhodnosti a profitability cenných papírů jednotlivých subjektů, nicméně pro banky, investiční fondy i regulátory finančního trhu zůstávají důležitým orientačním bodem. Pokračující vliv ratingových agentur na tvorbu mínění o vývoji celé národní ekonomiky je možné doložit na příkladu Portugalska. Právě kvůli pozitivnímu hodnocení této země kanadskou agenturou DBRS mohou portugalské státní dluhopisy být součástí programu kvantitativního uvolňování a sloužit jako jistina pro refinancování portugalských bank Evropskou centrální bankou. -- K pokusům o regulaci ratingových agentur v USA viz článek na s. 25.

Peter Köhler

Die neuen Stars der Finanzbranche

Nové hvězdy finančního sektoru

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 211 (1.11.2016), S. 28-29

Zatímco investiční bankovníctví stagnuje či je dokonce utlumováno, zvyšují správci aktiv (asset management, private banking) od roku 2010 svůj podíl na trhu. Tento trend se odráží také ve výši odměn, kde investiční bankéři ztrácejí náskok i před manažery firem menší velikosti než Blackrock či Vanguard. -- K tématu viz také rozhovor na s. 29 a komentář na s. 26.

Linda Fejtková

Doporučení ČNB - quo vadis? : hypoteční trh

Profi poradenství & finance, Sv. 4, (2016) č. 9, s. 38-39

Úvaha nad zpřísněním pravidel pro poskytování hypotečních úvěrů v ČR od 1.12.2016 ze strany ČNB. Autorka zvažuje snižování maximální výše LTV u hypoték (poměr mezi hodnotou hypotečního úvěru a zástavní hodnotou nemovitosti) i objemu těchto hypoték zejména z pohledu poskytovatele úvěrů. V regulačních opatřeních vidí přeregulovanost a nadměrné zásahy do podnikání bankovního sektoru. -- K tématu také příspěvek Jak dostat hypošky do polepšovny na s. 36-37 a dále na s. 40.

Ruth Berschens

EU kommt kleinen Banken entgegen : Basel III

EU vychází vstříc malým bankám : Basilej III

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 210 (31.10.2016), S. 39

K předběžným návrhům Evropské komise na revizi směrnice a nařízení o kapitálových požadavcích pro bankovní instituce (CRD IV a CRR). Návrhy sice hodlají převzít doporučený standard Rady pro finanční stabilitu ohledně výše kapitálových rezerv na absorpci ztrát (tzv. TLAC) a doporučení Basilejského výboru pro bankovní dohled na horní hranici kvóty celkového zadlužení (leverage ratio) ve výši tří procent. U malých bank a spořitelen nicméně EK počítá s nižší mírou regulace ohlašovacích a informačních povinností i výše vlastního kapitálu při úvěrování malých a středních podniků. Rovněž by všem bankám bylo nadále povoleno užívat vlastní modely vážení rizik. Balíček regulačních návrhů Basilej III tak bude v EU zřejmě implementován pouze zčásti.

Dirk Heilmann

Europa zerbricht - auch finanziell : der Kapitalmarkt in der EU driftet auseinander

Evropa se rozpadá - také finančně : kapitálové trhy v EU se od sebe vzdalují

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 200 (17.10.2016), S. 18

Podle autora prochází kapitálový trh v Evropské unii čtyři roky po odeznění dluhové krize opět určitou fragmentací. To dovozuje jak z nárůstu půjček centrálních bank komerčním bankám z jižního křídla eurozóny, tak z rostoucích rozdílů ve výnosnosti dluhopisů jednotlivých členských států měnové unie. Zároveň také sílí vzájemná závislost mezi státy a komerčními bankami, o čemž svědčí objem státních dluhopisů v bilancích komerčních bank v řádu stovek miliard eur. Východisko z útlumu společného

kapitálového trhu by měla přinést opětovná sanace bankovního sektoru nejvíce postižených zemí a zároveň přísná fiskální politika v nejzadluženějších státech eurozóny.

By Andrea Ajello

Financial intermediation, investment dynamics, and business cycle fluctuations

Finanční zprostředkování, dynamika investic a fluktuace hospodářského cyklu

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 8, p. 2256-2303

Autor v článku zkoumá vliv finančního zprostředkování na výkyvy hospodářského cyklu. 35 % firemních investic je dle autora financováno operacemi na finančních trzích. Šoky finančního sektoru jsou příčinou volatility HDP a investic z 25 % a 30 %. - Pozn.

Je.Je. Velikova, A.N. Mambetalijeva

Finansovyje mery v bor'be s otmывaniem deneg : zakonodatel'nyje aspekty

Finanční opatření v boji s praním špinavých peněz : zákonodárné aspekty

Finansy, Sv. 2016, no. 8, s. 29-34

Článek je věnován analýze ruské legislativy z hlediska toho, nakolik odpovídá doporučením skupiny FATF, která se zabývá zpracováním finančních opatření pro boj s praním špinavých peněz a financováním terorismu. Rusko se stalo stálým členem FATF v r. 2003. - Pozn.

Janis Aliapoulos

Fondy pro zkušené mají za sebou deset let změn

Hospodářské noviny, Sv. 60, (2016) č. 202 (18.10.2016), s. 20

Pohled na desetileté působení fondů kvalifikovaných investorů v ČR. Blíže ke změnám nastavení podmínek pro fungování těchto fondů zaměřených na alternativní aktiva (hranice pro minimální investici, posun ve zdanění a zavedení kategorie základních investičních fondů), k vývoji trhu s fondy kvalifikovaných investorů, rozšíření nabídky alternativních aktiv (nejčastěji nemovitosti, zemědělská půda, ale i solární a větrné elektrárny, umění, veteráni) a k nárůstu objemu majetku ve fondech.

Deutsche Bundesbank

Globalisierung und die Transmission globaler finanzieller Schocks in die EWU-Mitgliedstaaten - Folgen für die (nationale) Wirtschaftspolitik = Globalisation and the transmission of global financial shocks to the euro-area countries - implications for (national) economic policy

Globalizace a přenos globálních finančních šoků na členské státy EMU - důsledky pro (národní) hospodářskou politiku

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 9, S. 39-61

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 9, p. 37-57

Tématem článku je analýza odolnosti Evropské měnové unie (EMU) vůči globálním finančním šokům. Autoři konstatují, že její členské státy vykazují vyšší míru provázanosti svého finančního sektoru se zahraničím než ekonomiky USA, Japonska či Velké Británie. Případná regulace kapitálových toků je tak v eurozóně možná jen za cenu narušení společného trhu a transmisního mechanismu měnové politiky. Příslušnost k EMU ale zároveň posiluje odolnost jednotlivých členských států vůči negativnímu vývoji globální ekonomiky, třebaže rozvrstvení externích šoků v rámci měnové unie zůstává asymetrické. Přeměna EMU do unie kapitálových trhů by však mohla v této oblasti přinést zlepšení, povede-li k vyššímu sdílení rizik soukromými aktéry na finančním trhu a ke vzniku efektivnějších hospodářských struktur. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Low pressure : the fall in interest rates

Nízký tlak : pád úrokových sazeb

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9008, p. 19-20, 22

Úrokové sazby jsou trvale nízké, což těší dlužníky, ale trápí střadatele. V článku se klade otázka, kdo nebo co je příčinou. Jedna skupina ekonomů tvrdí, že jde prostě jen o důsledek politik prováděných centrálními bankami bohatých zemí. Druhá skupina uvádí, že centrální banky pouze reagují na výchozí situaci. Podle tohoto názoru o reálné úrokové míře rozhoduje rovnováha mezi poptávkou a nabídkou množství globálních úspor. Pokles úrokových sazeb od 80. let minulého století vyjadřuje posun v této rovnováze: nabídka úspor se zvýšila, kdežto poptávka klesla. -- Viz i článek na s. 11.

By Kurt Mitman

Macroeconomic effects of bankruptcy and foreclosure policies

Makroekonomické účinky opatření proti bankrotu a zabavení nemovitostí

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 8, p. 2219-2255

Autor se v článku věnuje účinkům dvou významných opatření přijatých v USA, jejichž účelem byla pomoc zadluženým domácnostem. Konkrétně šlo o "Zákon o prevenci zneužívání úpadkového zákona a o ochraně spotřebitele" (Bankruptcy Abuse Prevention and Consumer Protection Act, BAPCA) a "Program dostupného refinancování bydlení" (Home Affordable Refinance Program, HARP). Dle autora zákon BAPCA výrazně snížil úpadky domácností, po poklesu cen nemovitostí ale zvýšil míru případů zabavení nemovitostí. Program HARP snížil počet případů zabavení nemovitostí o 1 p. b. a výrazně pomohl zejména domácnostem s vysokou hodnotou LTV (poměrem mezi hypotečním úvěrem a zástavní hodnotou nemovitosti). - Pozn.

Tomáš Nýdrle

Nová pravidla pro platební účty

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 54-55

V březnu 2016 předložila vláda Poslanecké sněmovně návrh novely zákona o platebním styku (zákon č. 284/2009 Sb.), který do českého právního řádu transponuje směrnici 2014/92/EU o platebních účtech. Příspěvek informuje o tom, jaké novinky právní úprava přináší s ohledem na majitele platebních účtů, poskytovatele platebních služeb i pro provozovatele tzv. kalkulátorů bankovních poplatků. Jedná se především o jednotnou terminologii v oblasti platebních služeb stanovenou vyhláškou; standardizované informační dokumenty o bankovních poplatcích; dokument s přehledem o úplatě za poskytnuté služby; vznik internetových stránek srovnávajících bankovní poplatky; regulaci změny platebního účtu, tzv. switchingu; právo spotřebitele na tzv. základní platební účet s přiměřenou úplatou.

Michael Brächer

Sparen, sparen, sparen : Europas banken wollen die Kosten senken - und sich von 20 000

Mitarbeitern trennen

Šetřit, šetřit, šetřit : evropské banky chtějí snížit své náklady - a rozloučit se s 20 tisíci pracovníky

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 192 (5.10.2016), S. 32

Snížování počtu pracovních míst v evropském bankovním sektoru pokračuje ve velkém stylu: během příštích pěti let hodlá nizozemská ING škrtnout 7000 pozic, španělská Banco Popular plánuje snížit počet zaměstnanců o 3000 osob a propuštění zhruba 9600 pracovníků avizuje i německá Commerzbank. Tím by ale zeštíhlování personálu v evropských bankách nemělo být u konce a lze očekávat propouštění i jinde. Rychlejší redukci celkem 9000 pracovních míst chystá také Deutsche Bank. Zároveň ale vznikají v bankách první plány na rozšiřování internetových služeb a na vývoj vlastních technologií. -- K potížím evropských bank viz také Handelsblatt č. 193/2016 (6.10.2016), s. 28-29.

Miroslav Titze

Swapové linky Federálního rezervního systému : medzinárodný veriteľ poslednej inštancie

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 3-23

Autor objasňuje fungování, význam a vývoj swapových linek Fed v odpovědi na nárůst volatility na peněžním/FX swapovém trhu a hodnotí jejich dopady. V první části popisuje napětí na dolarovém a eurovém peněžním trhu v období 2007-2010 a s tím související vývoj na trhu měnových swapů. Druhá část přináší analýzu vývoje swapových linek Fed s dalšími centrálními bankami v reakci na finanční krizi (po pádu Lehman Brothers) a dluhovou krizi eurozóny, popisuje jejich fungování v měnicím se prostředí finanční krize a objasňuje i některé technické aspekty. Ve třetí části se věnuje ukazateli "basis", který měří odchylku od kryté úrokové parity. Autor vyzdvihuje úspěšnost swapových linek Fed a jejich přispění k návratu podmínek na trhu měnových swapů na předkrizovou úroveň i udržení pozice dolaru jako atraktivní investiční měny. - Pozn.

Lukáš Kučera

Transmisní kanály měnové politiky : širší pohled

Acta Oeconomica Pragensia, Sv. 24, (2016) č. 4, s. 59-70

Měnově politický režim cílování inflace je založen na ovlivňování tržní krátkodobé nominální úrokové míry jakožto operativního kritéria centrální banky. Autor zdůrazňuje, že transmise tržní krátkodobé nominální úrokové míry do inflace je velmi komplexní a nelze ji zužovat pouze na transmisní kanály determinující agregátní poptávku (tzn. tradiční pojetí). Příspěvek se zaměřuje na teoretické vymezení kanálu inflačních očekávání, kanálu úvěrového trhu a nákladového kanálu v podmínkách, kdy centrální banka cíluje inflaci s využitím standardních prostředků. Zasazuje je do kontextu tradičního pojetí transmisního mechanismu měnové politiky a ukazuje, že tyto kanály mohou efekty tradičního pojetí zesilovat. - Pozn.

Deutsche Bundesbank

Verteilungseffekte der Geldpolitik = Distributional effects of monetary policy

Přerozdělovací efekty měnové politiky

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 68, (2016) Nr. 9, S. 15-38

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 68, (2016) No. 9, p. 13-36

Článek shrnuje a hodnotí současný výzkum dopadů měnové politiky na rozdělení příjmů a majetku ve společnosti. Dosavadní analýzy k tomuto tématu podle autorů nepotvrdily častý názor, že stávající nekonvenční měnová politika vede k nárůstu příjmových a majetkových nerovností. Přínejmenším u příjmové nerovnosti došlo naopak vlivem kvantitativního uvolňování a politiky nízkých úroků k mírnému poklesu. - Pozn. -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Martin Bartmann, Patrick Thienel

Wohnbaukredite stützen Kreditwachstum während der Krise Kredite, Einlagen und Zinssätze österreichischer Finanzinstitute 2008-2015 [elektronický zdroj]

Hypotéky udržují růst úvěrů během krize : úvěry, vklady a úrokové sazby rakouských finančních institucí v letech 2008-2015

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2016, Nr. 2, S. 24-29

Od počátku světové finanční krize se úvěrování rakouských bank nebankovním subjektům vyvíjelo stabilně. Objem těchto úvěrů v aktivech bank se od prosince 2008 do prosince 2015 dokonce zvýšil ze 314 na 334 miliard eur. Poptávka po úvěrech dosahovala také po většinu tohoto období vyšších hodnot, než činil průměr zemí eurozóny. Rakousko si také udržovalo podprůměrnou úrokovou hladinu. Tahounem růstu úvěrů byly hypotéky, jež na rozdíl od spotřebitelských a jiných úvěrů soukromým domácnostem nezaznamenaly ani jeden meziroční propad. Zvýšený význam soukromých domácností pro bilanci rakouského bankovního sektoru je také patrný na straně pasiv, kde výrazně vzrostl podíl vkladů domácností na běžných účtech. - Pozn. -- K vývoji bilance a úvěrování rakouských bank v posledních letech viz také články v Statistiken - Daten & Analysen č. 3/2016, s. 24-49. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:28f0941f-7286-4a58-8b02-9d330b557575/stat_2016_q2.pdf

Won't pay! Can't pay? : Deutsche Bank

Nezaplatí! Nemůže platit? : Deutsche Bank

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9008, p. 67

Po největší německé bance Deutsche Bank požaduje americké ministerstvo spravedlnosti pokutu ve výši 14 mld. USD za prodej nadhodnocených hypotečních cenných papírů v letech 2005-2007. Deutsche odmítá takovou částku zaplatit a lze očekávat, že konečná suma bude nakonec nižší. I tak si však banka může pokutu stěží dovolit, protože v r. 2015 přišla o 7,4 mld. USD. Cena akcií banky okamžitě klesla a 20. září byla na třicetiletém minimu. -- Viz i článek ve Financial Times ze dne 1.10.2016 na s. 8.

Zbyněk Kalabis

Z historie centrálního bankovníctví ve Švýcarsku

Bankovníctví, Sv. 2016, č. 10, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem a hlavními úkoly centrálního bankovníctví ve Švýcarsku. Nejprve krátce ke vzniku švýcarského bankovníctví a členství Švýcarska v Latinské měnové unii, jejímž cílem

bylo udržení měnového bimetalismu. Dále ke zřízení švýcarské centrální banky s monopolním právem na emisi bankovek v r. 1906 a její činnosti v průběhu 20. století. Následně k zákonné úpravě bankovního tajemství a k novému federálnímu zákonu o centrální bance z r. 1979. Podrobněji také k mezinárodním vztahům centrální banky od r. 1980 do současnosti.

Colm Kelleher

Zwischen Brexit und Cholera : Europa verspielt seine Zukunft, wenn es keine versöhnliche Lösung mit den Briten findet

Mezi brexitem a cholerou : Evropa prohraje svou budoucnost, nenajde-li s Brity smírné řešení

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 208 (27.10.2016), S. 48

Podle prezidenta americké banky Morgan Stanley je naivní se domnívat, že v případě tzv. tvrdého brexitu by byl přesun finančních institucí z Londýna na kontinent snadnou záležitostí. Protože v City of London se v současnosti odehrávají tři čtvrtiny veškerých finančních aktivit, je britské hlavní město současně také metropolí evropského finančního sektoru. Odebráním tzv. evropského pasu finančním institucím z londýnského City by se projekt budování evropského kapitálového trhu vrátil o jedno desetiletí nazpět. A z přetahování mezi Velkou Británií a zbytkem Evropské unie by tak vítězně vyšel pouze New York.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 2016, č. 10

Partneři exportérů v dobách nejisté ekonomiky? Banky! (s. 12-14); Jak to vidí firmy? Trochu jinak než ČNB a banky - reakce na předchozí článek (s. 16 -17); Novinky v regulaci aneb co nás čeká a nemine - centrální evidence účtů, nová pravidla v pojišťovnictví, vyhlášky o pojišťovnictví, auditori, pojišťovací zprostředkovatelé, eIDAS (s. 22); Mění se pohled na regulaci bank v EU? (s. 23); Big data: cesta k úspěchu, ale také velká neznámá (s. 38-41); Budoucnost finančního světa? Blockchain! (s. 46-47); Z historie centrálního bankovníctví ve Švýcarsku (s. 48-49).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 200 (14.10.2016)

Budoucnost koruny: přichází nejistá sezona (s. 1-3) a Pomohly intervence? - slabá koruna: pro a proti přínosům intervencí pro domácí ekonomiku (s. 8-9) - speciální téma čísla; Česko ztrácí bez eura politický vliv (s. 4) a následný komentář Přijetí eura nás může udržet na západě na s. 5; Švýcarský frank zůstává po otřesu pod tlakem. Kurz drží pomocí záporných sazeb (s. 7); Dobrovolná EET začne již za dva týdny. Zájem o ni není (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 204 (20.10.2016)

Brusel varuje Česko: nespolehejte se na dotace! A naučte se nový systém čerpání peněz - změna ve využívání finančních nástrojů EU (s. 3); Prodejce úvěrů čeká "zkouškové" období. Bez maturity už se neobejdou - dopady novely zákona o spotřebitelském úvěru (s. 4); Britská City: banky plánují odchod (s. 5); Všichni vrazi finanční ústavy - komentář D. Klimeše (s. 8).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Sven Afhüppe ... [et al.]

...wenn das Irreale wahr wird : US-Wahl 2016

...když se nereálné stane skutečností : volby v USA v roce 2016

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 214 (4.11.2016), S. 46-54

Analýza volebního programu amerického prezidentského kandidáta (a 8. 11. také zvoleného prezidenta USA) Donalda Trumpa. Kromě výstavby zdi na hranici s Mexikem a nového projednání mezinárodních obchodních smluv hodlá Trump zrušit zdravotnickou reformu (Affordable Care Act) a regulační opatření na finančním trhu předchozí administrativy (Dodd-Frank Act). V oblasti daní pak

plánuje snížit daně z příjmů fyzických a právnických osob a zvýšit pouze zdanění hedgeových fondů. Naznačuje také personální změny v Radě guvernérů americké centrální banky Fed včetně její předsedkyně Janet Yellenové. -- K přípravám německé spolkové vlády na Trumpovo prezidentství a americkým prezidentským volbám viz také články na s. 55-56.

Bundesministerium der Finanzen

Abschluss des Europäischen Semesters 2016

Uzavření Evropského semestru 2016

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 9, S. 6-13

V polovině roku byl uzavřen v pořadí již šestý Evropský semestr. Jedná se o proces tvorby doporučení strukturálních reforem ze strany Evropské komise pro Evropskou unii jako celek a její jednotlivé členy v oblasti hospodářství, veřejných financí a zaměstnanosti. Doporučení pak následně schvaluje Rada ministrů EU pro finance a hospodářství (ECOFIN) a Evropská rada. Článek shrnuje průběh právě skončeného Semestru a přináší hlavní body navrhovaných reforem vybraným zemím EU. Součástí příspěvku je také popis aktivit a návrhů zástupců německé vlády během diskusí nad Evropským semestrem. Zhodnocení celého procesu se také poprvé dostává na pořad zasedání ECOFINu v říjnu 2016, čímž podle mínění autorů příspěvku vzroste dopad závěrů Semestru na praktickou politiku EU a jejich členských států. - Pozn.

Regina Krieger, Jens Münchrath

Der italienische Patient : Italien in der Krise

Italský pacient : Itálie v krizi

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 209 (28.10.2016), S. 52-57

Itálii sužuje vysoké zadlužení, nízký růst hrubého domácího produktu a klesající produktivita. Na rozdíl od Řecka mohou ale italské problémy představovat skutečné nebezpečí pro zachování Evropské měnové unie, neboť italský hospodářský výkon tvoří 16 procent a zadlužení 23 procent celkového objemu těchto položek v eurozóně. K tomu Itálie čelí potížím v bankovním sektoru, jehož nedobytné úvěry se podle odhadů pohybují na hodnotě 360 miliard eur, což je 16 procent všech úvěrů. Tyto ukazatele nyní slouží italskému ministerskému předsedovi Matteu Renziho jako silná argumentační zbraň při jednáních s Evropskou komisí a jeho unijními protějšky o úlevách při naplňování Paktu stability a růstu a Fiskálního paktu. -- K tématu viz také rozhovor na s. 58-59 a komentář v Handelsblatt č. 211/2016 (1.11.2016), s. 48.

By Henry Foy ... [et al.]

Investing in Central & Eastern Europe

Investování ve střední a východní Evropě

Financial Times, Vol. 2016, No. 39296 (17.10.2016), sep. sect. (4 p.)

Země střední a východní Evropy se snaží prosadit jako centrum moderních technologických inovací. Jednotlivé články přehledu jsou věnovány potřebě investorů na Ukrajině, ochraně státních zájmů v Polsku a Maďarsku, demografickému vývoji v regionu a populační politice v Polsku, plánu na výstavbu plynovodu mezi Řeckem a Bulharskem, hospodářskému vývoji v Chorvatsku aj.

Hans-Peter Siebenhaar

Kampf um mehr Wohlstand : Fachkräftemangel und Korruption machen ausländischen Firmen zu schaffen

Boj o větší blahobyt : nedostatek kvalifikovaných pracovních sil a korupce dávají zahraničním firmám zabrat

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 195 (10.10.2016), S. 11

Česká republika má díky příznivému vývoji ekonomiky vyšší šanci na dosažení životní úrovně západoevropských zemí. Díky stoupajícímu počtu zakázek v automobilovém sektoru a obecně pozitivnímu vývoji zahraničněobchodní bilance dosahuje růst českého hospodářství v rámci Evropy nadprůměrných hodnot. Růstový potenciál zdejších podniků ale omezují nedostatek kvalifikovaných pracovních sil, vysoká míra byrokracie a korupce, třebaže podle indexu vnímání korupce organizace Transparency International se Česká republika v roce 2015 posunula téměř o dvě desítky příček výše na 37. pozici. Podle Německo-české obchodní komory by česká vláda měla především modernizovat

způsob vzdělávání na odborných školách a učilištích a podpořit intenzivnější spolupráci mezi veřejnými školami a průmyslovými podniky.

Christoph Keese

Kapieren, nicht kopieren : Deutschland digital

Pochopit, ne kopírovat : Německo digitálně

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 204 (21.10.2016), S. 52-55

V oblasti digitalizace začíná Německo vykazovat známky zaostávání za ostatními rozvinutými ekonomikami, zejména pak za USA. To se mimo jiné projevuje na relativní ztrátě významu největších německých firem jako Bayer či Siemens, jež v žebříčku časopisu Fortune zahrnujícím 500 největších světových firem obsazují rok co rok nižší pozice. Rovněž start-upy jako nositelé inovací v zemi vznikají jen poskrovnu. Podle autora článku ale ještě není nic ztraceno, pokud stát, podniky i občané budou nyní ochotni k efektivním investicím do nových technologií a inovací. -- K tématu viz také články na s. 1, 12-13 a rozhovor s předsedou dozorčí rady firmy Bosch F. Fehrenbachem na s. 56-57.

Klaus Stratmann

Kostentreiber Ökostrom

Ekologická elektřina jako zvyšovatel nákladů

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 192 (5.10.2016), S. 8-9

Podle analýzy Institutu pro německé hospodářství (IW) dojde i v následujících letech v Německu k výraznému nárůstu cen elektrického proudu. Důvodem je především masivní výstavba větrných, solárních a biomasových elektráren, které budou spadat pod veřejnou podporu vyplývající ze zákona o obnovitelných zdrojích energie. V kombinaci s nízkými cenami na energetických burzách tak spotřebitelům hrozí nárůst přírážky pro podporu obnovitelné energie (tzv. EEG-Umlage), a to ze současných 6,35 centů až na více než 10 centů za každou kilowatthodinu v roce 2025. Zejména podnikatelé se tak obávají vysokých nákladů a požadují buď snížení přírážky nebo intenzivnější výstavbu energetické infrastruktury, aby provozovatelé elektráren nemuseli být z kapacitních důvodů často odpojováni ze sítě a neměli tak záminku k dalšímu zvyšování cen. -- K tématu viz také Handelsblatt č. 196/2016 (11.10.2016), s. 14-15.

Andrew Ross Sorkin ; traduit de l'anglais par François Boisivon

L'héritage économique du président Obama

Hospodářské dědictví prezidenta Obamy

Problèmes économiques, No. 3138 (2016), p. 5-14

V listopadu 2016 proběhnou ve Spojených státech volby nového prezidenta. Autor při této příležitosti hodnotí působení stávajícího prezidenta Baracka Obamy v ekonomické oblasti. Obama byl poprvé zvolen v roce 2008 v době hospodářské krize. Za uplynulých osm let se ekonomika Spojených států dokázala zotavit, i přesto je ale smýšlení mnoha Američanů o současnou hospodářskou situaci v USA spíše negativní. Nerovnosti mezi obyvateli vzrostly, mzdy stagnují a nejsou vytvářena dostatečně kvalitní pracovní místa. Mezi nejvýznamnější reformy, které proběhly v době Obamova působení v úřadu, patří Doddův-Frankův zákon regulující finanční sektor a tzv. Obamacare (Affordable Care Act) v oblasti zdravotního pojištění. - Pozn. -- Původně vyšlo v angličtině pro The New York Times Magazine pod názvem "President Obama weighs his economic legacy?" v dubnu 2016. -- Další články k činnosti a zásluhám Baracka Obamy viz str. 15, 25, 31 a 40.

David Rigoulet-Roze

Le coût économique du terrorisme : l'équation impossible?

Ekonomické náklady terorismu : neřešitelná rovnice?

Problèmes économiques, No. 3138 (2016), p. 52-58

Spočítat celkové škody, které vznikají v důsledku teroristických útoků, je poměrně obtížné. Celkové náklady totiž zahrnují vedle materiálních škod také nepřímé náklady, jako např. negativní dopady na cestovní ruch. Obtížné se také měří růst zájmu o pojištění z důvodu terorismu. Autor v této souvislosti komentuje různé metodiky měření škod způsobených terorismem, přičemž uvádí také konkrétní výši škod různých teroristických útoků, ke kterým došlo v USA, ve Francii a v dalších zemích. - Pozn.

Unregulated, untaxed, unloved : the shadow economy**Neregulovaná, nezdaněná, nemilovaná : stínová ekonomika**

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9011, p. 53-54

Polovina až tři čtvrtiny všech nezemědělských pracovníků v chudších zemích spadá do kategorie neformálních (nebo "stínových" či "šedých"). V bohatých zemích je tento podíl daleko menší, ale stále významný. Například jedna desetina britské ekonomiky je považována za neformální. Neformální podniky obvykle prodávají legální zboží nebo služby. Patří sem restauratéri, kteří nevydávají stvrzenky, pouliční prodáváci zeleniny a ovoce či domácnosti, které platí za úklid hotově bez faktury. Z údajů Světové banky vyplývá, že neformální ekonomika expanduje. Nemusí to vždy být tak špatné (studentky občas hlídající v rodinách dětí), ale neformálnost ve velkém má zhoubné účinky. Ze studie Friedricha Schneidera z Univerzity Jana Keplera v Linci vyplývá, že EU přišla v roce 2011 kvůli neformální ekonomice o 450 mld. EUR na daních, což představuje 4 % HDP.

Jérômes Destombes, Pauline Quinebeche

What are the prospects of economic catch-up for the least developed countries of Southeast Asia? [elektronický zdroj]**Jaká je šance, že nejméně rozvinuté země jihovýchodní Asie doženu asijské tygry?**

Trésor-economics, No. 173 (2016), p. 1-8

Pouze osm ze 48 nejméně rozvinutých zemí světa podle žebříčku OSN pochází z Asie. Tři z těchto zemí (Laos, Kambodža, Myanmar) Světová banka označuje zároveň za "olympioniky růstu" (tj. země s jedněmi z nejvyšších temp růstu za posledních dvacet let). V článku jsou charakterizovány nejméně rozvinuté země z Asie a dále je zjišťováno, zda a za jakých podmínek mohou tyto země ekonomicky dohonit "asijské tygry". Jako referenční země byl z asijských tygrů vybrán Vietnam. V poslední části článku autoři komentují vzájemnou závislost mezi Čínou a nejméně rozvinutými asijskými zeměmi v ekonomické oblasti. - Pozn. -- Na webu DG Trésor dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://www.tresor.economie.gouv.fr/13270_tresor-economics-2016

Informatika. Počítače

Lukáš Kříž

Strategické technologie veřejné správy v roce 2016

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 9, s. 22

Autor představuje oblasti informačních a komunikačních technologií, které považují oboroví analytici za strategické pro veřejnou správu. Věnuje se mj. tématu otevřených dat a multikanálové interakce, digitální identity, internetu věcí či hodnocení rizik a hrozeb. Zároveň upozorňuje na některé problémy, se kterými se veřejná správa v této oblasti potýká, a informuje, že budou výdaje veřejné správy na ICT v letošním roce stagnovat.

Adam Kučínský

Zákon o kybernetické bezpečnosti a směrnice NIS

Interní auditor, Sv. 20, (2016) č. 3, s. 2-4

Přehled o aktuálně účinném zákonu č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů, který upravuje pravomoci a povinnosti státu a některých dalších subjektů v oblasti kybernetické bezpečnosti. Stejnou oblast reguluje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1148 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně bezpečnosti sítí a informačních systémů v Unii, tzv. směrnice NIS. Do května 2018 by měly být požadavky směrnice zapracovány v českém právním řádu. Návrh novely zákona o kybernetické bezpečnosti, který zapracovává směrnici do českého právního řádu, již byl dokončen a rozeslán do mezinárodního připomínkového řízení ještě před oficiálním zveřejněním směrnice ve Věstníku EU 15. července 2016. - Pozn. -- První ze série příspěvků týkajících se problematiky kybernetické bezpečnosti z pohledu garanta.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Aleš Michl

Nová kritéria pro přijetí eura

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 6, s. 713-729

Autor přináší nový pohled na rozhodování o vstupu do evropské měnové unie ještě předtím, než se začnou vyhodnocovat klasická maastrichtská kritéria pro přijetí eura. Vychází z faktu, že pro tvůrce hospodářské politiky v malé otevřené ekonomice je větší integrace do měnové unie atraktivní jen pokud povede k posílení cenové konkurenceschopnosti země na světovém trhu. Nejprve definuje reálný směnný kurz jakožto ukazatel cenové konkurenceschopnosti a rozebírá možnosti a omezení výpočtu reálného kurzu. Dále hodnotí cenovou konkurenceschopnost ekonomiky ČR jako celku a detailněji pak i samotného tuzemského průmyslu. V závěru pak vyvozuje doporučení pro hospodářskou politiku a představuje teoretický základ pro nová kritéria k rozhodování o přijetí společné měny. - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

John O'Sullivan

An open and shut case : special report on the world economy

Otevřená a zavřená skříňka : zvláštní zpráva o světovém hospodářství

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9009, centr. sect. (16 p.)

Přehled o vývoji světové ekonomiky se zaměřuje především na měnící se postoj ke globalizaci, který už zdaleka není tak příznivý. Jednotlivé články jsou věnovány volnému obchodu, potřebné ale nechtěné migraci, mobilitě kapitálu, deregulaci a soutěži a záchraně globalizace. -- K problematice globalizace viz i článek na s. 9.

By Shawn Donnan and Lucy Hornby

Blocking moves

Zablokovaný pohyb

Financial Times, Vol. 2016, No. 39293 (13.10.2016), p. 9

V letech po finanční krizi objevily země nové inovativní způsoby, jak pomáhat domácímu průmyslu. Někteří ekonomové se obávají, že nová vlna protekcionismu ovlivní globální růst. Podle dat shromážděných organizací Global Trade Alert přijaly vlády v tomto roce od ledna do srpna více než 400 diskriminačních opatření proti zahraničním konkurentům, což je čtyřikrát více než ve stejném období roku 2009. V článku se rozebírá případ čínského hackerského útoku proti americké firmě US Steel, při kterém byly ukradeny tajné soubory k výrobě některých typů oceli používané pro auta a který byl údajně podporován oficiálními kruhy v Číně.

Arnoud Willems, Nikolaos Theodorakis

Customs sanctions harmonization in Europe : why the Commission is taking the wrong approach

Harmonizace celních sankcí v Evropě : proč Komise zaujímá nesprávný přístup

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 7-8, p. 290-295

Evropská unie se snaží harmonizovat sankce za porušení celních předpisů již od roku 1979. Návrh směrnice o právním rámci Unie, který se týká porušení celních předpisů a sankcí, je dle autorů nicméně špatný - povede ke kriminalizaci činů (chyb) provedených v dobrém úmyslu a může vést také ke korupci. Dále v návrhu směrnice není specifikováno, která porušení předpisů jsou trestným činem (a která pouze administrativní chybou), řada porušení předpisů bude proto posuzována zbytečně přísně. Výše pokut se bude odvíjet od hodnoty zboží, nebude určena ve vztahu k výši úniku na clech. Podle autorů povede směrnice k růstu porušování předpisů a sankcí, přičemž v řadě případů mohou být předpisy nejasné a nespravedlivé. Zpráva z února 2016 k návrhu směrnice rozpoznává pouze některé z problémů. Dle autorů by bylo vhodnější celní předpisy harmonizovat postupně, ne se snažit změnit vše najednou. - Pozn.

Richard Maliniak

E-commerce: nové bitevní pole v oblasti soutěžního práva?

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 32-33

Příspěvek popisuje problematické obchodní praktiky využívané v oblasti e-commerce, které z hlediska Evropské komise na trhu za určitých okolností omezují hospodářskou soutěž. Autor nejprve krátce charakterizuje oblast e-commerce a její důležitost z hlediska spotřebitelské volby a dále se zaměřuje na různá smluvní omezení mezi výrobcí zboží nebo poskytovateli služeb a jejich maloobchodními prodejci s ohledem na vertikální dohody. Uvádí, že mezi nejvíce rozšířenými problematickými praktikami souvisejícími s online prodejem zboží jsou: 1/ různá cenová omezení a doporučení, 2/ omezení přeshraničních prodejů a geografická omezení (geo-blocking), 3/ omezení prodejů na online trzích a 4/ omezení používání nástrojů na srovnání cen. V souvislosti s digitálním obsahem autor identifikuje dva potenciální soutěžněprávní problémy - geografická omezení obsažená ve smlouvách mezi držiteli autorských práv a poskytovateli digitálního obsahu a dobu trvání těchto výhradních smluv. Zdůrazňuje, že EK a národní soutěžní orgány jsou připraveny změny prosazovat prostřednictvím individuálního vymáhání soutěžního práva vůči jednotlivým společnostem.

From base to gold : the yuan in the SDR

Od obvyčejného kovu ke zlatu : jüan ve zvláštních právech čerpání

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9010, p. 64-66

1. října se čínský jüan stal pátým účastníkem v koši měn, které tvoří zvláštní práva čerpání, rezervní aktivum vytvořené Mezinárodním měnovým fondem. Bezprostřední účinky tohoto kroku jsou omezené, ale symbolicky jde o hodně: je to důkaz souhlasu MMF s čínským měnovým systémem. V článku se rozebírají důvody, které stály v pozadí tohoto rozhodnutí.

Thomas Gillet, Myriam Morin Wang

How would the external debt of five major emerging countries respond to financial tensions?

[elektronický zdroj]

Jak by vnější dluh pěti velkých rozvojových zemí reagoval na napětí ve finanční oblasti?

Trésor-economics, No. 176 (2016), p. 1-8

Hospodářský vývoj v rozvojových zemích je silně závislý na kapitálových tocích, které jsou samy ovlivněny vývojem měnové politiky ve vyspělých zemích (zejména USA). Hospodářská politika po roce 2008 způsobila příliv kapitálu do rozvojových zemí. Se změnou měnové politiky Fedu (zvýšení úrokových sazeb) poté došlo v rozvojových zemích ke zpomalení. Závislost rozvojových zemí na mezinárodním pohybu kapitálu se sice od 90. let z různých důvodů snížila, objevily se nicméně nové příčiny zranitelnosti (těsnější finanční integrace, nárůst soukromého zadlužení, nárůst dluhu v zahraničních měnách). V článku je zkoumána zranitelnost pěti velkých rozvojových zemí (Brazílie, Indie, Indonésie, Jihoafrické republiky a Turecko) ve finanční oblasti, přičemž při zkoumání udržitelnosti vnějšího dluhu autoři navazují na metodologii Mezinárodního měnového fondu. Nejzranitelnější je ze zkoumaných zemí Turecko spolu s Jihoafrickou republikou, pouze mírně zranitelná je naopak Indie a Indonésie. Brazílie je zranitelná středně (potýká se sice s politickou nejistotou a klesajícími cenami komodit, výhodou je ale nízká úroveň zadlužení a udržitelnost přímých zahraničních investic). - Pozn. -- Na webu DG Trésor dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/10/Tresor_Economics_176_2016.pdf

Abdul Wahid Mohamed Azam ... [et al.]

Illegal transnational trading of biodiversity and wildlife materials from Sri Lanka and the countermeasures

Ilegální přeshraniční obchod s rostlinnými a živočišnými produkty ze Srí Lanky a protiopatření

Global trade and customs journal, Vol. 11, No. 7-8, p. 332-342

Autoři v článku analyzují ilegální obchod s rostlinami a živočichy a jejich částmi na Srí Lance v letech 1992-2009. Ve zkoumaném období odhalila celní správa na Srí Lance celkem 224 případů nelegálního obchodu s rostlinami a živočichy, přičemž ve 39 % z nich šlo o dovoz. Pouze ve 20 % případů byl předmět nelegálního obchodu rostlinného původu, zcela jasně tedy převažoval obchod s živočichy. Ze zemí byly předměty nejčastěji vyváženy a dováženy do/z Indie. Ilegální obchod vzrostl v období po ničivé vlně tsunami v roce 2004 a zvyšoval se i v době politických nepokojů. Nejvíce případů bylo

zaznamenáno na přelomu tisíciletí. Jako protipatření navrhuje autoři v závěru zlepšit spolupráci s dalšími zeměmi, posílit informovanost veřejnosti a zřídit speciální jednotku u celní správy, která by měla na starosti dozor nad přeshraničním obchodem s rostlinnými a živočišnými produkty. - Pozn.

Tomáš Kříž, Tomáš Stehlík

Nová dimenze vymáhání nedoplatků

Clo-douane, Sv. 50 (2016), č. 10, s. 8-9

Součástí činnosti Celní správy České republiky je mimo jiné agenda vymáhání nedoplatků z dělené správy i z vlastní činnosti celní správy. Pro tyto účely byl na počátku roku 2016 uveden do provozu nový software Modul exekucí a dražeb (MED). V článku je krátce popsán průběh nasazování tohoto softwaru i jeho funkce a principy fungování (výměna informací s dalšími aplikacemi státní správy, vedení spisů, informační podpora pro exekutory, hlídání lhůt, nastavení tabulky parametrů).

Patricia Walter

Österreich entwickelt sich langfristig zu einem Kapitalgeber revidierte Daten bestätigen den außenwirtschaftlichen Trend [elektronický zdroj]

Rakousko se dlouhodobě vyvíjí jako poskytovatel kapitálu : revidovaná data potvrzují zahraničněobchodní trend

Statistiken - Daten & Analysen, Jg. 2016, Nr. 1, S. 48-56

Rakouská národní banka vydala revidovanou statistiku vývoje zahraničněobchodních ukazatelů Rakouska od roku 1995 do roku 2014, jež zcela odpovídá statistickým standardům BPM6 a ESA 2010. Aktualizovaná data potvrzují posun platební bilance Rakouska od deficitu směrem k přebytkům, na čemž má podíl vstup země do eurozóny a rozšíření Evropské unie směrem na východ. Přebytkové ukazatele nepřerušilo ani vypuknutí globální finanční krize a dluhové krize eurozóny po roce 2008. Od roku 2013 rovněž Rakousko poprvé zaznamenalo kladnou hodnotu své investiční pozice vůči zahraničí. Jeho ekonomika tak přestává být závislá na investicích ze zahraničí a naopak se může profilovat jako investor na mezinárodních kapitálových trzích. - Pozn. Plný text dostupný z: https://www.oenb.at/dam/jcr:86e66672-792f-4cc5-b113-02f8dcb50bba/statistiken_q1_2016_screen.pdf

Frank Altemöller

Perspectives for the World Trade System : from multilateral integration to free trade agreements?

Perspektivy světového obchodního systému : od multilaterální integrace ke smlouvám o volném obchodu?

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 7-8, p. 320-327

Další rozvoj světového obchodního systému stagnuje, k liberalizaci světového obchodu dochází stále více prostřednictvím smluv o volném obchodu (např. TTIP, transpacifické partnerství, aj.). V článku jsou shrnuty výstupy ministerské konference Světové organizace obchodu v Nairobi z prosince 2015, dále jsou komentovány překážky vyjednávání na poli WTO a důsledky přechodu ke smlouvám o volném obchodu pro rozvoj světového obchodního systému. - Pozn. -- K tématu také viz článek "The World Trade Organization and the future of multilateralism" v čas. The Journal of economic perspectives č. 1/2016, s. 95-115.

Michel Fouquin et Jules Hugot

Régionalisation, moteur de la mondialisation

Regionalizace, motor globalizace

Problèmes économiques, No. 3138 (2016), p. 47-51

Většina odborníků rozeznává 2 vlny globalizace světového obchodu. První fáze probíhala od konce 19. století do 1. světové války, druhá fáze pak započala v 70. letech 20. století. Autoři však s pomocí rozsáhlého souboru dat zjišťují, že první vlna globalizace nastala daleko dříve, již na počátku 19. století před příchodem velkých technologických objevů, jako např. parních lodí nebo telegrafu, které usnadnily světový obchod. Dále autoři zkoumají souvislost regionalizace a globalizace a odhadují, jak bude globalizace probíhat v budoucnu. - Pozn.

By FT reporters

Risky bets and red elephants

Riskantní sázky a rudí sloni

Financial Times, Vol. 2016, No. 39294 (14.10.2016), p. 9

Když Čína v roce 2009 podepsala smlouvu o výstavbě železnice ve Venezuele, bylo to oslavováno jako důkaz efektivnosti socialistického bratrství. Projekt se však nerealizoval a stal se tím, co místní nazývají "rudý slon" - symbolem prohlubující se venezuelské ekonomické krize. Pro Čínu se jedná o víc než jen ojedinělý příklad neuskutečněního snu. V posledních deseti letech se země stala z okrajového účastníka dominantním hráčem v mezinárodních rozvojových financích s větším portfoliem půjček než šest mnohostranných organizací podporovaných Západem dohromady. Štědrost a poskytování rizikových půjček v nestabilních zemích Latinské Ameriky, Afriky a Asie však dnes procházejí důkladným přehodnocením a globální finanční diplomacie Číny se mění.

Heike Anger, Martin Greive, Dana Heide

Schutz oder Schaden?

Ochrana, nebo poškození?

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 201 (18.10.2016), S. 12-13

Na německém Spolkovém ministerstvu hospodářství vzniká věcný záměr, který by měl zpřísnit převzetí podniků investory ze zemí mimo Evropskou unii. Spolková vláda by tak směla zablokovat vstup mimoevropského investora i do podniků disponujících "pro další průmyslový rozvoj klíčovými technologiemi". Tato formulace má být podle autorů článku namířena především proti čínským společnostem, jež v poslední době významně zvýšily své investiční aktivity v Německu. Plán již podpořil komisař EU pro digitalizaci Günther Oettinger, který jej chce prosazovat i na evropské úrovni. Podle zástupců německých podnikatelů ale vyšší regulace zahraničních investic jejich podnikání nikterak nepodpoří a může jen přispět k nárůstu protekcionismu. -- K regulaci zahraničních investic ve Velké Británii, Rusku, USA a Číně viz článek na s. 13; k pozastavení vstupu čínského investora do německé firmy Aixtron viz článek v Handelsblatt č. 206/2016 (25.10.2016), s. 13 a komentář v Handelsblatt č. 207/2016 (26.10.2016), s. 30.

Cherise M. Valles

The TBT agreement : where did it come from and where is it going?

Dohoda o technických překážkách obchodu : kde se vzala a kam směřuje?

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 9, p. 356-359

V úvodním článku monotematického čísla zaměřeného na Dohodu o technických překážkách obchodu (Agreement on Technical Barriers to Trade, TBT) je krátce vysvětleno pozadí vzniku TBT. Dohoda o technických překážkách vychází z GATT a byla projednávána v Uruguayském kole obchodních vyjednávání v 90. letech. Dále autorka krátce představuje vybrané problémy z interpretace TBT z poslední doby, kterými se zabývají detailněji další články v čísle. Tyto články připravili právníci z mezinárodní organizace ACWL (Advisory Centre on WTO Law; Poradní centrum k právu Světové organizace obchodu). - Pozn. -- Další články k tématu TBT viz str. 360, 369, 378, 388 a 396.

Malte Fischer ... [et al.]

TTIP ahoi

Ahoj TTIP

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 38, S. 18-21

Transatlantické obchodní a investiční partnerství (TTIP) je mrtvé. Pro Německo to není žádná katastrofa. Německý hospodářský zázrak se silným exportním průmyslem přežije ztroskotání plánované smlouvy o volném obchodu s USA. Nyní jsou na tahu politici, ale jinak, než si myslí. Musí věřit mnohem více spotřebitelům než sobě.

Podnik a podnikání

Thiess Bütner, Anja Hoenig

Determinants of business fixed investment : evidence from German firm-level data

Determinanty investic spojených s obchodní činností : důkaz vyplývající z německých firemních dat

Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik = Journal of economics and statistics, Jg. 236, (2016) Nr. 5, S. 533-556

Statistická analýza dopadů kapitálových nákladů na celkový podnikový kapitál a hodnocení obchodního prostředí na ochotu firem k investicím. Jako empirický podklad jsou přitom použita data převážně z německého výrobního sektoru shromažďovaná mnichovským Ifo-institutem. Výsledky studie potvrzují signifikantní dopad kapitálových nákladů na vývoj celkového firemního jmění, jehož elasticita se pohybuje blízko hodnoty -1. Rovněž hodnocení obchodního prostředí jako "dobré" (tj. lépe než ohodnocení slovem "normální") s sebou nese osmiprocentní zvýšení investic podniků. - Pozn.

Ralph Atkins ... [et al.]

Doing business in Austria

Podnikání v Rakousku

Financial Times, Vol. 2016, No. 39311 (3.11.2016), sep. sect. (4 p.)

V analýze podnikatelského prostředí v Rakousku se konstatuje, že pověst země byla poškozena volebními zmatky a potřebou reform. Jednotlivé články přehledu se zabývají politickými otázkami, migrací, hospodářskou situací, železniční dopravou, podporou průmyslové základny aj.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Alžběta Vejvodová

Desetiletí regulace. Zákonodárci zaostrili na pojišťovny

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 22-23

Pohled na nové kolo legislativní regulace oblasti pojišťovnictví, které přináší implementaci směrnice IDD (o distribuci pojištění) a vznik nového zákona o distribuci v pojišťovnictví (ten má nahradit zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích). Autorka hodnotí dopad regulatorních požadavků na pojišťovny, upozorňuje na značnou administrativní zátěž a vysoké finanční náklady pro dotčené subjekty. Rozebírá také připravovanou a finálně staženou novelu zákona o pojišťovacích zprostředkovatelích, jejíž projednávání oddálilo překlopení směrnice Solvency II do českého právního řádu. Zmiňuje i polemické názory na důležitost regulačního tlaku na zlepšení postavení spotřebitele a posilování stability v pojišťovacím sektoru.

Fade to grey : pensions

Bez barvy a lesku : důchody

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9008, p. 23-24

Financování moderního důchodového systému přichází velmi draho a ukazuje se, že zaměstnavatelé, zaměstnanci a vlády nejsou připraveni. V článku se rozebírá především situace v USA a Británii, kde kořeny krizového stavu spočívají v důchodových programech s definovanými dávkami. Hodně evropských zemí provozuje systém průběžného financování, kde jsou také problémy, jen se dají obtížněji kvantifikovat. Podle Citigroup má devět evropských zemí důchodové závazky rovnající se 300 % jejich HDP.

Jan Přib

Náhradní doby důchodového pojištění

Práce a mzda, Sv. 64, (2016) č. 10, s. 25-29

V důchodovém pojištění patří mezi klíčové instituty doba pojištění, která ovlivňuje nárok na přímé důchody a jejich výši. V rámci dob pojištění se rozlišují vlastní doby pojištění, za které se platí pojistné, a náhradní doby (tzv. nepřispěvkové doby), v nichž se pojistné neplatí. Autor přináší vymezení a přehled náhradních dob a rozebírá podmínky pro hodnocení určité doby jako náhradní doby. Poté objasňuje problematiku překrývání a zápočtu náhradních dob a definuje vyloučené doby. V závěru upozorňuje na praktický význam náhradních dob, které podstatně ovlivňují důchodové nároky.

Jean-François Lebrun, Alain Fourn

Policies to support personal and household services [elektronický zdroj]

Opatření na podporu osobních služeb a služeb v domácnosti

Trésor-economics, No. 175 (2016), p. 1-8

Sektor osobních služeb a služeb v domácnosti zahrnuje pečovatelské služby (o děti, handicapované osoby, seniory) a nepečovatelské služby (např. úklid, drobné opravy v domácnosti, péče o zahradu). Podpora tohoto sektoru ze strany státu je dána na jedné straně snahou podpořit zaměstnanost a hospodářský růst, na druhé straně záměrem zlepšit přístup k pečovatelským službám bez ohledu na výši příjmu. V článku jsou zmíněna opatření na podporu sektoru osobních služeb a služeb v domácnosti ve Francii, včetně podrobnějšího rozboru fiskálních dopadů existence a podpory tohoto sektoru. - Pozn. -- Na webu DG Trésor dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/10/Tresor_Economics_175_2016.pdf

Helmut Steuer

Rendite fernab von Anleihen : ein junger Fonds managt Alterskapital für diejenigen Schweden, die ihr Vorsorge-Wahlrecht nicht nutzen

Výnosnost daleko od dluhopisů : nový fond se stará o penzijní kapitál pro ty Švédy, kteří nevyužívají své právo zvolit si svého poskytovatele zabezpečení na stáří

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 207 (26.10.2016), S. 36

Představení švédského státního penzijního fondu Sjunde Allmänna Pensionsfonden, jenž je známý především pod zkratkou AP7. Tento fond se stará o povinný odvod do kapitálového penzijního spoření (2,5 % z hrubé mzdy) pro ty zaměstnance, kteří se nerozhodli vstoupit k žádnému soukromému poskytovateli. V současnosti AP7 dosahuje nadprůměrných zisků, což autor článku vysvětluje vyšším zaměřením fondu na obchodování s akciemi než se státními dluhopisy.

Ivan Macháček

Ukončení důchodového spoření a daň z příjmů

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 10-11, s. 29-31

Autor nejprve shrnuje principy důchodové reformy, která s účinností od ledna 2013 zavedla II. pilíř důchodového pojištění, tzv. důchodové spoření, a následně seznamuje s ukončením důchodového spoření zákonem č. 376/2015 Sb. S ohledem na tento zákon dále rozebírá možnost účastníka důchodového spoření doplatit pojistné na důchodovém pojištění za dobu své účasti na důchodovém spoření před r. 2016 a s tím související podmínky. V další části se věnuje změnám v zákoně o daních z příjmů vztahujícím se k ukončení důchodového spoření (mimo jiné osvobození od daně u příjmů z vyplacených prostředků účastníka, navýšení příspěvku a pojistného odčitatelného od základu daně).

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jonas Anne-Braun, Sophie Ozil

How effective are hiring subsidies for boosting employment? [elektronický zdroj]

Do jaké míry jsou subvence na podporu zaměstnávání efektivní v podpoře zaměstnanosti?

Trésor-economics, No. 177 (2016), p. 1-7

Autoři se v článku zabývají efektivitou stimulačních opatření (bonusů), jejichž účelem je podpora nábory nových zaměstnanců. Subvence na podporu zaměstnávání jsou nejprve představeny z teoretického hlediska (vliv na zaměstnanost a hospodářský růst, vliv na vytváření pracovních míst, na mzdové náklady a vztahy mezi firmami a zaměstnanci). Dále autoři představují konkrétní opatření přijatá ve Spojených státech, Itálii a Francii, přičemž se soustředí zejména na francouzské prostředí (zavedení tzv. bonusu na podporu najímání zaměstnanců malými a středními podniky). Odhaduje se, že by tento bonus mohl pomoci do konce letošního roku vytvořit desítky tisíc nových pracovních míst. - Pozn. -- Na webu DG Trésor dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/10/Tresor_Economics_177_2016.pdf

By Andrew Hill

Meet the "gig" consultants

Seznamte se s nezávislími konzultanty

Financial Times, Vol. 2016, No. 39288 (7.10.2016), p. 13

Stále více pracovníků v oblasti profesionálních služeb se v Británii osamostatňuje. Zhruba 55 000 z celkového počtu 175 000 podnikových konzultantů a obchodních analytiků je na "volné noze". V článku se rozebírají příčiny osamostatnění a výhody a nevýhody nezávislé práce. Ukazuje se, že většina samostatně výdělečně činných poradců si vydělává minimálně totéž, co při plném pracovním úvazku. Mnozí oceňují též pružnost a kreativitu nezávislé práce.

Richard W. Fetter

Pomoc při insolvenci - od 1.5.2016

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 10-11, s. 48-50

Podle zákona o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele č. 118/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, má zaměstnanec právo na uspokojení splatných mzdových nároků nevyplacených mu zaměstnavatelem, který je v platební neschopnosti, a to náhradní výplatou od úřadu práce. Příspěvek informuje o pravidelné valorizaci částky náhradní mzdy k 1.5.2016. Uvádí, komu je tato státní pomoc určena, a shrnuje povinné údaje pro prokázání mzdových nároků. Zdůrazňuje, že klíčovou skutečností pro výplatu mzdových nároků je vymezení rozhodného období, v němž tyto nároky vznikly. V další části se pak zaměřuje na výši mzdových nároků a na tzv. rozhodnou částku, jejíž pomocí se vypočítá částka, kterou může zaměstnanec obdržet.

Michal Lehuta

Prečo máme nízke platy

Trend, Sv. 26, (2016) č. 39, s. 12-15

Analýza makroekonomických i mikroekonomických faktorů určujících současnou mzdovou a platovou úroveň na Slovensku. Autor zdůrazňuje převažující nespokojenost s výší výdělku v SR a v té souvislosti rozebírá, na čem je výše odměňování závislá, a identifikuje důvody nízkých slovenských výdělků. Dynamiku slovenského mzdového vývoje také porovnává se situací v zemích V4 a informuje o výsledcích srovnání výše mezd a platů v různých hospodářských odvětvích v těchto zemích. Upozorňuje na vzrůstající tlak na růst platů i na souvislost celkové průměrné výšky platu s kvalitou veřejných institucí. -- K tématu platů a růstu minimální mzdy viz také rozhovor se státním tajemníkem ministerstva práce SR na s. 16-17.

Jonas Anne-Braun ... [et al.]

Spain's labour market reform an initial assessment [elektronický zdroj]

Reforma trhu práce ve Španělsku : prvotní zhodnocení

Trésor-economics, No. 174 (2016), p. 1-8

Hospodářská krize způsobila ve Španělsku prudký nárůst nezaměstnanosti až na 26 % v roce 2013. Ten byl způsoben strukturálními charakteristikami španělského trhu práce (široké zabezpečení zaměstnanců kolektivními dohodami, vysoký počet osob zaměstnaných na dobu určitou). V roce 2012 byly zahájeny reformy trhu práce, jejich dopad ale není zcela zřejmý (ke snížení nezaměstnanosti během let 2013-2015 mohlo dojít i z jiných důvodů). Reforma navíc nezohlednila některé výrazné strukturální problémy. Podíl pracovních úvazků na dobu určitou opět roste a je možné, že příčinou dlouhodobé nezaměstnanosti u některých osob jsou chybějící dovednosti, popř. nesoulad mezi dovednostmi a požadavky firem. - Pozn. -- Na webu DG Trésor dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/10/Tresor_Economics_174_2016.pdf

Marta Petráňová, Bohuslav Mejstřík

V České republice přibývá pracujících seniorů

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 9, s. 30-31

Statistický pohled na míru zaměstnanosti 65 a víceletých osob v ČR doplněný o porovnání údajů v evropském kontextu. Blíže k profesní a vzdělanostní struktuře pracujících seniorů, podílu sebezaměstnaných mezi nimi a k zaměstnanosti seniorů v odvětvových sekcích. Graf dokumentuje podíl počtu pracujících starších 65 let na celkovém počtu pracujících ve věku 15 a více let v zemích EU v r. 2015.

Vláda předložila k legislativnímu projednávání rozsáhlou novelu zákoníku práce

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 18, Příl. Legislativa s. I

Příspěvek seznamuje s účelem a obsahem 40. novely zákoníku práce, která byla vládou schválena v srpnu 2016. Návrh změn reaguje na požadavky sociálních partnerů i judikatury českých soudů a SDEU. Směřuje k prohloubení flexibility základních pracovněprávních vztahů za současného posílení ochrany postavení zaměstnance v těchto právních vztazích. Příspěvek přibližuje nedávné novelizace pracovního práva v ČR a poté rozebírá zásadní navrhované věcné změny zákoníku práce (institut vrcholových řídících zaměstnanců, převedení na jinou práci, sociální plán při hromadném propouštění, zvláštní pracovní režimy, úprava dovolené, homeworking, spory z individuálních pracovněprávních vztahů). -- Viz také příspěvek v čas. Daně a účetnictví bez chyb... č. 11/2016, s. 65-69.

Alena Bičáková, Klára Kalíšková

Výskyt a vznik nezaměstnanosti u žen s předškolními dětmi : případ České republiky

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 6, s. 695-712

Autorky dokumentují nezaměstnanost žen s malými dětmi v ČR a zjišťují, ve kterém období mateřství je riziko nezaměstnanosti největší, a dále ukazují, jak k této nezaměstnanosti dochází. Nejprve popisují chování českých žen na trhu práce v období mateřství v mezinárodním srovnání. Poté stručně představují základní rysy rodinné politiky v ČR a podmínky pobírání podpory v nezaměstnanosti u matek po rodičovské dovolené. Následně seznamují s použitými daty (za období 2011-2014), definicemi hlavních pojmů a shrnují použité metodiky. V další části předkládají hlavní výsledky analýzy týkající se rizika nezaměstnanosti podle demografických hledisek, vývoje postavení žen s malými dětmi na trhu práce podle věku nejmladšího dítěte a vzniku a průměrné délky trvání nezaměstnanosti u žen s malými dětmi. - Pozn.

Jürgen Hoffmann

Wissenstransfer bis ins hohe Alter : Personalmanagement**Přesun vědomostí až do vysokého věku : personální management**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 198 (13.10.2016), S. 46-47

Podle analýzy poradenské společnosti Boston Consulting Group bude německému hospodářství v roce 2030 chybět na 6,1 milionů pracovníků. Podnikatelé proto již začínají přemýšlet nad změnami ve své personalistice a v charakteru nabízených pracovních pozic. Zejména zástupci středních podniků chtějí nabízet více úvazků s flexibilní pracovní dobou, možnost práce z domova, intenzivnější vzdělávání na pracovišti a více pracovních příležitostí pro matky s dětmi a seniory.

Je. Gurvič, A. Chazanov

Zanятость' v rossijskom bjudžetnom sektore : značimy social'nyje ili ekonomičeskije faktory?**Zaměstnanost v ruském rozpočtovém sektoru : jsou podstatné sociální nebo ekonomické faktory?**

Voprosy ekonomiki, Sv. 2016, no. 8, s. 28-56

Tato výzkumná práce je věnována analýze zaměstnanosti v ruském rozpočtovém sektoru a jeho segmentech - státní správě, školství a zdravotnictví - v letech 2000-2014. Počet státních zaměstnanců v přepočtu na hlavu v Rusku podstatně převyšuje analogický ukazatel zemí se srovnatelnou úrovní HDP na jednoho obyvatele. Analýza údajů za ruské regiony a celou zemi nepotvrdila hypotézu o tom, že nábor do rozpočtového sektoru se využívá jako nástroj sociální politiky. Současně však zaměstnanost v tomto sektoru demonstruje kladnou souvislost s transfery z rozpočtů jiné úrovně.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda**Sv. 64, (2016) č. 10**

Zákon o registru smluv a jeho dopad na kolektivní vyjednávání (s. 15-18); Zahraniční pracovní cesty (s. 30-35); Dlouhodobý pobyt v cizině a zdravotní pojištění (s. 38-40); EU: daňové platby zaměstnance s průměrnou mzdou (s. 51-52); Zadávací řízení na veřejnou zakázku a porušení "pracovní kázně" - judikát NS (s. 53-56).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]**Sv. 11, (2016) č. 11**

Dovolená - navrhované změny v zákoníku práce (s. 3-6); Práce z domova - změny v novele ZP 2017 (s. 15-17); Spotřebitelský úvěr - nově (2.) (s. 33-37); Zákon o inspekci práce - novela (s. 38-41); Pracovní úraz [1.] (s. 48-50); Ženy v pracovním právu (1.) (s. 53-55); Zdanění příjmů fyzických osob z kapitálového majetku (s. 56-58); Pracovní úraz zaměstnance a zdravotní pojištění (s. 64-65).

Právo

S. Louven, G. Höhler, R. Krieger

Amigo-Alarm : in Südeuropa boomt nur die Vetternwirtschaft. 3000 Beschuldigte stehen in Spanien vor Gericht**Poplach kvůli kmotrům : v jižní Evropě se daří jen klientelismu. Před soudem ve Španělsku stojí 3000 obviněných**

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 193 (6.10.2016), S. 12

Navzdory již více než třicetiletému členství v Evropském hospodářském společenství a EU se Španělsko, Itálie a Řecko umísťují v indexu vnímání korupce Transparency International ve spodní třetině. Španělský dozorový orgán pro hospodářskou soutěž tak odhaduje, že zmanipulované veřejné zakázky způsobují ekonomice škodu ve výši 48 miliard eur ročně, tj. 4,6 procenta HDP Španělska. Před nárůstem korupce v souvislosti s obnovou zemětřesením zničených oblastí varuje i italský protikorupční úřad. A korupci jako hlavní důvod svého odchodu za prací do ciziny uvádí také 40 procent řeckých migrantů. Ve všech třech zemích bylo ale v posledních měsících zahájeno intenzivnější tažení proti korupci, o čemž svědčí prudký nárůst soudních procesů a počtu obviněných ve Španělsku, snahy o zvýšení promlčecí hranice pro úplatkářské delikty v Itálii a zákonem nařízené přednostní zpracování případů korupce řeckými soudy. -- K tématu viz také rozhovor na s. 13.

Jean-Baptiste Chauvel, Laura Le Saux

Fighting corruption : positive impacts on economic activity, including in developed countries [elektronický zdroj]**Boj proti korupci : pozitivní dopady na hospodářskou aktivitu, včetně rozvinutých zemí**

Trésor-economics, No. 180 (2016), p. 1-7

Korupce negativně ovlivňuje příjmy a výdaje veřejných rozpočtů i produktivitu soukromého sektoru. Úroveň korupce může souviset s rozvinutostí země (v rozvojových zemích je vyšší úroveň korupce, což je způsobeno nedostatečně rozvinutým institucionálním rámcem v těchto zemích). Francie se v žebříčku vnímání korupce Transparency International umístila v roce 2015 na 23. místě. V březnu 2016 byl přijat nový protikorupční zákon, který by měl zlepšit situaci v několika oblastech (mj. také veřejné zakázky a financování politických stran). - Pozn. -- Na webu DG Trésor dostupné také ve francouzské jazykové verzi. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2016/10/Tresor_Economics_180_2016.pdf

Stanislav Bruncko

Hospodaření s výživným nezletilého dítěte jakožto správa majetku nezletilého dítěte

Bulletin advokacie, Sv. 2016, č. 9, s. 36-44

Článek řeší otázku, jakým způsobem český právní řád upravuje hospodaření s výživným placeným na nezletilé dítě a jaká práva má rodič, který výživné platí, vůči rodiči, k jehož rukám je výživné placeno. - Pozn.

Stefano Castagna

ICSID arbitration : BITs, buts and taxation - an introductory guide**Arbitráže u Mezinárodního centra pro urovnávání investičních sporů : bilaterální investiční smlouvy, problematické otázky a zdanění - úvodní průvodce**

Bulletin for international taxation, Vol. 70 (2016), No. 7, p. 370-378

Práva zahraničních investorů bývají ukotvena v bilaterálních investičních smlouvách. Účelem těchto smluv je garantovat určitou úroveň bezpečí a ochrany při událostech, které by mohly poškodit důvěru investora v zahraniční zemi. Součástí bilaterálních investičních smluv mohou být arbitrážní klauzule,

kteřé umožňují investorovi se v případě porušení smluv obrátit na Mezinárodní centrum pro urovnávání zahraničních sporů (International Centre for Settlement of Investment Disputes, ICSID). Autor se v článku zabývá bilaterálními investičními smlouvami a arbitrážemi u ICSID v daňových záležitostech. Článek je doplněn konkrétními příklady sporů, které ICSID rozhodoval. - Pozn.

Michaela Bezoušková

K některým aspektům smluvní náhrady škody

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 19, s. 655-660

Nový občanský zákoník rozlišuje smluvní a mimosmluvní případy náhrady škody. Jeho ustanovení § 2913 vymezuje základní skutkovou podstatu pro vznik povinnosti k náhradě škody na základě porušení smlouvy. Stanoví, že poruší-li strana povinnost ze smlouvy, nahradí škodu z toho vzniklou druhé straně nebo i osobě, jejímuž zájmu mělo splnění ujednané povinnosti zjevně sloužit. Autorka rozebírá, za jakých podmínek smlouva chrání osobu stojící vně, která se nepodílela na jejím uzavření, a za jakých podmínek se může škůdce zprostit povinnosti nahradit škodu. Podrobně rozebírá jediný obecný liberační důvod a zdůrazňuje dispozitivnost pravidla, jež stranám umožňuje upřesnit obsah liberačního důvodu. - Pozn.

Pratyush Nath Upreti

Litigating intellectual property issues in investor-state dispute settlement : a jurisdictional conflict
Řešení sporů týkajících se otázek duševního vlastnictví pomocí mechanismu řešení sporů investor-stát : rozpor mezi jurisdikcemi

Global trade and customs journal, Vol. 11 (2016), No. 7-8, p. 343-351

Řešení sporů týkajících se duševního vlastnictví spadalo tradičně do kompetence Světové organizace obchodu, zatímco investiční spory jsou řešeny pomocí mechanismu ISDS. V současné době je však v mezinárodních investičních smlouvách problematika duševního vlastnictví součástí definice investice, což znamená, že spory v oblasti duševního vlastnictví mohou být řešeny také pomocí ISDS. Autor v této souvislosti detailně rozebírá právní důsledky této situace - mj. se věnuje tomu, zda je rozhodčí soud ICSID dostatečně kompetentní k řešení daných sporů či zda se kompetence ICSID a WTO v této oblasti překrývají a jak to řešit. - Pozn.

Jan Dědič, Jan Lasák

Odstoupení z funkce ve volených orgánech obchodních korporací

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 36-43

Bližší seznámení s institutem odstoupení z funkce členů volených orgánů obchodních korporací, jehož právní úprava se změnila s rekodifikací soukromého práva. Článek se zaměřuje na dílčí problematické aspekty této právní úpravy ve světle stávající odborné literatury a dostupné judikatury. Autoři rozebírají osobní a věcnou působnost § 59 odst. 5 zákona o obchodních korporacích a jeho vztah k § 160 občanského zákoníku, přípustnost omezení či vyloučení možnosti odstoupit z funkce člena voleného orgánu kapitálové společnosti a důsledky tohoto odstoupení v "nevhodné době". Dále charakterizují formu a způsob oznámení o odstoupení a zápis odstoupení z funkce do veřejného rejstříku. - Pozn.

Jana Drexlerová

Ochrana spotřebitele - novela zákona

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 10-11, s. 14-17

Autorka nejprve charakterizuje cíle novely zákona o ochraně spotřebitele č. 378/2015 Sb. a dále se zaměřuje na oblast mimosoudního řešení spotřebitelských sporů, jejíž změny nabyly účinnosti dnem 1.2.2016. Shrnuje požadavky evropské směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů implementované do zákona o ochraně spotřebitele a uvádí, jaké spory lze řešit mimosoudně. Poté se zaměřuje na obecné a specializované subjekty mimosoudního řešení spotřebitelských sporů a na pověřené subjekty. Věnuje se také povinností subjektů a náležitostem návrhu na zahájení mimosoudního řešení. Upozorňuje též na novou informační povinnost a na lhůtu k ukončení mimosoudního řešení sporů.

Tomáš Střeleček

Procesní postavení svěrenského fondu

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 18, s. 616-621

Autor se zaměřuje na procesněprávní otázky institutu svěrenského fondu (SF). Nejprve vymezuje procesní postavení svěrenského fondu (tzn. komplex procesních práv a povinností subjektů spjatých se SF, jež jsou nositeli hmotněprávních práv či povinností a subjektů, které za účastníky prohlašuje zákon v zájmu svěrenského fondu) a upozorňuje, že toto procesní postavení reaguje na skutečnost, že SF není právnickou osobou, nemá právní osobnost a vnitřní věci svěrenského fondu vzhledem ke svojí povaze vyžadují zvláštní procesněprávní reflexi. Dále na pozadí jednotlivých typů řízení vyplývajících z hmotného práva analyzuje a syntetizuje míru soudní ingerence, otázku účastnictví i žalob proti majetku v SF. Rozebírá také pravidla pro použití občanského soudního řádu a zákona o zvláštních řízeních soudních v případech svěrenských fondů. V závěru informuje o chystané novele občanského zákoníku, která nahlíží na SF jako na zneužitelný institut a bude mít dopad do procesního práva. - Pozn. -- Téma novely zákona zpracovává příspěvek v čas. Ekonom č. 42/2016, s. 52-54.

Petr Čech

Promlčení pohledávky v novém občanském právu

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2016, č. 3, s. 33-50

Podrobný výklad nové právní úpravy promlčení pohledávky se zaměřuje na identifikaci změn a posunů oproti dřívější úpravě, které přináší nový občanský zákoník. Autor také rekapituluje stěžejní závěry z judikatury, které se prosadí i za účinnosti nového práva, protože pravidla, k nimž se pojí, zůstala stejná. Nejprve informuje o právním režimu pohledávek a koncepci důsledků promlčení a rozebírá, kdy je námitka promlčení bez právního významu. Dále vykládá pravidla počátku a délky promlčecí lhůty obecně a ve vztahu k právu na náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení, u pohledávek ze smluv i platnost a promlčení "směrnicových" pohledávek. Poté se věnuje otázkám významu odlišnosti údaje o splatnosti na faktuře, promlčení práva na úrok z prodlení, úrok a smluvní pokutu a relativní samostatnosti jednotlivých pohledávek. Následně rozebírá přetržení a stavení promlčecí lhůty a dispozitivitu právní úpravy a její limity. - Pozn. -- Viz i další příspěvky čísla tematicky věnovaného pohledávkám.

Jan Hák

Tendence ve vývoji patentového práva

Obchodní právo, Sv. 25, (2016) č. 7, s. 254-267

Autor se zabývá současným stavem patentového práva, který považuje za nevyvážený a nekomplexní. Jednotlivá práva z průmyslového vlastnictví vznikala samostatně jako bezprostřední reakce na aktuální požadavky hospodářské, průmyslové a obchodní praxe. Nevznikala tedy na základě předem připravené a propracované teoretické koncepce, ani nebyl předem upřesněn vlastní předmět ochrany u jednotlivých práv. Nevyvážený stav patentového práva v sobě skrývá některá nebezpečí, která by mohla celý systém učinit nefunkčním. Pak by ovšem patentové právo přestalo sloužit ekonomické praxi tak, jak by to bylo žádoucí. - Pozn.

Josef Mazák

Vrchní soud v Praze: Ke vzájemnému vztahu skutkových podstat trestného činu dotačního podvodu a k souběhu tohoto trestného činu s trestným činem poškození finančních zájmů Evropské unie

Trestněprávní revue, Sv. 15, (2016) č. 9, s. 213-218

K rozsudku Vrchního soudu v Praze, který se zabývá vzájemným vztahem skutkových podstat trestného činu dotačního podvodu a k souběhu tohoto trestného činu s trestným činem poškození finančních zájmů Evropské unie podle § 212, 260 TrZ, komentovaná judikatura.

Jana Drexlerová

Vydržení dle nového občanského zákoníku

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 10-11, s. 89-93

Seznámení s institutem vydržení, který nový občanský zákoník upravuje podstatně podrobněji než dřívější právní úprava. Zákon č. 89/2012 Sb. pojímá vydržení jako tzv. řádné vydržení a zavádí nový

institut tzv. mimořádného vydržení. Autorka nejprve rozebírá předmět vydržení a podmínky řádného vydržení (poctivá držba, pravá držba, řádná držba a plynutí času). Poté se zaměřuje na vydržecí dobu a její zastavení, přerušení držby a zákaz vydržení. Následně uvádí, co zahrnuje tzv. mimořádné vydržení, a shrnuje důvody zavedení tohoto institutu. V závěru zmiňuje, které žaloby mohou souviset s vydržením.

Markéta Selucká

Zákon o registru smluv z pohledu občanského práva

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 18, s. 631-633

Příspěvek zkoumá soulad zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv s novým občanským zákoníkem, a to jak v současné účinném znění, tak i ve znění účinném od 1.7.2017 (nastane aplikace § 6 a § 7 o sankcích stíhajících nesplnění zákonných povinností - uveřejnění smlouvy). Autorka zvažuje více možných způsobů výkladu určitých specifických ustanovení zákona o registru smluv v kontextu současného civilního kodexu (pojem "soukromoprávní smlouva", formy smlouvy, povinný a oprávněný subjekt ke zveřejnění smlouvy, následky nezveřejnění smlouvy). - Pozn. -- Viz také příspěvek Ochrana osobních údajů v souvislosti se zákonem o registru smluv na s. II příl. Legislativa.

Statistika. Demografie. Sociologie

Erich Oltmanns

Hoffersche Formel : ein Verfahren der temporalen Disaggregation von Zeitreihen

Hofferův vzorec : metoda temporální disagregace časových řad

WISTA, Jg. 2016, Nr. 5, S. 62-72

V národohospodářských statistikách užívá německý Spolkový statistický úřad tzv. Hofferův vzorec pro rozčlenění získaných dat do kratších časových úseků (zpravidla se jedná o rozdělení objemu dat za jeden kalendářní rok do časových řad po jednotlivých kvartálech). Článek blíže představuje tuto metodu a srovnává její přesnost na příkladě měření HDP Německa s jinými přístupy (např. s Lisman-Sandeeovou či Dentonovou metodou). - Pozn.

Luboš Marek, Stanislava Hronová, Richard Hindls

Příspěvek k časnějším odhadům hodnot čtvrtletních národních účtů

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 6, s. 633-650

Cílem čtvrtletních národních účtů je poskytovat co nejaktuálnější pohled na vývoj ekonomiky, a to při velmi krátkých lhůtách pro prezentaci čtvrtletních agregátů. V současnosti se objevují tlaky na další zkracování termínů prezentace údajů čtvrtletních účtů a tendence mít k dispozici první přesný odhad již do 30 dnů od skončení čtvrtletí a následně jej zpřesňovat ve lhůtě 60 a 90 dnů. Článek seznamuje s novou metodickou podporou těchto předběžných odhadů v oblasti statistického modelování. Prezentovaný model časových řad je originální kombinací stochastických metod a lineárně dynamických modelů a umožňuje efektivně odhadovat neznámé hodnoty ukazatelů čtvrtletních národních účtů. Lze ji považovat za jednu z opěrných metod, která však musí být doplněna či kombinována s jinými metodami odhadu. - Pozn.

Jiří Frelich

Stěhování se týká všech

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 9, s. 17-18

Přehledné shrnutí vývoje zahraniční migrace v České republice v období 2005-2015. Pohled na dynamiku imigrace do ČR dle různých kritérií (národnost, zastoupení v jednotlivých krajích, věková struktura) i na emigrační tok. Dále statistický pohled na vnitrostátní stěhování osob a na intenzitu proudů migrace mezi různými kraji ČR. Grafy dokládají vývoj sledovaných veličin za celé zkoumané období (podíl cizinců na obyvatelstvu dle krajů, zahraniční přistěhování dle krajů, mezikrajská migrace a hlavní proudy domácí migrace).

By John Authers

The effects of ageing

Účinky stárnutí

Financial Times, Vol. 2016, No. 39304 (26.10.2016), p. 7

Ekonomové z výzkumného oddělení americké centrální banky zpracovali studii, která završuje intenzivní debatu probíhající v posledním roce. Její závěr zní, že posun ve světovém demografickém vývoji, kde vyšší délka života a snížená míra porodnosti společně zvyšují podíl starých osob v západních zemích, znemožňuje centrálním bankám zvýšit dlouhodobé úrokové sazby. Pokud jde o vývoj v Americe, uvádí se, že nízké investice, nízké úrokové sazby a nízký růst výstupu zůstanou zachovány, čímž americká ekonomika vstupuje do nového normálu. V článku se dále analyzuje vliv stárnutí obyvatelstva na vývoj úspor a na trh práce. Uvádí se, že lidé v důchodovém věku více utrácejí a jejich rostoucí počet by se mohl stát inflačním faktorem.

Účetnictví

Michal Šindelář, Libuše Müllerová

Auditorské služby v České republice pohledem analýzy tržní koncentrace : (se zaměřením na auditory subjektů veřejného zájmu)

Politická ekonomie, Sv. 64, (2016) č. 6, s. 730-746

Analýza koncentrace na trhu auditorských služeb v České republice a porovnání získaných výsledků s mezinárodními výzkumy, především z Německa, Velké Británie a USA. Autoři ověřují, zda český auditorský trh splňuje kritéria oligopolní struktury a lze na něj aplikovat požadavky evropské legislativy (směrnice 2006/43/ES implementovaná v zákoně č. 93/2009 Sb.). Po seznámení s daty a použitými statistickými nástroji je nejprve analyzován tržní podíl v r. 2014, jeho vývoj v letech 2011-2014 a následně jsou tržní podíly jednotlivých auditorských společností porovnány s mezinárodním výzkumem. Následně je zjišťována samotná tržní koncentrace a její vývoj ve zkoumaném období a nakonec je tržní koncentrace na auditorském trhu v ČR porovnána s tržní koncentrací vybraných zemí (Německo, Velká Británie). Zjištění ukazují, že mezi lety 2011 a 2014 došlo k mírnému růstu tržní koncentrace na auditorském trhu v ČR. - Pozn.

Daniela Kelm, Anja Schmitz-Herkendell

IDW-Positionspapier zu Inhalten und Zweifelsfragen der EU-Verordnung und der Abschlussprüferrichtlinie

Poziční dokument Institutu auditorů k obsahu a sporným otázkám nařízení EU a směrnice o auditorech

Der Betrieb, Jg. 69, (2016) Nr. 41, S. 2365-2373

Německý Institut auditorů (Institut der Wirtschaftsprüfer, IDW), sdružující na 83 % tamních auditorů a auditorských firem, vydal v souvislosti s implementací nařízení EU č. 537/2014 do německého práva poziční dokument k této normě. Nařízení doplňuje směrnici č. 2006/43/ES o auditech a ročních a konsolidovaných závěrkách především v tom, že zavádí povinnou rotaci auditorů u podniků veřejného zájmu a zakazuje auditním firmám poskytovat podnikům dodatečné služby, které nesouvisí s prováděným auditem. Příspěvek shrnuje hlavní body pozičního dokumentu IDW, jenž přináší výklad jednotlivých částí unijního nařízení a jeho nejednoznačně formulovaných ustanovení. - Pozn.

Jaroslav Zlámal

Manažerské účetnictví a jeho funkce v systému řízení obchodní firmy nebo instituce. (2. část)

Daně a právo v praxi, Sv. 21, (2016) č. 10, s. 40-43

V této části se autor zaměřuje na širší pojetí manažerského účetnictví, nejprve se věnuje popisu a charakteristikám jednotlivých druhů středisek v rámci vnitřní struktury firmy (hospodářské středisko, nákladové středisko, výnosové, ziskové, rentabilní, investiční, zúčtovací, finanční a neutrální středisko). Dále představuje historický vývoj manažerského účetnictví a jeho předcházející formy. Posléze se věnuje vlastnímu vedení vnitropodnikového účetnictví, které představuje základní součást manažerského účetnictví, a požadavkům na ně kladeným. -- Pokračování v dalším čísle.

Karel Janda

Oceňování majetku

Poradce veřejné správy [PVS], Sv. 9, (2016) č. 10-11, s. 82-85

Uplatnění správného způsobu ocenění majetku je jednou ze základních podmínek správnosti účetnictví a ocenění dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku každoročně ovlivní výši odpisů. Autor uvádí, jaký správný postup ocenění v jednotlivých příkladech zvolit. Věnuje se druhům cen používaných pro ocenění majetku - ocenění pořizovací cenou, cenou ve výši hodnoty pohledávky, reprodukční pořizovací cenou, jmenovitou (nominální) hodnotou, vlastními náklady a cenou ve výši 1 Kč. Použití ilustruje na řadě příkladů.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 23, (2016) č. 8

Postoje ČR ve vyjednávání o nové regulaci auditu (s. 5-6); Panta rhei: novela zákona o auditorech č. 299/2016 Sb. (s. 7-11); Co je opravdu nového v regulaci auditu? (s. 11-13); Dopad reformy auditu na kontroly kvality práce auditorů (s. 14-17); Dodatečná zpráva pro výbor pro audit (s. 18-20); Výbory pro audit (s. 21-22); Nová regulace auditu v Evropě (s. 23-24); O změnách, které přinesla nová regulace auditu: rozhovor s Jiřím Nekovářem, prezidentem Rady pro veřejný dohled nad auditem (s. 25-26).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi

Sv. 2016, č. 21

Novela zákona o DPH s účinností od 29.7.2016 (v rámci přijetí celního zákona) (s. 1-4); Finanční výnosy a náklady v období 2015/2016 (s. 5-6); Výsledky hospodaření a čistý obrát za účetní období 2015/2016 (s. 7).

Účetnictví v praxi

Sv. 16, (2016) č. 10

Cestovní náhrady v příkladech (s. 4-8); Závazné posouzení v daňové oblasti (s. 9-15); Možnosti rodinného podnikání a daň z příjmů - dokončení (s. 16-19); Datum uváděné v kontrolním hlášení týkající se nákupu a prodeje zboží (s. 25-31); Nový zákon o registru smluv - bez uveřejnění smlouvy nelze začít plnit (s. 32-34).

Veřejná správa

Lucie Veselá, Stanislav Klika

Audit kybernetické bezpečnosti ve veřejné správě

Interní auditor, Sv. 20, (2016) č. 3, s. 16-19

Zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti, zavádí do českého právního řádu povinnost vykonávat tzv. audit kybernetické bezpečnosti. V článku jsou nastíněny možné přístupy k sladění úkolů interního auditu orgánů veřejné správy v oblasti správy a řízení bezpečnosti informací (Information Security Governance) s tímto specifickým druhem ujištění. - Pozn.

Josef Vedral

K rozsahu působnosti kontrolního řádu

Správní právo, Sv. 49, (2016) č. 6, s. 353-394

Analýza rozdílů v rozsahu věcné a osobní působnosti mezi novou obecnou právní úpravou kontroly dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, a zákonem o státní kontrole č. 552/1991 Sb. Autor nejprve charakterizuje zákon o státní kontrole. Dále zkoumá pojem a povahu kontroly podle kontrolního řádu (také u specifických druhů kontroly jako je přezkoumání hospodaření ÚSC nebo finanční kontrola), rozebírá druhy kontrolních orgánů a jejich činnost a působnost i předmět kontroly dle kontrolního řádu. Zmiňuje také vztah kontrolního řádu k jiným zákonům upravujícím kontrolu a poté se podrobněji zaměřuje na kontrolu výkonu státní správy a na kontrolu právnických osob založených nebo zřízených státem nebo ÚSC ze strany jejich zakladatele nebo zřizovatele. V závěru shrnuje, že

kontrolní řád má ve srovnání s předchozím zákonem o státní kontrole mnohem širší působnost, jak pokud jde o okruh kontrolních orgánů, na které se vztahuje, tak pokud jde o rozsah kontrol. - Pozn.

Christophe Michel et Natacha Gualbert

Les salaires dans la fonction publique d'État

Platy zaměstnanců ve veřejném sektoru

Problèmes économiques, No. 3138 (2016), p. 59-64

Autoři v článku informují o vývoji platů zaměstnanců ve veřejném sektoru ve Francii v roce 2014. V roce 2014 byla průměrná výše platu zaměstnance pracujícího ve veřejných službách 2477 euro měsíčně, což představuje pokles oproti roku 2013 o 0,2 %. Na francouzských ministerstvech nicméně platy vzrostly o 0,1 %. Medián čisté mzdy se zvýšil na 2276 euro. Platy žen zaostávají za platy mužů o 14,6 %, rozdíl se však snižuje. Údaje se vztahují na veškeré zaměstnance ve veřejných službách (tj. ve veřejných institucích, na ministerstvech, na úředníky i zaměstnance, kteří úředníky nejsou). -- Ke struktuře francouzské veřejné správy a některým terminologickým pojmům viz např. článek "Právní úprava veřejné služby ve Francii" v čas. Správní právo (č. 7-8/2013).

Novela dražebního zákona

Právní rozhledy, Sv. 24, (2016) č. 19, s. II

Seznámení s připravovanou novelou zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, která by měla usnadnit a zrychlit přípravu veřejných dražeb územními samosprávnými celky, orgány státní správy a Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových, jejichž zájem o tento nejtransparentnější způsob zpeněžení majetku trvale roste. Návrh se prvotně zaměřuje na odstranění nadbytečné administrativní zátěže a celkové zjednodušení dražebního procesu, dále se do zákona zařazuje detailní procesní úprava elektronických dražeb a podstatná část návrhu se týká změny pojmosloví ve vazbě na občanský zákoník a další související předpisy. Zcela nově je zpracováno uložení sankcí za porušení zákonem stanovených povinností dražebníka při veřejné dražbě se záměrem posílit postavení účastníka dražby. Návrh také odstraňuje nejasnosti v možnostech pro skládání dražební jistoty.

Vlastimil Fidler

Srovnání staré a nové úpravy veřejných zakázek. (I.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 4, (2016) č. 3 (září), s. 4-9

Přehledné tabulkové shrnutí a porovnání ustanovení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, podle předmětu úpravy. Autor se zaměřuje na nejdůležitější odlišnosti obou zákonů (např. nové typy zadávacího řízení, úprava horizontální spolupráce, zrušení institutu významné veřejné zakázky, úprava životního cyklu, nové obecné a podlimitní výjimky, předběžné tržní konzultace, rozšíření střetu zájmů, předkládání dokladů odkazem do informačního systému veřejné správy, rozšíření důvodů pro vyloučení dodavatele, změny ve zjednodušeném podlimitním řízení aj.).

Zdeněk Kučera, Kristína Bartošková

Úskalí veřejných zakázek v oblasti technologií

Právní rádce, Sv. 24, (2016) č. 10, s. 64-67

Autoři upozorňují na nejčastější problémy, se kterými se potýkají technologické a IT společnosti v oblasti veřejných zakázek. Z nedostatečných zkušeností zadavatelů veřejných zakázek s nákupem technologií často pramení nejasnosti v zadávací dokumentaci a nedostatečná ochrana a šíře jejich budoucích práv (v případě softwaru, hardwaru či jiných technologií). Dále zmiňují příliš přísné požadavky kvalifikačních předpokladů s ohledem na požadované plnění i využití jednacímho řízení bez uveřejnění v případě, kdy není nutno zachovat ochranu výhradních práv dodavatele stávajícího řešení, jako rozpor se zákonem. Zdůrazňují, že zadavatel nemůže požadovat výhradní dodání konkrétní technologie v případě, kdy lze veřejnou zakázku splnit i za použití jiných, kvalitativně a technicky podobných řešení. S ohledem na základní zásady zákona o zadávání veřejných zakázek také musí zadavatel přistupovat k přípravě zadávací dokumentace tak, aby umožnil účast na veřejné zakázce co nejširšímu počtu uchazečů a podmínky ve smlouvách by neměly obsahovat ujednání, jež omezují účast některých dodavatelů v zadávacím řízení (např. neomezená odpovědnost za škodu). - Pozn.

Tomáš Páleníček, Pavel Kroupa

Změny smluv na plnění veřejných zakázek v režimu ZZVZ

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 4, (2016) č. 3 (září), s. 15-21

Smlouvy na veřejné zakázky nepodléhají regulaci práva veřejných zakázek pouze ve fázi kontraktace, ale také ve fázi jejich plnění, zejména v situaci, kdy by smluvní strany chtěly smlouvu změnit. Evropská směrnice č. 2014/24/EU stejně jako nový zákon o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb., který je její transpozicí, reflektují vývoj v doktríně práva veřejných zakázek a judikatury SDEU a stanoví pro změny smlouvy flexibilnější pravidla. Příspěvek přibližuje vývoj problematiky a novou právní úpravu změn smluv na veřejné zakázky (v § 222 ZZVZ) a upozorňuje na některé výkladové problémy a nejasnosti. Věnuje se změnám smluv, které byly vymezeny v zadávací dokumentaci, změnám smluv de minimis, změnám smluv za účelem víceprací a pro nepředvídatelné okolnosti. Rozebírá také přípustné změny v osobě dodavatele.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Veřejná správa

Sv. 27, (2016) č. 21

Ve Vesnici roku 2016 se nechodí do hospody, ale do cukrárny: Kašava (s. 4-9); Nový kabát českého správního práva trestního (část II) (s. 10-12); Umění komunikace s médii a vytváření pozitivního obrazu úřadu (s. 13); Sami jsme byli překvapeni, že již nyní u nás existuje celkem 735 online služeb : rozhovor s předsedou ICT Unie (s. 14-17); Vláda schválila postupy pro přípravu a realizaci projektů inteligentních dopravních systémů (s. 18-21); Podpora rozvoje inteligentních dopravních systémů na silniční síti z evropských fondů (s. 22); Co se skrývá pod pojmem ITI? (s. 23); Největšími problémy jsou imigrace a terorismus - názory občanů EU (s. 24-25); Prst na tepu Unie: Evropský parlament (s. 26); Sdílený datový fond - snadná a levná cesta k potřebným informacím (s. 27).

Veřejné finance. Rozpočet

Jasper Lukkezen and Hugo Rojas-Romagosa

A stochastic indicator for sovereign debt sustainability

Stochastický indikátor udržitelnosti veřejného dluhu

FinanzArchiv, Vol. 72 (2016), No. 3, p. 229-267

Autoři v článku navrhuji nový indikátor pro posuzování udržitelnosti vládního dluhu. Indikátor je založen na kombinaci tzv. reakční funkce fiskální politiky (fiscal reaction function) a stochastických simulací úrokových sazeb a míry hospodářského růstu. Indikátor je ověřen na datech z 9 zemí OECD z poválečného období, přičemž autoři zjišťují, že až do 80. let minulého století byl dluh snižován relativně nízkými reálnými úrokovými sazbami a hospodářským růstem, nebylo tedy zapotřebí zavádět úsporná opatření. Od 80. let jsou státy vzhledem k fiskální liberalizaci méně schopné ovlivňovat reálné úrokové sazby, význam úsporných opatření proto roste. Indikátor dále odhalil země, u kterých existují obavy o udržitelnost dluhu (konkrétně Itálii, Španělsko, Portugalsko a Island) a země, kde se tyto obavy nevyskytují (USA, Velká Británie, Nizozemí, Belgie, Německo). - Pozn.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Der große Steuerschwund : die Last der Demografie

Velký daňový úbytek : břemeno demografie

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 205 (24.10.2016), S. 1, 4-5

Podle prognózy německého Spolkového ministerstva financí se očekávané stárnutí populace a pokles počtu obyvatel negativně projeví na daňových příjmech státu. Vzhledem ke stavu a struktuře obyvatel v roce 2013 coby referenčnímu bodu a při započtení roční migrace až 200 tisíc osob očekávají autoři studie nižší výběr daně z příjmů fyzických osob v rozmezí od 12 do 21 procent, zatímco u DPH by se mělo vybrat o 13 až 25 procent méně. Růst ekonomiky by sice měl i v nejpesimističtější scénáři zaručit také růst celkových daňových příjmů alespoň o 100 miliard eur pro rok 2060. Nicméně pokles zaměstnanosti a nárůst počtu obyvatel v postproduktivním věku s sebou přinese značnou zátěž pro veřejné finance i tlak na zvýšení odvodů na sociální pojištění. -- K tématu viz také komentář v Handelsblatt č. 206/2016 (25.10.2016), s. 16.

Michael Boskin

Die Ökonomie der Schulden : die Weltwirtschaft ist schwach - aber weder Geld- noch Fiskalpolitik sollten noch expansiver sein

Ekonomie dluhů : světová ekonomika je slabá - ale ani měnová, ani fiskální politika by neměly být ještě expanzivnější

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 206 (25.10.2016), S. 48

Autor článku se obává, že většina rozvinutých zemí není připravena na externí ekonomické šoky a případné nové kolo globální recese. Na vině podle něj je uvolněná měnová politika a nízká ochota ke konsolidaci veřejných rozpočtů. Za řešení zároveň nepovažuje zvýšení veřejných investic, neboť tyto výdaje zpravidla nevedou k okamžitému hospodářskému oživení a v situaci vysokého zadlužení a nekonsolidovaných rozpočtů představují naopak riziko.

How to not spend it : Norway's global fund

Jak to neutratit : norský globální fond

The Economist, Vol. 420, (2016) No. 9008, p. 63-64

Dvě desítky let poté, co byl do fondu národního majetku uhrazen první vklad, se Norsko učí, jak řídit obra. Fond, který je využíván k zahraničnímu investování výnosů z prodeje ropy a plynu, shromáždil díky rekordním cenám ropy větší bohatství, než kdokoliv čekal. Roční příjmy, které fond vytváří, nyní pravidelně překračují výnosy z prodeje ropy. V září měl "Pension Fund Global" hodnotu 882 mld. USD, což je více než dvojnásobek národního HDP. Žádný státní fond není větší. Vlastní více než 2 % všech obchodovaných akcií v Evropě a více než 1 % v globálním měřítku. Rozpočtové pravidlo brání vládě, aby čerpala více než čtyři procenta z očekávaných ročních příjmů fondu. Objevují se však hlasy, že by se bohatství fondu mělo doma více využívat.

Robert A. Moffitt

In defense of the NSF economics program

Na obranu ekonomického programu NSF

The Journal of economic perspectives, Vol. 30 (2016), No. 3, p. 213-233

National Science Foundation (Národní vědecká nadace; NSF) je americká vládní organizace, která financuje z veřejných zdrojů výzkum ve všech oblastech vědy s výjimkou medicíny. V roce 1960 byl vytvořen ekonomický program nadace podporující základní výzkum v ekonomických disciplínách. Od 80. let byl rozpočet tohoto programu několikrát omezen ve prospěch jiných vědních oborů, zejména v přírodních vědách. V současné době se hovoří o dalších škrtech. Problémem přitom není nedostatek financí na podporu vědy a výzkumu v USA obecně, ale spíše snaha podporovat z veřejných zdrojů "důležitější" obory (celkový rozpočet nadace vzrostl od 80. let přibližně sedmkrát, rozpočet ekonomického programu se ale zvýšil jen dvaapůlkrát). Dle autorovy analýzy je však ekonomický program NSF podfinancovaný. Reálný rozpočet programu je přibližně stejný jako v 80. letech, a to i přes ohromný růst oboru i produktivitu této disciplíny. NSF financuje oblasti týkající se hospodářské politiky, ve kterých hraje výzkum výraznou roli. Absence podpory ze strany NSF by měla kritický dopad na výzkum probíhající na univerzitách. - Pozn. -- K tématu je v časopise otištěn také článek s názvem "A sceptical view of the national science foundation's role in economic research" na s. 235-248.

Bundesministerium der Finanzen

Schuldenbremse 2015: Struktureller Überschuss - das zweite Jahr in Folge

Dluhová brzda v roce 2015: strukturální přebytek - druhým rokem v řadě

Monatsbericht des BMF, Jg. 2016, Nr. 9, S. 22-28

Strukturální přebytek německého státního rozpočtu v roce 2015 dosáhl 0,15 procenta hrubého domácího produktu země. Státní finance tak mohly vykázat obdobnou pozitivní bilanci jako v roce předchozím, kdy strukturální přebytek dosáhl dokonce 0,27 procenta HDP. Rovněž tím bylo více než dodrženo snižování strukturálního deficitu státního rozpočtu v souladu se zákonem o dluhové brzdě, jenž předpokládal do roku 2016 maximální výši schodku na 0,35 procentu HDP. Příspěvek seznamuje se základní strukturou výpočtu maximálního možného nového zadlužení pro státní rozpočet a státní závěrečný účet za rok 2015. - Pozn.

Ruth Berschens, Sandra Louven, Regina Krieger

Schuldenfalle Europa : Europas Defizitsünder

Dluhová past Evropa : evropští schodkoví hříšníci

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 202 (19.10.2016), S. 1, 4-5

Celkové zadlužení 19 členských států eurozóny překročí v roce 2017 hranici 10 bilionů eur. Navíc nejvíce zadlužené či rizikové státy jako Itálie, Řecko, Španělsko, Portugalsko a Francie své veřejné rozpočty zatím nijak výrazně nesanují. Pokračující nečinnost ve fiskální konsolidaci by mohla podle některých ekonomů ve střednědobém horizontu negativně ovlivnit důvěryhodnost eura na kapitálových trzích.

L.A. Jeroškina ; [rozhovor vedla] T.N. Vasil'jeva

Strategičeskije napravlenija razvitija mežbjudžetnych otnošenij v Rossijskoj Federacii

Strategické směry rozvoje mezirozpočtových vztahů v Ruské federaci

Finansy, Sv. 2016, no. 7, s. 7-15

Ředitelka Odboru mezirozpočtových vztahů Ministerstva financí RF se v rozhovoru vyjadřuje ke strategickému dokumentu - státnímu programu "Rozvoj federativních vztahů a vytvoření podmínek pro efektivní a odpovědné řízení regionálních a obecních financí", který byl přijat v květnu t. r. Dále hovoří o novinkách v pravidlech poskytování dotací, mezirozpočtových transferech, rozdělování příjmů ze spotřebních daní na ropné produkty a alkohol a tempu růstu státního dluhu subjektů RF.

Věra Kameníčková

Výsledky ratingu obcí představují návod k úvahám o potřebných změnách v jejich hospodaření

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 9, s. 18-19

Autorka se zabývá ratingem obcí, znázorňuje jeho vývoj v letech 2013-2015, srovnává podle něj obce různých velikostních kategorií (podle počtu obyvatel) a z různých krajů. Spíše než za podklad pro vyjednávání o úrokových podmínkách půjčky s věřiteli považuje autorka tuto charakteristiku za vizitku pro představitele obcí. V textu je využit automatizovaný přístup k vytváření ratingu.

Zdravotnictví

Peter Thelen

Ende eines Privilegs : Angriff auf die Apotheken

Konec jednoho privilegia : útok na lékárny

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 203 (20.10.2016), S. 1, 4-5

K rozsudku Soudního dvora Evropské unie (C-148/15), kterým byla prohlášena německá regulace cen léků za nekonformní s unijním právem. Tato regulace se týká medikamentů vydávaných na lékařský předpis, čímž má být chráněna místní dostupnost kamenných lékáren. Podle judikátu evropských soudců je však toto opatření v rozporu se základním pilířem EU o volném pohybu zboží, protože znevýhodňuje provozovatele internetových lékáren z jiných členských států Unie. V dohledné době lze tak počítat s expanzí těchto internetových prodejních portálů na německý trh. -- K tématu viz také rozhovor na s. 5.

Zemědělství

Ivana Štulec, Kristina Petljak, Tomislav Baković

Effectiveness of weather derivatives as a hedge against the weather risk in agriculture

Účinnost derivátů na počasí při zajištění proti rizikům počasí v zemědělství

Agricultural economics = Zemědělská ekonomika, Vol. 62, (2016) No. 8, p. 356-362

Autoři představují deriváty na počasí jako nový flexibilní nástroj řízení rizika spojeného s počasím a na základě rozboru odborných studií analyzují účinnost jejich použití v zemědělském sektoru. Po krátkém shrnutí studií o vlivu počasí na zemědělskou výrobu se zabývají deriváty na počasí a ilustrují jejich použití v zemědělství na příkladu pěstitele vinné révy, který si zajišťuje ochranu před nepříznivými teplotami. Autoři identifikují plodiny, pro které se deriváty na počasí osvědčily jako efektivní strategie řízení rizika nekatastrofického počasí.

Irena Kovárnová

Kraje mají své zemědělské "specializace"

Statistika & my, Sv. 6, (2016) č. 9, s. 22-23

Statistické hodnocení zemědělské produkce a její struktury dle krajů ČR za r. 2014 a upozornění na specifika ve formě specializace agrární výroby v jednotlivých krajích. Rostlinná produkce se podílela na zemědělské výrobě v ČR z 58 % a podíl živočišné produkce představoval 38 %. Autorka seznamuje s konkrétními specializacemi rostlinné i živočišné výroby v krajích.

Životní prostředí

Till Hoppe

Die Abgasjäger machen mobil

Lovci zplodin se mobilizují

Handelsblatt, Jg. 2016, Nr. 196 (11.10.2016), S. 18-19

V reakci na skandál automobilky Volkswagen se zmanipulovaným měřením emisí u dieselových motorů usiluje členka Evropské komise pro průmysl Elzbieta Bieńkowska o vytvoření unijního dozorového orgánu pro měření výfukových zplodin. Nový úřad by fungoval souběžně s národními dozorovými institucemi. Jeho pracovníci by ale směli namátkově měřit i již do provozu připuštěná vozidla a udělovat výrobcům pokutu až 30 tisíc eur nebo dokonce nařídít stažení dané sériové značky z unijního trhu.

Paul Cashin, Kamiar Mohaddes et Mehdi Raissi

Les effets positifs d'El Niño sur l'économie

Pozitivní ekonomické účinky jevu El Niño

Problèmes économiques, No. 3139 (2016), p. 46-50

Autoři v článku shrnují hospodářské důsledky klimatického jevu El Niño, jehož projevem je abnormální zvýšení teploty v části Tichého oceánu. Podle nedávné studie Mezinárodního měnového fondu jsou ekonomické dopady jevu výrazné, nemusí být ale nutně negativní. Zatímco pro Jihoafrickou republiku, Austrálii, Indii, Indonésii, Nový Zéland a Peru znamenal v letech 1979-2013 El Niño útlum hospodářské aktivity a zvýšení cen základních komodit (což se negativně projevilo v zemědělství), jiné země (Argentina, USA, Kanada, Mexiko) pozitivně využily související zvýšení světové poptávky.

Životní úroveň

By Charles I. Jones and Peter J. Klenow

Beyond GDP? Welfare across countries and time

Nad rámec HDP? Blahobyť napříč zeměmi a časem

The American Economic Review, Vol. 106 (2016), No. 9, p. 2426-2457

Hrubý domácí produkt není podle mnoha ekonomů reprezentativním měřítkem životní úrovně. Autoři navrhuji nový indikátor měření životní úrovně (ekvivalent spotřeby), který zohledňuje spotřebu, volný čas, úmrtnost a nerovnosti. S pomocí indikátoru lze například zjistit, jaký objem spotřeby v určité zemi je ekvivalentní nižší mortalitě, nižším nerovnostem mezi obyvateli a většímu množství volného času v jiné zemi. Obecně existuje mezi HDP a blahobytem korelace, po zahrnutí zmíněných dodatečných faktorů autoři nicméně zjišťují, že životní úroveň rozvinutých evropských zemí se blíží životní úrovni USA více, než při porovnání pouze podle HDP. U rozvojových zemí lze pozorovat opačnou tendenci. - Pozn.

How the other tenth lives

Jak žije ta jiná desetina

The Economist, Vol. 421, (2016) No. 9010, p. 68

Příspěvek se zabývá nejnovější zprávou Světové banky, podle které žije v extrémní chudobě 767 mil. lidí. Ti přežívají na méně než 1,90 USD denně, přepočteno podle parity kupní síly a cen roku 2011. Údaje jsou na jedné straně důvodem k oslavám, protože počet chudých neustále klesá (k největšímu snížení došlo nepřekvapivě v Indii a Číně). Na druhé straně jde o stále ještě velký počet lidí a navíc

data mohou vyvolávat určitou pochybnost, protože sčítání chudých je pracné a zrádné, jak připouští sama banka. Kromě toho ve světě stále více prosperující a sofistikované ekonomiky se extrémní chudoba jeví jako podivný anachronismus. Snem Světové banky je nejenom vymýtit chudobu, ale i zajistit "sdílenou prosperitu" pro chudších 40 % obyvatel v každé zemi.

Ostatní

Tomáš Řehák

Jak moc se vyplatí knihovna?

Moderní obec, Sv. 22, (2016) č. 9, s. 46-47

Autor článku Tomáš Řehák, ředitel Městské knihovny v Praze, se zabývá otázkou, zda umíme prokázat efektivnost knihovny a jak. Zmiňuje v této souvislosti analýzu nákladů a přínosů, přičemž zdůrazňuje, že zvláště vyčíslení benefitů je obtížný (teoretický) problém. Dále představuje projekt ROI (Return on Investment), v jehož rámci již na dané téma došlo k vytvoření několika publikací a uspořádání řady seminářů a workshopů, kde se knihovníci, ekonomové a ředitelé knihoven učí, jak spočítat efektivnost své knihovny. - Pozn. -- K tématu viz též s. 48.

Françoise Blind-Kempinski

Le streaming va-t-il tuer la télévision et le cinéma?

Zničí streaming televize a kina?

Problèmes économiques, No. 3139 (2016), p. 24-31

Autorka v článku shrnuje historii a model fungování americké společnosti Netflix, která poskytuje tzv. streamovací služby a která je zásadním inovátorem potenciálně ohrožujícím tradiční televizní společnosti. Netflix, který vznikl v roce 1997, původně nabízel uživatelům možnost předplatit si přes internet zasílání filmů na DVD (DVD byla posílána poštou). V roce 2008 byla představena zásadní změna - uživatelé měli možnost si předplatit vysílání přímo na svých televizích nebo počítačích. Později společnost vstoupila na burzu a začala produkovat své vlastní seriály. - Pozn. -- K tématu "Krise sedmého umění" (tj. krize filmu) viz také str. 5, 12, 19 a 32. Konkrétně ke společnosti Netflix viz články na str. 32-43.

Simon Book, Max Härder

Nur Mut : Sigmar Gabriel

Jen odvahu : Sigmar Gabriel

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 36, S. 50-55

Jako spolkový ministr hospodářství by měl být předseda SPD Sigmar Gabriel nejvášnivějším obhájcem střední třídy. Raději dělá místokanceléře, vysvětluje TTIP, napadá uprchlickou politiku kancléřky Angely Merkelové a věnuje se kauze fúze obchodní skupiny Tengelmann. Pohled zblízka na muže, který pro kancléřství hraje stylem všechno nebo nic.

Ludger Woessmann

The importance of school systems : evidence from international differences in student achievement

Význam školních systémů : důkazy z mezinárodních rozdílů ve výsledcích studentů

The Journal of economic perspectives, Vol. 30 (2016), No. 3, p. 3-31

Autor se v článku snaží identifikovat příčiny výrazných rozdílů ve výsledcích studentů z různých zemí (např. v žebříčku PISA). Faktory, které mohou mít vliv na rozdílné výsledky žáků, lze rozdělit do dvou skupin, kterými jsou podoba vzdělávacího systému (velikost třídy, délka vyučování, kvalita učitelů) a institucionální struktura školního systému (autonomie škol, existence nezávislých zkoušek, tj. zkoušek, které nejsou připravovány školou, konkurence mezi veřejnými a soukromými školami, dělení žáků do různých typů škol podle jejich schopností). Různé výsledky dále mohou ovlivnit faktory mimo vzdělávací systém (rodina, socioekonomické a kulturní prostředí). - Pozn. -- Další články k tématu "Schools and Accountability" viz str. 33, 57, 85 a 109.

Wolfgang Schäuble ; [rozhovor vedli] Sven Prange, Christian Ramthun, Gregor-Peter Schmitz
„Es muss in Deutschland fair zugehen“

„V Německu musí fungovat spravedlnost“

WirtschaftsWoche, Jg. 2016, Nr. 39, S. 26-30

Rozhovor s německým ministrem financí W. Schäuble o konci solidárního příspěvku, vystoupeních kancléřky Merkelové a budoucnosti uprchlické politiky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 41

Elektronická evidence tržeb od A do Z - téma čísla přináší velkého průvodce EET (s. 10-23); Babišova generálka na pořádné volby: volby do krajů a Senátu ukázaly sílu ANO 2011 i slabost ČSSD (s. 39-40); Změny zákonů zahlcují pojišťovny: "Potřeby klientů musí stranou. Regulujeme." Tak by se dalo shrnout současné dění v pojišťovacím sektoru (s. 52-53).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 42

Důchodci: kdo se o vás postará? - téma čísla: péče o seniory, domovy důchodců, jak stárne Česko (s. 12-21); Rozpočet na bedrech zaměstnanců - zdanění práce v ČR (s. 28-29); E-government stál miliardy. Patří k nejhorším v Evropě: projekty digitalizace veřejné správy jsou nedotažené. Úřady je často neumějí využívat (s. 34-36); Loni jsme pojistili zejména vývoz do Ázerbájdžánu, letos vede Čína, hlásí EGAP (s. 42-45); Konec tajností. Stát si chce posvítit na svěrenské fondy (s. 52-54).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 43

Svéráz českého rybníkářství - na chovu ryb se dá pěkně vydělávat, když pomohou dotacemi evropské fondy a státní rozpočet - téma čísla (s. 12-20); 25 let od kuponové privatizace - základní informace o kuponových knížkách a o účasti v první vlně privatizace (s. 30-31) a příspěvek Experiment, který dal Česku první miliardáře: tři z pěti nejbohatších Čechů zbohatli na kuponové privatizaci (s. 32-35); Už žádná selanka. Firmy se chystají na konec intervencí - zajišťování proti kurzovým výkyvům (s. 38-39); Firmy stále více krachují kvůli nespolehlivým odběratelům: české podniky podceňují možnosti obrany proti špatné platební morálce obchodních partnerů - pohled na nesplácené pohledávky (s. 52-54).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 60, (2016) č. 44

Ceny bytů: ceny bydlení v Česku lámou rekordy. Nejvíce podražily za poslední rok - téma čísla (s. 14-22); Nafouknutý sen o bydlení: rostoucí ceny nemovitostí vzbuzují obavy z realitní bubliny, centrální banka už podniká preventivní kroky (s. 24-25); Konec placeného roamingu se blíží. Nový systém ale hrozí fiaskem - boj o nová pravidla mobilních služeb v zahraničí (s. 38-39); Finanční trhy v zajetí nikým neřízených botů: několik botů, kteří se trochu "zbláznili", udělalo celou Británii během 180 sekund o šest procent chudší - flash crash (s. 42-43).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 41

Zabíjejte, nám se to vyplatí - zbrojní export (s. 12-18) a Rekordní rok českých zbrojařů (s. 19); Trumpovská revoluce - rozhovor s hlavním ekonomickým komentátorem Financial Times M. Wolfem (s. 20-25); V čem jsme dobří? Za posledního čtvrtstoletí se proměnila struktura českého vývozu téměř neuvěřitelně. Dřív jsme měli největší komparativní výhodu v akvarijních rybičkách, dnes v platinových anodách (s. 36-37); Temná strana sdílení - pohled na sdílenou ekonomiku, Uber (s. 42-43); Apple a pošramocená suverenity: spor Bruselu s irskou vládou má celoevropské důsledky - úvaha J. Varufakise (s. 53) a reakce M. Zámečnicka na předchozí článek na s. 54-55.

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 42

Kdo zastaví Babiše?: šéf hnutí ANO dál vítězně táhne Českem. Krajské volby ale ukázaly i jeho slabá místa (s. 12-16); Německé sociální tápání: princip "nejdřív plat' a potom dostaneš" bude platit jen pro

občany zemí EU (s. 48); Cena za přeceňování globalizace: skutečné příčiny vzestupu obchodu v uplynulých desetiletích - pohled Daniela Grose (s. 49) a reakce na článek od M. Zámečnicka Otrůdci na periferii: spíše než komodity vzdmula světový růst liberalizace rozvojových zemí a bývalého východního bloku (s. 50-51).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 43

300 milionů pro každého: ČSOB se chce zbavit dalšího kostlivce po IPB. Zaplatí ho nejspíš zase stát (s. 28); Proč v Česku nevznikne příští Facebook: startupy i investoři se pomalu učí ze svých chyb (s. 32-33); Dávej. A taky ber - nevyvážený obchod s vojenským materiálem mezi ČR a Švédskem (s. 34-35); Bankovní hlavolam Mattea Renziho: italský premiér má na vybranou ze tří řešení překerní situace finančního sektoru své země. Jedno je horší než druhé (s. 42-44); Euroomyly profesora Sinna - pohled M. Hampla na Sinnovu knihu V pasti eura (s. 54-55); Strach stačí jen uvařit: kulinářství zbavuje bohatší Brazilce obav z chudinských čtvrtí Ria de Janeiro (s. 60-65).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 44

Volební řízení státního dluhu: ministerstvo financí preferuje krátkodobý rozpočtový efekt před dlouhodobým prospěchem státu - komentář P. Párala (s. 35); Investiční buldozer v Silicon Desert: Saúdská Arábie má spoustu peněz, japonský technologický megapodnikatel Masajoši Son spoustu nápadů. Dohromady mohou překopat světové investiční prostředí (s. 42-43); Zlatý věk hypoték (s. II-VI komerční přílohy Osobní finance); Sládat účty, to zní hrdě - pohled M. Zámečnicka na americké zdravotnictví a jeho financování (s. 51-52); Je ČR předurčena k chudobě? Za ekonomickým růstem v posledních letech není vůbec nízká hodnota koruny. Ve skutečnosti ho způsobil pád cen ropy a energií, zaznělo na konferenci pořádané Mladou frontou (s. 58-59).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2016, č. 45

Elektronická evidence chaosu: největší omyly Babišovy metly na šedou ekonomiku - koho straší EET a jak ji elegantně obejít (s. 12-17); Doma se vám kazí jídlo za 20 tisíc: představa, že nejvíce potravin se zlikviduje v supermarketech, je lichá. Podle statistik se na Zemi vyhodí asi třetina vyprodukovaných potravin (s. 38-39); Přiblížme měnovou politiku lidem: nezávislost centrálních bank vyžaduje vyšší míru průhlednosti při vysvětlování politických řešení - pohled H. Daviese, předsedy představenstva Royal Bank of Scotland (s. 53); Nezávislost centrálních bank a Steinův zákon: pravidlo, že co nemůže pokračovat donekonečna, skončí, se může týkat ECB i celé Unie - komentář M. Zámečnicka (s. 54-55); ČNB se tváří, že koruna zůstane slabá (s. 56-57).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 198 (12.10.2016)

Dráhy žalují stát kvůli bizarní pokutě - pokuta za porušení zákona o cenách (s. 3); Stavařům se nedaří, vyhlíží rok 2017. Bude více zakázek - pohled na české stavebnictví (s. 12); Platby v hotovosti nás stojí miliardy ročně, říká dánský centrální bankéř - rozhovor s Karstenem Bilstoftem o bezhotovostní ekonomice (s. 14); Panelákové byty za dva roky zdražily o víc než třetinu - ceny bytů v ČR (s. 17); Obce potřebují miliardy, samy si ale ušetří jen těžko - zadlužení a hospodaření obcí (s. 20).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 201 (17.10.2016)

Zrušte osobní bankroty. Ústavní soud bude řešit, proč dlužníci nesplácejí vše - navrhovaná změna pravidel u osobních bankrotů a podání ústavní stížnosti (s. 4); Portugalsku hrozí, že bude potřebovat další finanční pomoc - možné zhoršení ratingového hodnocení portugalských dluhopisů (s. 6); Belgický regionální parlament smetl obchodní dohodu Evropské unie s Kanadou (s. 7); Exportní banka možná skončí pod pojišťovnou EGAP - reforma státní podpory exportu (s. 12).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 208 (26.10.2016)

Soudy řeší vyhazovy z Babišova úřadu: z ministerstva financí odešlo 500 lidí, část z nich se soudí (s. 1); Už žádné změny ani výjimky v EET. Babiš smetl poslední naděje živnostníků i lékařů (s. 5); Jedno daňové přiznání pro velké firmy v celé EU, navrhuje Evropská komise - CCCTB (s. 7); Úlevy pro

korporace: skončí statutární ředitelé - ministr spravedlnosti R. Pelikán chystá změnu pro obchodní korporace, zjednoduší řízení firem a urychlí jejich zakládání (s. 19).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 210 (31.10.2016)

Dodržujte pravidla a vysvětľujte výhody EU, vzkazují z Bratislavy do Bruselu - pohled na Schäubleho plán pro Evropu představený v Bratislavě (s. 7); Neztracujme hned Babišův rozpočet - komentář M. Skořepy (s. 8); Oceláři zesilují tlak proti Číně - Čína hýbe se světovým trhem oceli (s. 12); ČNB rozdávala pokuty za nezákonnou nabídku dluhopisů (s. 14).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 213 (3.11.2016)

Solárníci své miliardy dostanou: Evropská komise schválí českou podporu obnovitelných zdrojů (s. 1); Náklady státu na EET se blíží ke 100 milionům - náklady na pořízení a provoz systému jsou výrazně nižší, než se plánovalo (s. 4); Co čeká britské firmy ve Francii? Vysoké daně a byrokraté (s. 7); Růst cen nemovitostí vede do krize - komentář E. Zamrazilové (s. 8).

Hospodářské noviny

Sv. 60, (2016) č. 215 (7.11.2016)

EET straší e-shopy. Pro nás je horší než pro kamenné obchody, říkají prodejci - problematika metodických pokynů MF (s. 11); Registr smluv odolává útoku politiků, poslanci ANO zavrhlí výjimky (s. 11); U EET nestačí jen odeslat účet, je také potřeba chránit data (s. 10-11 příl. Podnikání); Ochrana osobních údajů o zákaznících bude přísnější (s. 26-27 příl. Podnikání).

Účetnictví

Sv. 2016, č. 10

Důležitá novela zákonného opatření Senátu České republiky o dani z nabytí nemovitých věcí - č. 254/2016 Sb. (s. 2-6); Vnitropodniková směrnice: účetní závěrka (s. 14-22); Český účetní standard pro podnikatele č. 011 - Operace s obchodním závodem (s. 26-39); Změny zákona o dani z přidané hodnoty účinné od 29. července 2016 (s. 50-55).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Rozvoj ICT
Oddělení Finanční a ekonomické informace

Přehled nových knih

Přehled nových knih.....	59
Daně.....	59
Ekonomické vědy. Ekonomie	59
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	60
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	61
Informatika. Počítače	61
Ostatní	65
Podnik a podnikání.....	61
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	61
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	62
Právo.....	62
Statistika. Demografie. Sociologie.....	64
Účetnictví	64
Veřejná správa.....	64

Daně

28602I

Alena Vančurová, Barbora Slintáková

Daňový systém ČR [2016] : cvičebnice. 1. díl, Daň a její konstrukce, daňový systém, správa daní, daň z příjmu právnických osob

V Praze : 1. VOX, 2016, 72 s. +1 CD-ROM + 1 list

Cvičebnice navazuje na učebnici Daňový systém ČR 2016 (signatura 28512). Je řešena jako pracovní sešit. V subkapitolách jsou úkoly řazeny podle výkladu učebnice. Tento díl je zaměřen na daň a její konstrukci, daňový systém, správu daní a daň z příjmů právnických osob. Cvičebnice je doplněna klíčem s rámcovými kontrolními výsledky. - [14. vyd.] - CD-ROM obsahuje prezentace k výuce a daňové tabulky. - ISBN: 978-80-87480-46-5 (brož.)

28602II

Alena Vančurová, Stanislav Klazar

Daňový systém ČR [2016] : cvičebnice. 2. díl, Daň z příjmů fyzických osob a pojistné sociálního pojištění

V Praze : 1. VOX, 2016, 88 s.

Cvičebnice navazuje na učebnici Daňový systém ČR 2016 (signatura 28512). Je řešena jako pracovní sešit, který je zaměřen na daň z příjmů fyzických osob a sociální pojistné. - ISBN: 978-80-87480-47-2 (brož.)

28602III

Alena Vančurová, Hana Zídková, Lenka Láchová

Daňový systém ČR [2016] : cvičebnice. 3. díl, Selektivní daně ze spotřeby, daň z přidané hodnoty, majetkové daně

V Praze : 1. VOX, 2016, 72 s.

Cvičebnice navazuje na učebnici Daňový systém ČR 2016 (sign. 28512). Je řešena jako pracovní sešit k procvičení a upevnění poznatků. Cvičebnice obsahuje několik typů příkladů od základních přes procvičující po komplexní k zopakování látky. V této části se procvičují selektivní daně ze spotřeby, DPH a majetkové daně. - ISBN: 978-80-87480-489 (brož.)

28590

Dagmar Halabrinová

Praktický průvodce podnikatele, aneb, Jak vést daňovou evidenci : zdanitelné příjmy a výdaje, knihy pohledávek a dluhů, faktury přijaté a vystavené, karty dlouhodobého majetku, pokladní doklady, skladovací karty, DPH

Brno : Aprofitail Czech Republic, [2016], 204 s. : formuláře

Výukový materiál s výkladem základních pojmů a postupů při vedení daňové evidence. Příjmy fyzických osob, ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, kapitálové příjmy, příjmy z nájmu, ostatní příjmy, výpočet daňové povinnosti, přiznání k dani z příjmů, daňová evidence, DPH, přehled pro zdravotní pojišťovnu a pro správu sociálního zabezpečení. Jednotlivá témata jsou vysvětlena na praktických příkladech. Výklad je určen především pro začátečníky v této oblasti. - 1. vyd. - Seznam použitých pojmů. - ISBN: 978-80-905622-2-6 (brož.)

Ekonomické vědy. Ekonomie

28581

Michel De Vroey

A history of macroeconomics from Keynes to Lucas and beyond**Dějiny makroekonomie od Keynesa k Lucasovi a dále**

New York : Cambridge University Press, 2016, xx, 427 s. : tab., grafy, rámečky, vzorce

Knihla sleduje dějiny makroekonomie od Keynesovy obecné teorie do současnosti. Pozornost je zaměřena na kontrast mezi érou Keynesa a érou Lucase nebo dynamického stochastického modelu všeobecné rovnováhy (DSGE). Každá z nich je ovlivněna typickými metodologickými standardy. V Keynesově éře autor knihy studuje následující teorie: Keynesiánská makroekonomie, monetarismus,

nerovnovážný model (Patinkin, Leijonhufvud, Clower), non-Walrasovy modely rovnováhy, a neokeynesiánské modely první generace. V éře DSGE identifikuje autor tři fáze: novou klasickou makroekonomii (Lucas), RBC modelování a neokeynesiánské modely druhé generace. Kniha také zkoumá několik vybraných děl, jejichž cílem je prezentovat alternativy k Lucasiánské makroekonomii. Ačkoli se nevyhýbá analytickému obsahu, zaměřuje se Michel De Vroey na věcné posouzení a prostudované modely předkládá názornou, vzdělávací, a přesto kritickou formou. - Pozn. - ISBN: 978-1-107-58494-5 (brož.)

28575

Robert Holman

Ekonomie : sbírka řešených otázek a příkladů

Praha : C.H. Beck, 2016, xi, 155 s. : il.

Otázky a příklady jsou zaměřeny nejen na procvičování látky, ale také k aplikování ekonomické teorie na běžné ekonomické situace. Sbírkou k učebnici Ekonomie prof. R. Holmana slouží k lepšímu pochopení látky a k přípravě na zkoušku. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7400-615-9 (brož.)

28578

Anthony B. Atkinson ; překlad: Jana Kočíčková

Ekonomika nerovnosti

V Brně : BizBooks 2016, 373 s. : il.

Nerovnost se v současnosti nachází v popředí zájmu veřejné diskuse. B. Atkinson je jedním z čelních představitelů výzkumu nerovnosti a kniha je výsledkem jeho úvah, a to nejen o příčinách a řešení nerovnosti, ale i o stavu současného ekonomického myšlení. V knize představuje konkrétní návrhy na změnu politiky, která by mohla skutečně způsobit změnu v distribuci příjmů směrem ke snížení nerovnosti ve vyspělých zemích. Obsah knihy tvoří tři části. První se zabývá diagnózou, druhá část nabízí návrhy popisující kroky, které mohou země udělat, aby nerovnost snížily. Atkinson doporučuje ambiciózní opatření v pěti oblastech: technologie, zaměstnanosti, sociálního zabezpečení, sdílení kapitálu a zdanění. Ve třetí části se zabývá různými námitkami k předloženým návrhům a hodnocením uskutečnitelnosti navrhovaných opatření. Autor vyvrací běžné argumenty a výmluvy, jimiž se omlouvá nečinnost v konání (ekonomie blahobytu, globalizace, výzkum modelování daní a dávek na příkladu Velké Británie). - 1. vyd. - S předmluvou Thomase Pikettyho, autora knihy Kapitál v 21. století. - ISBN: 978-80-265-0508-2 (váz.)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

28569

Měnová politika po finanční krizi : sborník textů členů Vědeckého grémia České bankovní asociace

Praha : Česká bankovní asociace 2016, 95 s. : barevné il.

Sborník příspěvků členů Vědeckého grémia České bankovní asociace. Články jsou orientovány na problematiku měnové politiky v globálním měřítku a též na domácí problematiku v širších souvislostech globálního vývoje. Názvy jednotlivých příspěvků: Doba bezinflační (P. Dufek); Měnová politika po září 2008 - není vítěze ani poražených (H. Horská); Měnová politika a hrozba kursových válek (P. Sobišek); Provázanost měnových politik aneb "follow the US rabbit?" (P. Gapko); Fed: Návrat k normálu potrvá mnoho let. Jak proběhne? (L. Kovanda); Role kurzu v měnové politice ČNB (J. Vejmělek); Bankovní úvěr, klientské vklady a volná likvidita: analýza dlouhodobých trendů v našem bankovníctví (M. Mandel); Opakuje ČNB intervencemi chyby Fedu a dalších centrálních bank? (P. Ryska); Je nastavena kombinace měnové a makroobezřetnostní politiky ČNB v současné době správně? (J. Seidler). - ISBN: 978-80-906456-0-8 (váz.)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

28591

Jan Váchal et al.

Jihočeský kraj v globální ekonomice

Praha : Setoutbooks.cz 2016, 291 s. : il.

Analýza hlavních sektorů jihočeské ekonomiky v období od roku 2004 do roku 2014, 2015. Práce se zaměřuje na vliv globalizace a globalizačních procesů, analýzu trhu práce, hodnocení malého a středního podnikání a inovačních aktivit firem, analýzu zemědělské výroby a potravinářského průmyslu, uplatnění regionálních potravin a analýzu cestovního ruchu v kraji. Předkládá též finanční analýzu velkých exportérů a zhodnocení stavu přímých zahraničních investic. V oblasti marketingu zahrnuje práce analýzu marketingových aktivit a řízení vztahů s vedením malých a středních podniků, analýzu řízení lidských zdrojů a investic do lidského kapitálu, včetně jazykového vzdělávání. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-86277-82-0 (brož.)

Informatika. Počítače

28577

Josef Donát a Jan Tomíšek

Právo v síti : průvodce právem na internetu

V Praze C.H. Beck 2016, xi, 338 s.

Základní právní aspekty občanského soužití v prostředí internetu, a to primárně z pohledu uživatele. Ochrana soukromí osobnosti na internetu, duševní vlastnictví a užívání on-line zábavy, služby, nakupování na internetu a smluvní podmínky, elektronické právní jednání, bezpečnost na internetu. Každá zmiňovaná oblast je strukturovaná do tří částí, a to základní popis problematiky, navazující výklad některých IT odborných aspektů (technologické problémy či rizika) a detailní rozbor právních aspektů probírané problematiky. Součástí výkladu jsou i vzory dokumentů a podání k jednotlivým příkladům. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7400-610-4 (brož.)

Podnik a podnikání

28603

Luboš Smrčka ... [et al.]

Insolvenční řízení : (očekávání, realita a budoucnost insolvenčního zákona)

Praha Professional Publishing 2016, 304 s. : il.

Komplexní pohled na vývoj insolvenčních řízení v České republice v letech 2008 až 2015, tedy po celou dobu účinnosti zák. č. 182/2006, Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení. Publikace poskytuje pohled z ekonomické stránky, právní analýzy, zabývá se postupem novelizací zákona a dalšími okolnostmi fungování celého insolvenčního systému. Jsou rozebírány takové děje, jakými jsou tzv. šikanózní návrhy, rozhodovací praxe jednotlivých insolvenčních soudů, doba trvání insolvenčních řízení, výnosy z těchto řízení pro jednotlivé typy věřitelů a řada dalších skutečností. Publikace se zabývá i problematikou kriminálních činů provázejících insolvenční řízení. Přínosný je především rozsáhlý empirický výzkum autorského kolektivu, doplněný komentářem a podpořený statistickými daty. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7431-151-2 (váz.)

Pojišťovnictví. Sociální péče

28576

Miroslav Škvára

Doplňkové penzijní spoření... v otázkách a odpovědích

Praha : Miroslav Škvára 2016, 74 s. : il. + 1 list (schéma)

Přehled nejčastěji kladených otázek v souvislosti s problematikou doplňkového penzijního spoření a poskytování důchodů v ČR. V první části jsou zodpovězeny obecné otázky ke spoření a k úloze

finančního poradce, následně směřují otázky ke sjednávání doplňkového penzijního spoření, definici předdůchodu, daňovým souvislostem doplňkového penzijního spoření atd. Druhá část odpovídá na dotazy k důchodovému systému v ČR. Závěr tvoří příklady z praxe a grafické přílohy. Legislativa je platná k 1.2.2016. - Na obálce nad názvem: VECTOR certifikace. - ISBN: 978-80-904823-2-6 (brož.)

28583

OECD

OECD reviews of pension systems : Mexico**Přehledy OECD o penzijních systémech : Mexiko**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2016, 164 s. : tab., grafy, rámečky
Přehled penzijního systému v Mexiku. Historické pozadí změn v mexickém penzijním systému od 90. let 20. stol. Současný penzijní systém pro pracovníky v soukromém a veřejném sektoru. - Pozn. - ISBN: 978-92-64-24592-1 (brož.)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

28580

Martin Ford

The rise of the robots : technology and the threat of mass unemployment**Vzestup robotů : technologie a hrozba masivní nezaměstnanosti**

London : Oneworld, 2016, xviii, 334 s. : Grafy

Americký ekonom a podnikatel v Silicon Valley Martin Ford varuje, že práce pro lidi má být za pár let vzácností. Před novými technologiemi není úniku. Roboti proniknou téměř všude. Brzy roboti zastanou práce nejen v průmyslu, ale i práce takzvaných bílých límečků. Dnes jsou v ohrožení profese jako zástupci cestovních kancelářů, datoví analytici, právní asistenti. Brzy to budou lékaři, taxikáři a ironicky též programátoři. Ohrožena jsou všechna povolání, která jsou založená na rutině. Bez radikálního přehodnocení ekonomických a politických struktur riskujeme zhroucení kapitalismu. Nezastavitelný a stále se zrychlující vývoj umělé inteligence nemůžeme a ani nemáme podle Forda zkoušet zadržet. Místo toho bychom měli přemýšlet o tom, jak uzpůsobit naši ekonomiku, aby z pokroku mohl mít prospěch každý. - Pozn. - ISBN: 978-1-78074-848-1 (brož.)

Právo

28570

David Elischer

Darování a jeho podoby v novém soukromém právu

Praha : Wolters Kluwer 2016, xv, 222 s.

Aktuální tuzemská úprava darování. Výklad takových pojmů, jako jsou darovací smlouva, předmět darování, bezúplatnost, dobrovolnost, strany a subjekty darovací smlouvy, slib daru, odepření daru a odstoupení od darovací smlouvy, modalita darování, zánik závazku z darování. Přehled je doplněn komparací s vybranými zahraničními právními úpravami (např. Rakousko, Německo, Španělsko, Švýcarsko aj.). Závěrečná kapitola popisuje darování a jeho daňové souvislosti od ledna 1993. Právní stav publikace je k 31.3.2016. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-298-6 (brož.)

28574

sestavili Petr Lavický a Petra Polišenská

Nájem a pacht

Praha : Wolters Kluwer 2016, 391 s.

Přehled judikatury ve věcech nájmu a pachtu, která je založena na aplikaci nového občanského zákoníku (zák. č. 89/2012 Sb.). Rozhodnutí ve věcech obecné úpravy nájmu, nájmu bytu, domu a prostoru k podnikání, zemědělského pachtu a pachtu závodu aj. Součástí přehledu je i znění příslušných částí občanského zákoníku a důvodové zprávy. - Vyd. 1. - Kniha je dostupná také v systému ASPI a v elektronické podobě. - ISBN: 978-80-7552-181-1 (brož.)

27559IV/1

Filip Melzer, Petr Tégl a kolektiv

Občanský zákoník : velký komentář. Svazek 4, § 655-975, § 794-975 a související společná a přechodná ustanovení

Praha : Leges, 2016, 2 sv.

Čtvrtý svazek obsáhlého komentáře se věnuje materii rodinného práva. Hlava první je věnována manželství, hlava druhá příbuzenství a švagrovství a hlava třetí poručnictví a jiným formám péče o dítě. Komentář k jednotlivým paragrafům je uveden důvodovou zprávou k příslušnému ustanovení. Součástí publikace jsou osnova výkladu a odkazy na nahrazovaná ustanovení a literaturu. - Vyd. 1. - Sv. 4/1. § 655-793, xxxiii, 793 s. -- Sv. 4/2. § 794-975, s. 993-2009. - ISBN: 978-80-7502-004-8 (váz.)

28593

Petra Polišenská, Marie Hrabalová, Alžběta Perejdová

Právo cenných papírů výběr z důležitých soudních rozhodnutí v právu cenných papírů za období let 2002 až 2015

Praha : Wolters Kluwer 2016, 109 s.

Přehled nejdůležitější judikatury za období let 2002 až 2015. Judikáty Nejvyššího soudu, Ústavního soudu, případně vrchních a krajských soudů jsou přehledně rozčleněny. Jednotlivá rozhodnutí jsou roztříděna podle hesel. Každé heslo je opatřeno právní větou, autorsky okomentovanou, a odkazem na související judikaturu. Následně je doplněno dotčené ustanovení příslušné normy. Svazek je vybaven rovněž tzv. ústavním vhladem, tj. důležitými rozhodnutími Ústavního soudu v oblasti práva cenných papírů za sledované období. - Vyd. 1. - Evropský identifikátor judikatury ECLI. - ISBN: 978-80-7552-350-1 (brož.)

15392/75

Ústavní soud České republiky

Sbírka nálezů a usnesení. Svazek 75, ročník 2014 - IV. díl

v Praze : C.H. Beck, 2016, 744 s. +1 CD ROM

Sbírka obsahuje v chronologickém pořadí všechny přijaté nálezy a stanoviska Ústavního soudu. Každý nálezy je opatřen výstižným názvem a právní větou umožňující rychlou a věcnou orientaci. V tomto díle nálezy č. 183 až 236, usnesení č. 16 až 22 z roku 2014 a stanovisko pléna Ústavního soudu č. 39/14. - Vyd. 1. - CD ROM s věcným rejstříkem zahrnuje veškeré vydané svazky, tj. od č. 1 do č. 75. - ISBN: 978-80-7400-608-1 (váz.)

28573

Hana Kelblová

Zeměpisná označení výrobků a jejich právní ochrana

Praha Wolters Kluwer 2016, x, 161 s. : il.

Monografie podává přehled ochranných systémů a nastiňuje složitou problematiku terminologie zeměpisných označení. Stěžejní část knihy je zaměřena na evropský systém ochrany zeměpisných označení. Vývoj evropské právní regulace na úrovni primárního a sekundárního práva je ilustrován judikaturou Evropského soudního dvora. Je popsána aktuální právní úprava zeměpisných označení v EU, provedená ve čtyřech nařízeních, která regulují označování potravin a zemědělských výrobků, vína, aromatizovaného vína a lihovin. Samostatnou kapitolu tvoří právní úprava zeměpisných označení a ochranných známek v ČR. Právní stav publikace je k 1.3.2016. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7552-166-8 (brož.)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

28370/1149

Archivnictví a spisová služba, skartační řízení : redakční uzávěrka 19.9.2016

28370/1151

Daň silniční. Daň z nemovitých věcí. Daň z nabytí nemovitých věcí : velká novela zákona o dani z nemovitých věcí od 1.11.2016 : redakční uzávěrka 1.9.2016

28370/1150

Školství : velká novela školského zákona od 1.9.2016 : redakční uzávěrka 5.9.2016

Statistika. Demografie. Sociologie

E-9587

[kolektiv autorů]

České družstevnictví a vybrané statistické údaje za rok 2015 = Czech Co-operative Movement and Selected Statistical Data in 2015

Praha Družstevní asociace ČR 2016, 36 s. : il.

Statistický přehled zahrnuje údaje týkající se družstev, která byla k 31.12.2015 členy družstevních svazů sdružených v Družstevní asociaci ČR i základní ukazatele o družstvech a sdruženích, stojících mimo asociaci. Faktografická část obsahuje základní údaje o družstevnictví v ČR k 31.12.2015. Následuje přehled právních předpisů upravujících poměry družstev a informace o členství družstev v mezinárodních organizacích. - Vyd. 1.

Účetnictví

28572

Jiří Strouhal a kol.

Zveřejňování obchodních korporací

Praha : Wolters Kluwer 2016, 222 s. : il.

Metodika účtování a zveřejňování obchodních korporací v návaznosti na úpravy účetní legislativy od roku 2016. Obsahem práce je přehled legislativy, jednotlivé bilanční a výsledkové položky v účetní závěrce z pohledu malých, středních i velkých účetních jednotek, analýza účetních závěrek, integrovaný reporting (vývoj, standardy, proces, praxe) a správa obchodních korporací a její aktuální trendy (příklad negativního selhání správy u a.s. Sazka). Právní stav publikace je k 1.1.2016. - 1. vyd. - ISBN: 978-80-7552-157-6 (brož.)

Veřejná správa

28579

Libuše Měrtlová a kolektiv

Komplexní hodnocení kvality řízení ve vybraných organizacích veřejné správy ČR a SR

Brno : Akademické nakladatelství CERM 2015, 160 s. : il, mapy

Výsledky zkoumání v oblasti efektivnosti fungování veřejné správy na základě poznávání a hodnocení jednak předpokladů pro výkon činností veřejné správy, jednak i z pohledů komplexního řízení kvality procesů ve vybraných organizacích (konkrétně vybrané organizace Kraje Vysočina a Banskobystrického samosprávného kraje). Po úvodu, který přibližuje fungování veřejné správy v ČR a SR, následují kapitoly o prováděném výzkumu. Jako metoda získání dat bylo zvoleno dotazníkové šetření a jeho následné vyhodnocení. Jsou porovnány výsledky anketního šetření v oblasti lidských zdrojů, organizačního, informačního a zákaznického kapitálu a v oblasti hodnocení výkonnosti a inovačního kapitálu. Poslední kapitola posuzuje kompetence pracovníků ve zkoumaných organizacích. - Vyd. 1. - Částečně slovenský text. - ISBN: 978-80-7204-931-8 (brož.)

28592

Antonín Kaňa ve spolupráci s Fritzem Schnabelem

Velký německo-český slovník pro veřejnou správu

Praha : Leges 2016, 542 s.

Překladový slovník obsahuje více než 40 000 termínů německé veřejné správy. Postihuje jak právnickou němčinu, tak hovorový jazyk správy i pojmy ze soukromoprávní hospodářské sféry. Abecedně řazené termíny jsou doplněny o terminologická spojení a slovní obraty. - Slovník navazuje na Velký česko-německý slovník pro veřejnou správu, který vyšel v roce 2011 v nakl. Linde Praha (sign. 25729). - ISBN: 978-80-7502-115-1 (brož.)

Ostatní

28595

Rainer Hermann ; [přeložili Jiřina a Petr Kučerovi]

Konečná stanice - Islámský stát? : selhání státu a náboženská válka v arabském světě

Praha : Academia 2016, 115 s. : mapy

Znalec arabského světa a dlouholetý korespondent deníku Frankfurter Allgemeine Zeitung z Blízkého východu popisuje, jak mohl "islámský stát", jehož vznik sahá do roku 1999, skrze selhání a rozpad státu získat moc a podporu. Svou analýzu zasazuje do kontextu rozpadu státnosti v arabském světě a totálního selhání vládnoucích elit. Arabský svět se podle něj nachází v nejtěžší krizi od vpádu Mongolů ve 13. století. Většina arabských států ovládaných zkorumpovanými rodinnými klany či autoritativními panovníky ztratila v očích svých občanů jakoukoliv legitimitu. Jediným pojátkem a zdrojem identifikace občanů tak zůstal islám. Vnitrostátní konflikty se mění v náboženské války. Autor zdůvodňuje svou prognózu budoucího vývoje, vysvětluje roli Západu a rýsuje neradostnou paralelu s třicetiletou válkou v Evropě. Dospívá k závěru, že události v arabském světě budou mít na Evropu větší dopad než všechny ostatní události od druhé světové války. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-200-2607-1 (brož.)

28582

Paulo Santiago ... [et al.]

OECD reviews of school resources : Slovak Republic 2015**Přehledy OECD o zdrojích ve školství : Slovenská republika 2015**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2016, 241 s. : tab., grafy, rámečky
Efektivní použití zdrojů ve školství je politickou prioritou napříč zeměmi OECD. Přehled zkoumá, jak mohou být zdroje řízeny, distribuovány a využívány, aby se zlepšila kvalita, rovnost a efektivita školního vzdělání. Série bere v úvahu čtyři typy zdrojů: veřejné financování jednotlivých škol, lidské zdroje (učitelé, vedoucí), fyzické zdroje (budovy a vybavení, exteriéry) a ostatní zdroje (zaučovací doba). Zpráva o Slovenské republice je rozdělena do pěti kapitol. Poskytuje národní kontext s informacemi o slovenském vzdělávacím systému, hlavních trendech a současném vývoji. Dále analyzuje řízení školního vzdělávání a organizaci sítě škol. Ukazuje přístupy k financování školství. Zaměřuje se na zaměstnance a vedení škol. Každá kapitola uvádí silné stránky, výzvy a politická doporučení. - Pozn., příl. - ISBN: 978-92-64-24755-0 (brož.)

28594

Henry Kissinger ; přeložil Martin Pokorný

Uspořádání světa : státní zájmy, konflikty a mocenská rovnováha

Praha : Prostor 2016, 399 s. : mapy

Politolog, historik a bývalý ministr zahraničí USA předkládá ve své práci mnohostranný, historickými a politickými souvislostmi podložený pohled na řád světa. Ukazuje, že kořeny současného uspořádání mezinárodních vztahů byly poprvé zformulovány v západní Evropě na mírové konferenci v německém Vestfálsku v roce 1648. Tento vestfálský systém se postupně rozšířil po celé zeměkouli a pojal do sebe řadu odlišných civilizací a regionů. Autor sleduje, jakými proměnami prošel tento systém po Francouzské revoluci a napoleonských válkách na Vídeňském kongresu, a jak se s ním vyrovnávaly jiné části světa v souvislosti se svou historickou, politickou a kulturní odlišností. Svůj analytický pohled věnuje také otázkám Středního východu, odlišným koncepcím mocenské rovnováhy v Evropě a Asii a zvláště v Číně. Pozornost zaměřuje také na americké politické vize. Kissingerovy úvahy ústí v současnosti a hledají perspektivu světového řádu tváří v tvář takovým výzvám, jako je islamismus, šíření jaderných zbraní a globalizace. - V českém jazyce vyd. 1. - Přeloženo z angličtiny. - ISBN: 978-80-7260-335-0 (brož.)

28571

Václav Klaus ... [et al.]

Vzestup a pád české pravice : 25 let ODS ve vybraných historických dokumentech, textech, projevech a dnešních názorech

Praha : Institut Václava Klause 2016, 94 s.

Sborník zachycuje významné okamžiky české pravicové strany, které připomněla konference „Vzestup a pád české pravice: 25 let od založení ODS“. Uspořádání této konference bylo motivováno snahou připomenout si milníky a události, kterými česká pravice v minulých desetiletích procházela, a zamyslet se nad příčinami jejího současného stavu. První část sborníku obsahuje projevy Václava Klause z let 1990 - 2010, které dokumentují vývoj ODS v uzlových bodech její existence. Druhá část přináší názorové texty z vystoupení, které zazněly na zmiňované konferenci. Rečníky byli za generaci zakladatelů a prvních vůdců Václav Klaus a Miroslav Macek, generaci přelomu tisíciletí zastupovali Ivo Strejček a Boris Šťastný. Jan Skopeček mluvil za současnou a budoucí ODS. - Vyd. 1. - ISBN: 978-80-7542-019-0 (brož.)

Odbor Rozvoj ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>

financial management, IMF staff papers, Unes - účetnictví neziskového sektoru, Ekonomický časopis, Irresor-economics, právo pro podnikání a zaměstnání
International VAT monitor, Finanz-Rundschau, Der Betrieb, Bulletin for international taxation, Bankovníctví, The Economist, Finansy, Soudní rozhledy,
Daňová a hospodářská kartotéka, Monatsbericht des BMF, Hospodářské noviny, Poradce veřejné správy, Daně a právo v praxi, EKO, Politická ekonomie, T
Jahrbücher für Nationalökonomie und Statistik, Clo-douane, European taxation, Euro, The Financial regulator, Ekonomická revue, Prague economic pap
/irtschaftsWoche, Umsatzsteuer-Rundschau, Daňový expert, Kapitál, Praktický poradce v daňových otázkách, Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Obcl
Právní rozhledy, Wirtschaft und Statistik, Voprosy ekonomiki, Geldpolitik & Wirtschaft, Ekonom, Financial Times, Právník, CEE Quarterly, Pojistné rozpr
Jčctnictví, Auszüge aus Presseartikeln, Národní pojištění, Bundesgesetzblatt, Statistiken - Daten & Analysen, Ekonomické rozhledy, Handelsblatt, Biatec
iscal studies, The International economy, Acta Oeconomica Pragensia, Finance a úvěr, FinanzArchiv, Conjoncture, Finanční, daňový a účetní bulletin, Ot
Finanz-Rundschau, Právní rádce, Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Journal of financial crime, Finanzmarktstabilitätsbericht, Journal of money